

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.0610.2.103.2021.ACY(10)

RM-0610-103-21

UD154

Pani Elżbieta WITEK

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw^{1), 2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 po pkt 3b dodaje się pkt 3c i 3d w brzmieniu:
 - „3c) rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815 – rozumie się przez to rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (Dz. Urz. UE L 143 z 29.05.2019, str. 1, z późn. zm.³⁾);
 - 3d) formacie przeszukiwalnym – rozumie się przez to format danych, przy użyciu którego dokument elektroniczny jest zapisany w taki sposób, że możliwe jest posłużenie się ogólnie dostępnym oprogramowaniem, przeznaczonym do odczytu lub edycji dokumentów zapisanych w tym formacie, w celu skutecznego przeszukania oraz skopiowania ciągu znaków alfanumerycznych zawartych w treści tego dokumentu;”;
- 2) w art. 45:
 - a) po ust. 1g dodaje się ust. 1ga w brzmieniu:

„1ga. Sprawozdania finansowe emitentów, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, sporządza się w formacie, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815.”,

¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającego dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (Dz. Urz. UE L 143 z 29.05.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 145 z 04.06.2019, str. 85, Dz. Urz. UE L 233 z 10.09.2019, str. 26, Dz. Urz. UE L 326 z 16.12.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 429 z 18.12.2020, str. 1).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawę z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz ustawę z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 145 z 04.06.2019, str. 85, Dz. Urz. UE L 233 z 10.09.2019, str. 26, Dz. Urz. UE L 326 z 16.12.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 429 z 18.12.2020, str. 1.

b) ust. 1h otrzymuje brzmienie:

„1h. Sprawozdania finansowe jednostek niebędących emitentami papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, sporządzane zgodnie z MSR, sporządza się w formacie, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formacie przeszukiwalnym.”;

3) w art. 49 dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Sprawozdanie z działalności emitentów, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, sporządza się w formacie, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815.

9. Sprawozdanie z działalności jednostek niebędących emitentami papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, sporządza się w formacie, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formacie przeszukiwalnym.”;

4) w art. 52:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sprawozdanie finansowe podpisują – podając zarazem datę podpisu – osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy – wszyscy członkowie tego organu albo co najmniej jedna osoba wchodząca w skład tego organu w sposób, o którym mowa w ust. 2b. Odmowa podpisu sprawozdania finansowego wymaga sporządzenia pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2e w brzmieniu:

„2a. Podpisanie sprawozdania finansowego stanowi potwierdzenie, że spełnia ono wymagania przewidziane w ustawie.

2b. Jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy, sprawozdanie finansowe może podpisać co najmniej jedna osoba wchodząca w skład tego organu po złożeniu przez pozostałe osoby wchodzące w skład tego organu oświadczeń, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie, lub odmów złożenia takich oświadczeń. Odmowa złożenia oświadczenia jest równoznaczna z odmową podpisu sprawozdania finansowego i wymaga sporządzenia pisemnego uzasadnienia. Oświadczenie, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie, oraz odmowa złożenia takiego oświadczenia są dołączane do sprawozdania finansowego.

2c. W treści odmowy podpisu, o której mowa w ust. 2, oświadczenia lub odmowy złożenia oświadczenia, o których mowa w ust. 2b, wskazuje się sprawozdanie finansowe, którego te dokumenty dotyczą, w szczególności przez podanie daty i godziny podpisania sprawozdania finansowego przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych.

2d. Odmowę podpisu, o której mowa w ust. 2, oświadczenie lub odmowę złożenia oświadczenia, o których mowa w ust. 2b, sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym albo sporządza się w postaci papierowej oraz opatruje własnoręcznym podpisem.

2e. W przypadku gdy jednostką kieruje organ wieloosobowy i jeżeli odmowa podpisu, o której mowa w ust. 2, oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, o których mowa w ust. 2b, zostały sporządzone w postaci papierowej opatrzonej własnoręcznym podpisem, jedna z osób wchodzących w skład tego organu, podpisująca sprawozdanie finansowe, zapewnia sporządzenie elektronicznych kopii tych dokumentów.”,

c) w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Przepisy ust. 1–2e stosuje się odpowiednio również do:”;

5) w art. 55 w ust. 2a w zdaniu pierwszym wyrazy „w art. 49 ust. 2–3a i 7” zastępuje się wyrazami „w art. 49 ust. 2–3a i 7–9”;

6) w art. 57 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy alternatywnych spółek inwestycyjnych w rozumieniu przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, w tym uprawnionych do posługiwania się nazwą „EuVECA” albo „EuSEF”.”;

7) w art. 59 w ust. 6 wyrazy „w art. 57 pkt 2” zastępuje się wyrazami „w art. 57 ust. 1 pkt 2”;

8) w art. 63c:

a) w ust. 2b uchyla się zdanie drugie,

b) po ust. 2b dodaje się ust. 2c i 2d w brzmieniu:

„2c. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe emitentów, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, sporządza się:

1) w formacie, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815;

2) zgodnie z wymogami dotyczącymi znakowania określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815 w odniesieniu do włączenia skonsolidowanego

sprawozdania finansowego do raportu rocznego, w terminach określonych w załączniku II do tego rozporządzenia.

2d. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jednostek niebędących emitentami papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, sporządzane zgodnie z MSR:

- 1) sporządza się w formie, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formacie przeszukiwalnym;
 - 2) może być znakowane zgodnie z wymogami rozporządzenia Komisji (UE) 2019/815.”,
- c) w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Przepisy art. 52 ust. 2–2e stosuje się odpowiednio.”;
- 9) art. 63j otrzymuje brzmienie:
„Art. 63j. Do sprawozdania z płatności i skonsolidowanego sprawozdania z płatności stosuje się odpowiednio przepisy art. 52 ust. 1–2e, z tym że nie podpisuje ich osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych.”;
- 10) w art. 69 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Kierownik jednostki wraz ze sprawozdaniem finansowym, sprawozdaniem z działalności, skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, sprawozdaniem z działalności grupy kapitałowej, sprawozdaniem z płatności na rzecz administracji publicznej oraz skonsolidowanym sprawozdaniem z płatności na rzecz administracji publicznej składa we właściwym rejestrze sądowym również odmowę podpisu, do której ma zastosowanie art. 52 ust. 2, oraz oświadczenie lub odmowę złożenia oświadczenia, do których ma zastosowanie art. 52 ust. 2b, jeżeli zostały sporządzone.”;
- 11) w art. 74 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe, odmowa podpisu, o której mowa w art. 52 ust. 2, oraz oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, o których mowa w art. 52 ust. 2b, jeżeli zostały sporządzone, podlegają przechowywaniu przez okres co najmniej 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym zatwierdzono sprawozdanie finansowe.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.⁴⁾) w art. 27 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1492, 1565, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 255, 1163 i 1243.

„2. Podatnicy obowiązani do sporządzenia sprawozdania finansowego przekazują, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej sprawozdanie finansowe, odmowę podpisu, o której mowa w art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości, oświadczenie lub odmowę złożenia oświadczenia, o których mowa w art. 52 ust. 2b ustawy o rachunkowości, jeżeli zostały one sporządzone, wraz ze sprawozdaniem z badania, w terminie 15 dni od daty zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego, a spółki – także odpis uchwały zgromadzenia zatwierdzającej sprawozdanie finansowe. Obowiązek przekazania sprawozdania finansowego Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej nie dotyczy podmiotów zwolnionych podmiotowo z podatku oraz podmiotów, które na podstawie odrębnych przepisów mają obowiązek przekazywania sprawozdań finansowych do Krajowego Rejestru Sądowego. Sprawozdanie finansowe jest sporządzane w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej udostępnianej na podstawie art. 45 ust. 1g ustawy o rachunkowości albo w formie, o której mowa w art. 45 ust. 1ga lub 1h tej ustawy. Obowiązek przekazania sprawozdania z badania nie dotyczy podatników, których sprawozdania finansowe nie są objęte obowiązkiem badania.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 112 oraz z 2020 r. poz. 2320) w art. 19e:

- 1) w ust. 3 wyrazy „w art. 69 ust. 1c, 1d, i 4” zastępuje się wyrazami „w art. 69 ust. 1c, 1d, 3a i 4”;
- 2) w ust. 3b wyrazy „w art. 69 ust. 1c, 1d, i 4” zastępuje się wyrazami „w art. 69 ust. 1c, 1d, 3a i 4”;
- 3) w ust. 7a wyrazy „w art. 69 ust. 1c, 1d, i 4” zastępuje się wyrazami „w art. 69 ust. 1c, 1d, 3a i 4”.

Art. 4. W ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu:

„Art. 43a. 1. Posiedzenia Krajowej Rady Biegłych Rewidentów i Krajowej Komisji Rewizyjnej mogą odbywać się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), umożliwiającym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym.

2. Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów i Krajowej Komisji Rewizyjnej mogą być podejmowane w trybie obiegowym, po powiadomieniu członków odpowiednio Krajowej Rady Biegłych Rewidentów albo Krajowej Komisji Rewizyjnej o treści projektu uchwały i o terminie oddania głosu wyznaczonym odpowiednio przez Prezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów albo przewodniczącego Krajowej Komisji Rewizyjnej.

3. Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów i Krajowej Komisji Rewizyjnej podjęte w trybie obiegowym są ważne, jeżeli w wyznaczonym terminie głęsy oddała co najmniej połowa członków odpowiednio Krajowej Rady Biegłych Rewidentów albo Krajowej Komisji Rewizyjnej.

4. Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów i Krajowej Komisji Rewizyjnej podjęte w trybie obiegowym podpisują odpowiednio Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów albo przewodniczący Krajowej Komisji Rewizyjnej.”;

2) w art. 57:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Firma audytorska składa do Agencji wnioski o zmianę danych podlegających wpisowi na listę w terminie 30 dni od dnia zaistnienia zmiany danych.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Do wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę dołącza się dokumenty potwierdzające zmianę danych. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 2 pkt 5, 6, 8, 9 i 12, zamiast dokumentów potwierdzających zmianę danych można dołączyć oświadczenie o zgodności zmienionych danych ze stanem faktycznym i prawnym, podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskodawcy lub przez jego pełnomocnika.

3b. Agencja dokonuje zmiany danych podlegających wpisowi na listę w drodze czynności materialno-technicznej. Odmowa zmiany danych podlegających wpisowi na listę następuje w drodze decyzji Agencji. Agencja wydaje taką decyzję w przypadku:

- 1) wskazania we wniosku danych niezgodnych ze stanem faktycznym znanym Agencji z urzędu;
- 2) wskazania we wniosku danych niezgodnych ze stanem prawnym;
- 3) niezłożenia dokumentów potwierdzających zmianę danych lub oświadczenia o zgodności zmienionych danych ze stanem faktycznym i prawnym.”,

c) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) złożenia wniosku wraz z dokumentami potwierdzającymi dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2–12;”;

d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Do wniosku o wpis na listę, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, zamiast dokumentów potwierdzających dane, o których mowa w ust. 2 pkt 5, 6, 8, 9 i 12, można dołączyć oświadczenie o zgodności tych danych ze stanem faktycznym i prawnym, podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskodawcy lub przez jego pełnomocnika.

5b. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3a, ust. 4 pkt 3 oraz ust. 5a, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”;

3) po art. 62 dodaje się art. 62a w brzmieniu:

„Art. 62a. 1. Wniosek o wpis na listę, wniosek o skreślenie z listy oraz wniosek o zmianę danych podlegających wpisowi na listę składa się w postaci elektronicznej, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dostępnego na stronie internetowej Agencji, i opatruje kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

2. Do wniosków o wpis na listę lub o zmianę danych podlegających wpisowi na listę dołącza się:

- 1) dokumenty lub oświadczenia, o których mowa odpowiednio w art. 57 ust. 3a, ust. 4 pkt 1 i 3 lub ust. 5a, sporządzone w postaci elektronicznej i opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym;
- 2) odwzorowania cyfrowe sporządzonych w postaci papierowej dokumentów lub oświadczeń, o których mowa odpowiednio w art. 57 ust. 3a, ust. 4 pkt 1 i 3 lub ust. 5a, które zostały opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym osoby potwierdzającej zgodność odwzorowania cyfrowego odpowiednio z dokumentem albo oświadczeniem sporządzonym w postaci papierowej.”;

4) art. 63 otrzymuje brzmienie:

„Art. 63. 1. Do decyzji Agencji w przedmiocie wpisu na listę, odmowy zmiany danych podlegających wpisowi na listę lub skreślenia z listy stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

2. Od decyzji Agencji wydanych w pierwszej instancji w przedmiocie wpisu na listę, odmowy zmiany danych podlegających wpisowi na listę lub skreślenia z listy nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zgodnie z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”;

5) w art. 78 w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przekazanie przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską – w przypadku przeprowadzania badania ustawowego jednostki należącej do grupy kapitałowej, której jednostka dominująca znajduje się w państwie Unii Europejskiej lub państwie trzecim – dokumentacji dotyczącej wykonywanej pracy w zakresie badania ustawowego biegłemu rewidentowi grupy kapitałowej, jeżeli dokumentacja ta jest konieczna do przeprowadzenia badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej;”;

6) w art. 83 w ust. 6 w pkt 5 w lit. d kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) opinię, czy badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało oznakowane zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającym dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (Dz. Urz. UE L 143 z 29.05.2019, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), w przypadku skonsolidowanych sprawozdań finansowych emitentów, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych innych jednostek, które zostały oznakowane zgodnie z wymogami tego rozporządzenia.”;

7) w art. 94l po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Posiedzenia Rady Agencji mogą odbywać się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu

⁵⁾ Patrz odnośnik nr 3.

usług drogą elektroniczną, umożliwiającą przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym.”;

8) w art. 94m:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uchwały Rady Agencji mogą być podejmowane w trybie obiegowym po powiadomieniu członków Rady Agencji o treści projektu uchwały i wyznaczonym przez Prezesa Agencji terminie oddania głosu.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Uchwały Rady Agencji podjęte w trybie obiegowym są ważne, jeżeli w wyznaczonym przez Prezesa Agencji terminie głosy oddało co najmniej 5 członków Rady Agencji oraz Prezes Agencji. Uchwały w trybie obiegowym są podejmowane zwykłą większością głosów, przy czym w przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos Prezesa Agencji.”;

9) po art. 110 dodaje się art. 110a w brzmieniu:

„Art. 110a 1. Agencja wydaje legitymacje służbowe kontrolerom Agencji, ekspertom, o których mowa w art. 109, oraz osobom niebędącym kontrolerami Agencji, o których mowa w art. 106 ust. 3a.

2. Legitymacja służbowa podlega wymianie albo zwrotowi na każde żądanie Agencji.

3. W przypadku:

- 1) ustania stosunku pracy albo innego stosunku cywilno-prawnego osoby, której legitymacja służbowa została wydana, wiążącego tę osobę z Agencją – legitymacja służbowa podlega zwrotowi;
- 2) zmiany danych zawartych w legitymacji służbowej, jej uszkodzenia, zniszczenia lub upływu terminu jej ważności – legitymacja służbowa podlega wymianie albo zwrotowi.

4. Legitymacja służbowa zawiera:

- 1) dane dotyczące kontrolera Agencji, eksperta, o którym mowa w art. 109, albo osoby niebędącej kontrolerem Agencji, o której mowa w art. 106 ust. 3a:
 - a) imię (imiona),
 - b) nazwisko,
 - c) stanowisko lub funkcję,
 - d) wizerunek twarzy;
- 2) dane dotyczące legitymacji służbowej:

- a) numer legitymacji służbowej,
 - b) datę wydania,
 - c) datę ważności,
 - d) oznaczenie Agencji;
- 3) podpis Prezesa Agencji albo Zastępcy Prezesa Agencji.

5. Podpis, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, może być na legitymacji służbowej odtworzony mechanicznie.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej wydawanej przez Agencję oraz tryb wydawania, wymiany i zwrotu tej legitymacji, uwzględniając potrzebę zapewnienia właściwej ochrony legitymacji służbowych i możliwości identyfikacji ich posiadaczy.”;

10) w art. 113:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wszczęcie kontroli, o której mowa w art. 106 ust. 1, następuje z dniem doręczenia kontrolowanej firmie audytorskiej imiennego upoważnienia udzielonego osobie kontrolującej przez Agencję oraz okazania legitymacji służbowej osoby kontrolującej.”,

- b) w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) imię i nazwisko osoby kontrolującej oraz numer jej legitymacji służbowej;”;

11) po art. 115 dodaje się art. 115a–115c w brzmieniu:

„Art. 115a. 1. Kontrola, o której mowa w art. 106 ust. 1, jest prowadzona w sposób zdalny, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

2. Kontrola, o której mowa w art. 106 ust. 1, może być prowadzona w siedzibie:

- 1) Agencji,
- 2) kontrolowanej firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności – jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

3. Do kontroli, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się art. 51 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).

4. Agencja, w zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli, o którym mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, przedstawia firmie audytorskiej informacje dotyczące środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, umożliwiających wykonywanie czynności kontrolnych, w tym

przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym, które mogą być stosowane w trakcie kontroli przeprowadzanej w sposób, o którym mowa w ust. 1.

5. Kontrolę prowadzoną w siedzibie Agencji, siedzibie firmy audytorskiej lub w miejscu wykonywania przez firmę audytorską działalności, Agencja może kontynuować w sposób, o którym mowa w ust. 1.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, dotychczas przeprowadzone w trakcie kontroli czynności oraz dokonane w jej trakcie ustalenia pozostają w mocy.

Art. 115b. 1. W przypadku prowadzenia kontroli w sposób, o którym mowa w art. 115a ust. 1, doręczenie:

- 1) zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, o którym mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- 2) imiennego upoważnienia udzielonego osobie kontrolującej przez Agencję do przeprowadzenia kontroli,
- 3) zawiadomienia o zakończeniu kontroli,
- 4) protokołu kontroli,
- 5) informacji o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń, o której mowa w art. 120 ust. 2,
- 6) zaleceń, o których mowa w art. 121 ust. 1 pkt 1,
- 7) raportu z kontroli, o którym mowa w art. 122,
- 8) innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą

– następuje przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.

2. Doręczenie dokumentów, o których mowa w ust. 1, następuje na adres poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 57 ust. 2 pkt 12, przy czym firma audytorska może wskazać Agencji inny adres poczty elektronicznej przeznaczony do doręczeń dokumentów związanych z prowadzoną kontrolą.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, a w przypadku innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą, które stanowią odwzorowania cyfrowe dokumentów w postaci papierowej – kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym osoby potwierdzającej zgodność odwzorowania cyfrowego z dokumentem w postaci papierowej.

4. W przypadku prowadzenia kontroli w sposób, o którym mowa w art. 115a ust. 1, kontrolowana firma audytorska:

- 1) stosuje środki komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, umożliwiające wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym;
- 2) wyjaśnienia, oświadczenia i dokumenty kierowane do Agencji składa w formie pisemnej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.

5. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzenia kontroli w sposób, o którym mowa w art. 115a ust. 1, nie jest możliwe przeprowadzenie danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, czynność tę przeprowadza się w siedzibie kontrolowanej firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności. W takim przypadku dotychczas przeprowadzone w trakcie kontroli czynności oraz dokonane w jej trakcie ustalenia pozostają w mocy.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, osoba kontrolująca informuje kontrolowaną firmę audytorską, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej i terminie przeprowadzenia tej czynności w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności.

7. Czasu przerwy między poinformowaniem firmy audytorskiej o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, o którym mowa w ust. 6, a przeprowadzeniem danej czynności w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności nie wlicza się do czasu trwania kontroli. Przerwa nie może być dłuższa niż 5 dni roboczych.

Art. 115c. 1. W przypadku prowadzenia kontroli w siedzibie Agencji doręczenie dokumentów, o których mowa w art. 115b ust. 1, może nastąpić przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych. Przepisy art. 115b ust. 2 i 3 stosuje się.

2. W przypadku prowadzenia kontroli w siedzibie Agencji kontrolowana firma audytorska na żądanie osoby kontrolującej:

- 1) stosuje środki komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, umożliwiające wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym;
- 2) wyjaśnienia, oświadczenia i dokumenty kierowane do Agencji składa w formie pisemnej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.

3. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzenia kontroli w siedzibie Agencji nie jest możliwe przeprowadzenie danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, czynność tę przeprowadza się bez wykorzystania tych środków w siedzibie Agencji, siedzibie kontrolowanej firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności. W takim przypadku dotychczas przeprowadzone w trakcie kontroli czynności oraz dokonane w jej trakcie ustalenia pozostają w mocy.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, osoba kontrolująca informuje kontrolowaną firmę audytorską, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej oraz o terminie przeprowadzenia tej czynności w siedzibie Agencji, siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności.

5. Czasu przerwy między poinformowaniem firmy audytorskiej o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, o którym mowa w ust. 4, a przeprowadzeniem danej czynności bez wykorzystania tych środków w siedzibie Agencji, siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności nie wlicza się do czasu trwania kontroli. Przerwa nie może być dłuższa niż 5 dni roboczych.”;

12) w art. 116:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kontrola, o której mowa w art. 115a ust. 1 i 2, może być przeprowadzana w godzinach pracy lub czasie faktycznego wykonywania działalności przez kontrolowaną firmę audytorską.”,

b) uchyla się ust. 1a;

- 13) w art. 117 w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Wszelkie przedstawione w trakcie kontroli dokumenty oraz informacje sporządzane przez kontrolowaną firmę audytorską na potrzeby kontroli podpisuje, wskazując swoje imię i nazwisko, osoba przedstawiająca dokument lub sporządzająca informację.”;
- 14) w art. 123:
a) w ust. 5 uchyla się zdanie drugie,
b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. Do kontroli tematycznych przepisy art. 111 ust. 1 i 2, art. 113, art. 114 ust. 1 i 2, art. 115, art. 115a, art. 115b ust. 1 pkt 1–3 i 8 i ust. 2–7, art. 115c, art. 116 ust. 4, art. 117 i art. 118 ust. 1 stosuje się odpowiednio.”;
- 15) w art. 123a:
a) uchyla się ust. 4,
b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. Do kontroli przepisy art. 109 ust. 1, art. 111 ust. 1 i 2, art. 113, art. 114 ust. 1 i 2, art. 115–115c, art. 116 ust. 2–4 i art. 117–122 stosuje się odpowiednio.”;
- 16) w art. 124:
a) w ust. 5 uchyla się zdanie drugie,
b) w ust. 6a w części wspólnej w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086)”,
c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
„7. Do kontroli doraźnych przepisy art. 109 ust. 1, art. 111 ust. 1 i 2, art. 113–115c, art. 116 ust. 4 i art. 117–122 stosuje się odpowiednio.”;
- 17) w art. 136 w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) potwierdzanie spełnienia warunków zawartych umów kredytowych lub innych umów związanych z finansowaniem na podstawie analizy informacji finansowych pochodzących ze zbadanych przez daną firmę audytorską sprawozdań finansowych lub ze śródrocznych sprawozdań finansowych;”;
- 18) w art. 204 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Jednostka audytorska pochodząca z państwa trzeciego składa do Agencji wniosek o zmianę danych podlegających wpisowi na listę w terminie 30 dni od dnia zaistnienia zmiany danych.”;
- 19) w art. 205 dodaje się ust. 7–12 w brzmieniu:
„7. Do wniosku o wpis na listę, o której mowa w art. 204 ust. 1, dołącza się dokumenty potwierdzające dane, o których mowa w art. 204 ust. 2 pkt 2–11. W przypadku

danych, o których mowa w art. 204 ust. 2 pkt 5, 6, 8 i 9, do wniosku o wpis na listę, o której mowa w art. 204 ust. 1, zamiast dokumentów potwierdzających te dane można dołączyć oświadczenie o zgodności tych danych ze stanem faktycznym i prawnym, podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskodawcy lub przez jego pełnomocnika.

8. Do wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę, o której mowa w art. 204 ust. 1, dołącza się dokumenty potwierdzające zmianę danych. W przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 204 ust. 2 pkt 5, 6, 8 i 9, zamiast dokumentów potwierdzających zmianę danych można dołączyć oświadczenie o zgodności zmienionych danych ze stanem faktycznym i prawnym, podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskodawcy lub przez jego pełnomocnika.

9. Oświadczenia, o których mowa w ust. 7 i 8, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

10. Agencja dokonuje zmiany danych podlegających wpisowi na listę, o której mowa w art. 204 ust. 1, w drodze czynności materialno-technicznej. Odmowa zmiany danych podlegających wpisowi na listę, o której mowa w art. 204 ust. 1, następuje w drodze decyzji Agencji. Agencja wydaje taką decyzję w przypadku:

- 1) wskazania we wniosku danych niezgodnych ze stanem faktycznym znanym Agencji z urzędu;
- 2) wskazania we wniosku danych niezgodnych ze stanem prawnym;
- 3) niezłożenia dokumentów potwierdzających zmianę danych lub oświadczenia o zgodności zmienionych danych ze stanem faktycznym i prawnym.

11. Do decyzji Agencji w przedmiocie wpisu na listę, o której mowa w art. 204 ust. 1, odmowy zmiany danych podlegających wpisowi na tę listę lub skreślenia z tej listy stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

12. Od decyzji Agencji wydanych w pierwszej instancji w przedmiocie wpisu na listę, o której mowa w art. 204 ust. 1, odmowy zmiany danych podlegających wpisowi na tę listę lub skreślenia z tej listy nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zgodnie z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2021 r. poz. 737 i 1192) uchyla się art. 106.

Art. 6. 1. Do kontroli w firmach audytorskich, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do kontroli w firmach audytorskich, wszczętych na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 106 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu dotychczasowym.

3. Firma audytorska, w stosunku do której przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wszczęto kontrolę w siedzibie firmy audytorskiej, miejscu wykonywania przez nią działalności lub w siedzibie Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, i kontroli takiej nie zakończono, może złożyć do Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego wnioski o kontynuowanie tej kontroli w sposób, o którym mowa w art. 115a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4.

4. W przypadku wyrażenia przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego zgody na kontynuowanie kontroli, o której mowa w ust. 3, w sposób, o którym mowa w art. 115a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4:

- 1) czynności dokonane w trakcie kontroli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozostają w mocy;
- 2) do kontroli kontynuowanej w sposób, o którym mowa w art. 115a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. 1. Do wniosków o wpis firmy audytorskiej na listę firm audytorskich, o skreślenie firmy audytorskiej z listy firm audytorskich oraz zgłoszeń, o których mowa w art. 57 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 4, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do wniosków o wpis jednostki audytorskiej na listę jednostek audytorskich pochodzących z państw trzecich, o skreślenie jednostki audytorskiej z listy jednostek audytorskich pochodzących z państw trzecich oraz zgłoszeń, o których mowa w art. 204 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 4, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 8. Do czasu wydania, odpowiednio kontrolerom Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, o których mowa w art. 106 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 4, ekspertom, o których mowa w art. 109 ustawy zmienianej w art. 4, oraz osobom niebędącym kontrolerami Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, o których mowa w art. 106 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 4, legitymacji służbowych, o których mowa w art. 110a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, jednak nie dłużej niż przez 9 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) odpowiednio kontrolerzy Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, o których mowa w art. 106 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 4, eksperci, o których mowa w art. 109 ustawy zmienianej w art. 4, oraz osoby niebędące kontrolerami Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, o których mowa w art. 106 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 4, zamiast takich legitymacji okazują dokument potwierdzający tożsamość, o którym mowa w art. 113 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu dotychczasowym;
- 2) w upoważnieniu do przeprowadzania kontroli, zamiast numeru takiej legitymacji, wskazuje się numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, o którym mowa w art. 113 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 9. Rada Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego dostosuje regulamin działania Rady Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego do przepisów ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 10. Polska Agencja Nadzoru Audytowego dostosuje polityki i procedury, o których mowa w art. 111 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 4, do przepisów ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11. Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów dostosuje statut Polskiej Izby Biegłych Rewidentów do przepisów ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na pierwszym Krajowym Zjeździe Biegłych Rewidentów zwołanym po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 12. 1. Przepisy art. 45 ust. 1ga i 1h, art. 49 ust. 8 i 9, art. 55 ust. 2a, art. 57 ust. 2 i art. 63c ust. 2b–2d ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą:

- 1) stosuje się po raz pierwszy do sprawozdań finansowych, sprawozdań z działalności, skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności grupy kapitałowej, sporządzanych za rok obrotowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2020 r.;

2) mogą być stosowane do sprawozdań finansowych, sprawozdań z działalności, skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności grupy kapitałowej, sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się przed dniem 1 stycznia 2021 r.

2. Przepisy art. 83 ust. 6 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 4:

1) stosuje się po raz pierwszy do sprawozdań z badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych grupy kapitałowej sporządzanych za rok obrotowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2020 r.;

2) mogą być stosowane do sprawozdań z badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych grupy kapitałowej sporządzanych za rok obrotowy rozpoczynający się przed dniem 1 stycznia 2021 r.

Art. 13. 1. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z art. 63c ust. 2c i 2d ustawy zmienianej w art. 1 oraz sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 1, które zostały zatwierdzone przed dniem 1 czerwca 2022 r., składa się, wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami, we właściwym rejestrze sądowym, w okresie od dnia 1 czerwca 2022 r. do dnia 15 czerwca 2022 r.

2. Skonsolidowane sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 1, sporządzone przed dniem 1 czerwca 2022 r. i dotyczące roku obrotowego, za który zostały sporządzone sprawozdania, o których mowa w ust. 1, składa się, wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami, we właściwym rejestrze sądowym, w okresie od dnia 1 czerwca 2022 r. do dnia 15 czerwca 2022 r.

3. Sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z działalności, skonsolidowane sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 1:

1) które zostały zatwierdzone przed dniem 1 czerwca 2022 r.,

2) do których zostały sporządzone odmowa podpisu, do której ma zastosowanie art. 52 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, do których ma zastosowanie art. 52 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 1

– składa się, wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami, we właściwym rejestrze sądowym, w okresie od dnia 1 czerwca 2022 r. do dnia 15 czerwca 2022 r.

4. Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej oraz skonsolidowane sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 1:

- 1) które zostały sporządzone przed dniem 1 czerwca 2022 r. i dotyczą roku obrotowego, za który zostały sporządzone sprawozdania, o których mowa w ust. 3,
- 2) do których zostały sporządzone odmowa podpisu, do której ma zastosowanie art. 52 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, do których ma zastosowanie art. 52 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 1

– składa się, wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami, we właściwym rejestrze sądowym, w okresie od dnia 1 czerwca 2022 r. do dnia 15 czerwca 2022 r.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 4, pkt 8 lit. c, pkt 9 i 11 oraz art. 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.;
- 2) art. 1 pkt 10 i art. 3, które wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2022 r.

UZASADNIENIE

I. Ogólna charakterystyka projektowanej ustawy

Przedmiotowy projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w następujących aktach prawnych:

- ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217),
- ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 112, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2021 r. poz. 737, z późn. zm.).

Dynamiczny rozwój technologii cyfrowych, z którym mamy obecnie do czynienia, wywiera istotny wpływ także na rachunkowość i rewizję finansową. Możliwość korzystania z nowoczesnych narzędzi informatycznych sprawia, że jednostki łatwiej mogą wywiązywać się ze swoich obowiązków w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz sporządzania sprawozdań finansowych. Użytkownicy tych sprawozdań mogą natomiast w szybki sposób pobierać, analizować i interpretować potrzebne im dane. Dodatkowo cyfrowa transformacja życia gospodarczego została przyspieszona przez pandemię wywołaną rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

W tym kierunku podąża także prawo europejskie. Wyrazem intencji Unii Europejskiej do wprowadzania przepisów mających na celu ułatwienie dostępności i porównywalności sprawozdań finansowych było przyjęcie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającego dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania¹⁾ (Dz. Urz. UE L 143 z 29.05.2019, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/815”, które weszło w życie 18 czerwca 2019 r.

¹⁾ ESEF - ang. European Single Electronic Format

Na mocy przepisów rozporządzenia 2019/815 emitenci²⁾, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, zwani dalej „emitentami”, mają obowiązek sporządzać swoje roczne raporty finansowe, w skład których wchodzi także sprawozdania finansowe, w formacie XHTML. W przypadku gdy raport emitenta zawiera skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSR³⁾, należy oznakować takie sprawozdanie przy użyciu języka znaczników Inline XBRL. Rozwiązanie to ma na celu zwiększenie przejrzystości, dostępności i porównywalności sprawozdań finansowych sporządzanych przez spółki giełdowe oraz ułatwienie analizy tych sprawozdań.

Sprawozdania finansowe podlegają z kolei badaniu przez firmy audytorskie i biegłych rewidentów, nad którymi sprawuje nadzór i w których przeprowadza kontrole Polska Agencja Nadzoru Audytowego, zwana dalej „Agencją”.

Zmiany zawarte w projekcie, które dotyczą ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, nie odnoszą się do formatu i zakresu śródrocznych sprawozdań emitentów (zarówno na poziomie jednostkowym, jak i skonsolidowanym). Zagadnienie to pozostaje poza zakresem przedmiotowym ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Ponadto przepisy rozporządzenia 2019/815 nie nakładają obowiązku sporządzania śródrocznych raportów finansowych zgodnie z wymogami ESEF przez emitentów.

Przepisy rozporządzenia 2019/815 mają zastosowanie do raportów rocznych zawierających sprawozdania finansowe za lata obrotowe rozpoczynające się 1 stycznia 2020 r. lub później, zatem sporządzanych nie wcześniej niż na dzień bilansowy przypadający na dzień 31 grudnia 2020 r.

²⁾ Definicja emitenta jest zawarta w dyrektywie 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniającej dyrektywę 2001/34/WE (Dz. Urz. UE L 390 z 31.12.2004, str. 38, z późn. zm.), w stosunku do której rozporządzenie 2019/815 stanowi akt uzupełniający, odnoszący się jedynie do regulacyjnych standardów technicznych w zakresie europejskiego jednolitego formatu elektronicznego. W myśl art. 2 ust. 1 lit. d dyrektywy 2004/109/WE „*emitent*” oznacza osobę fizyczną lub osobę prawną działającą na podstawie prawa prywatnego lub publicznego, w tym również państwo, których papiery wartościowe dopuszczone są do obrotu na rynku regulowanym. W przypadku kwitów depozytowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym „*emitent*” oznacza emitenta reprezentowanych papierów wartościowych, niezależnie od tego, czy te papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym.

³⁾ Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości pod pojęciem MSR rozumie się Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Jednakże, mając na uwadze ograniczenia związane z pandemią wirusa COVID-19, Parlament Europejski i Rada 16 lutego 2021 r. przyjęły rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1129 w odniesieniu do prospektu UE na rzecz odbudowy i ukierunkowanych zmian dotyczących pośredników finansowych oraz dyrektywę 2004/109/WE w odniesieniu do jednolitego elektronicznego formatu raportowania rocznych raportów finansowych w celu wsparcia odbudowy po kryzysie związanym z COVID-19 (Dz. Urz. UE L 68 z 26.02.2021, str. 1). Na mocy przepisów tego rozporządzenia państwo członkowskie może zezwolić emitentom na stosowanie wymogu w zakresie raportowania do lat obrotowych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2021 r. lub po tym dniu. Warunkiem skorzystania z opcji jest powiadomienie Komisji o zamiarze takiego opóźnienia. Polska notyfikowała zamiar skorzystania z ww. opcji 15 marca 2021 r.

Projekt niniejszej ustawy, dążąc do zachowania jednolitości w obszarze sprawozdawczości i rewizji finansowej, stanowi odpowiedź m.in. na rozwiązania przewidziane w prawie europejskim.

II. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości

1. Sporządzanie sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności

a) stan aktualny

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, zwanej dalej „ustawą”, wszystkie jednostki sporządzają sprawozdania finansowe (jednostkowe i skonsolidowane) w postaci elektronicznej (art. 45 ust. 1f ustawy).

Jednostki:

- 1) wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) – sporządzają sprawozdania finansowe w strukturze logicznej oraz formacie udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (art. 45 ust. 1g ustawy);
- 2) sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z MSR – sporządzają sprawozdania finansowe w strukturze logicznej oraz formacie, jeżeli zostaną udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (art. 45 ust. 1h ustawy), co oznacza, że sprawozdania te mogą być sporządzane w dowolnym formacie elektronicznym, np. PDF.

Zatem zgodnie z aktualnym brzmieniem ustawy emitenci sporządzają sprawozdania finansowe oraz składają je do KRS w następujących formatach:

- 1) jednostkowe sprawozdania finansowe według ustawy – w formacie XML z załączonymi plikami PDF⁴⁾;
- 2) jednostkowe sprawozdania finansowe według MSR – w dowolnym formacie elektronicznym;
- 3) skonsolidowane sprawozdania finansowe według MSR – w dowolnym formacie elektronicznym.

Aktualnie emitenci oraz podmioty pozagiełdowe, sporządzające swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, sporządzają sprawozdania z działalności w dowolnej formie elektronicznej (art. 49 ust. 7 i art. 63d ustawy).

W myśl rozporządzenia 2019/815 emitenci sporządzają swoje raporty roczne, a więc także sprawozdania finansowe, które wchodzi w skład tego raportu, w formacie XHTML. W przypadku sprawozdań skonsolidowanych należy je oznakować przy użyciu standardu Inline XBRL.

b) proponowane zmiany

Zmiana ustawy ma m.in. na celu ujednoczenie jej przepisów w zakresie stosowania jednego formatu elektronicznego przy sporządzaniu sprawozdań finansowych przez emitentów. W związku z tym proponuje się przyjąć dla tej grupy jednostek format stosowany dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815.

Dodatkowe propozycje zmian w ustawie odnoszą się do jednostek niebędących emitentami, ale sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR. Proponowane zmiany w tym zakresie mają również na celu ujednoczenie przepisów dotyczących formatów e-sprawozdań finansowych tych jednostek, co zwiększy ich użyteczność. Umożliwi to również stosowanie jednolitych formatów w ramach grup kapitałowych, w których część jednostek zależnych to jednostki niebędące emitentami.

⁴⁾ W ramach ww. struktur logicznych oraz formatów Ministerstwo Finansów udostępniło schemę umożliwiającą emitentom, sporządzającym jednostkowe sprawozdania finansowe, wykonanie obowiązków związanych ze sporządzeniem sprawozdań finansowych oraz ich przekazywaniem do publicznej wiadomości w raportach okresowych, jak również złożeniem do KRS.

Projekt zakłada także zmiany przepisów dotyczących sporządzania sprawozdań z działalności w określonych formatach przez emitentów (XHTML) oraz przez jednostki niebędące emitentami, sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z MSR (XHTML lub inny format przeszukiwalny), co pozwoli na osiągnięcie większej jednolitości w zakresie formatów sprawozdawczych.

Przy tym zmiany przewidziane w projekcie nie odnoszą się do zasad sporządzania śródrocznej sprawozdawczości emitentów, co pozostaje poza zakresem regulacji projektu. Ponadto rozporządzenie 2019/815 nie nakłada obowiązku sporządzania śródrocznych raportów finansowych zgodnie z wymogami ESEF.

W celu realizacji powyższych założeń projekt zakłada wprowadzenie poniższych zmian w ustawie:

W art. 3 w ust. 1 ustawy wprowadza się skrót dla rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815, w którym został określony jednolity elektroniczny format raportowania stosowany przez emitentów do sporządzania rocznych raportów finansowych.

Dodatkowo w art. 3 w ust. 1 ustawy proponuje się uzupełnienie słowniczka o definicję „*formatu przeszukiwalnego*”, tj. formatu, który umożliwi zapisanie dokumentu elektronicznego w sposób pozwalający na przeszukiwanie oraz kopiowanie danych w nim zawartych. Projekt przewiduje wprowadzenie pojęcia „*formatu przeszukiwalnego*” jako jednego z formatów sporządzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności przez jednostki, niebędące emitentami, które sporządzają swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR (*vide* art. 1 pkt 2 lit. b, pkt 3 oraz pkt 8 lit. b projektu).

W art. 45 ustawy dodaje się ust. 1ga. Na podstawie dodanego ustępu emitenci sporządzający roczne sprawozdania finansowe w oparciu o polskie standardy rachunkowości, jak również zgodnie z MSR, będą sporządzać swoje sprawozdania finansowe, które stanowią część raportu rocznego, w formacie stosowanym dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815 (XHTML). Intencją wprowadzonego rozwiązania jest doprecyzowanie stanu prawnego, w którym będzie możliwa realizacja podejścia „jednego sprawozdania finansowego”, co oznacza, że emitenci będą sporządzać sprawozdania finansowe dla różnych celów w jednym formacie elektronicznym.

Na podstawie **art. 45 ust. 1h ustawy** jednostki niebędące emitentami i sporządzające swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR będą mogły sporządzać sprawozdania finansowe w formacie stosowanym przez tę jednostkę dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815 (XHTML), lub w innym formacie przeszukiwalnym.

Wiele formatów plików danych, w których jednostki te mogą obecnie sporządzać sprawozdania finansowe (np. PDF, DOCX), pozwala na zapisanie w nich informacji zarówno w formacie przeszukiwalnym (w formie tekstu), jak i nieprzeszukiwalnym (w formie obrazu).

Wprowadzenie formatu przeszukiwalnego, jako alternatywy dla formatu XHTML, oznacza, że sprawozdanie finansowe powinno zostać sporządzone w takiej postaci, która umożliwi automatyczne przeszukanie tego sprawozdania. Przyczyni się to do zwiększenia dostępu do danych zawartych w sprawozdaniach finansowych, umożliwienia ich porównywalności oraz ułatwienia analizy informacji.

W myśl projektowanych zmian w zakresie **art. 49** oraz **art. 55 ustawy** sprawozdanie z działalności oraz sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej opracowywane przez emitentów oraz jednostki pozagiełdowe, sporządzające swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, będą sporządzane:

- 1) w przypadku emitentów – w formacie XHTML, tj. stosowanym dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815;
- 2) w przypadku pozostałych jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR – w formacie XHTML lub innym formacie przeszukiwalnym.

W związku z wprowadzeniem nowych rozwiązań dotyczących formatu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzanych zgodnie z MSR zmianie ulega **art. 63c ust. 2b ustawy**, w ramach którego uchyla się zdanie drugie odnoszące się do tej kwestii.

Na mocy dodanego w **art. 63c ust. 2c ustawy** emitenci sporządzający statutowe skonsolidowane sprawozdanie finansowe⁵⁾ będą mieli obowiązek stosowania formatu

⁵⁾ Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy emitenci sporządzają swoje skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z MSR.

XHTML, określonego w rozporządzeniu 2019/815, oraz znakowania tych sprawozdań przy użyciu języka znaczników Inline XBRL w określonych terminach⁶⁾.

Na podstawie dodanego w **art. 63c ust. 2d ustawy** jednostki pozagiełdowe, sporządzające swoje skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, będą sporządzać te sprawozdania w formacie stosowanym dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu 2019/815 (XHTML), lub innym formacie przeszukiwalnym. Dodatkowo jednostki takie będą miały możliwość znakowania tych sprawozdań zgodnie z wymogami rozporządzenia 2019/815.

2. Podpisywanie sprawozdań finansowych

Projekt przewiduje także zmiany w ustawie w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych. Projektowane przepisy mają na celu wprowadzenie ułatwień dla jednostek kierowanych przez organ wieloosobowy, które ze względów organizacyjno-technicznych mają trudności z realizacją swoich ustawowych obowiązków. Jednocześnie przez wprowadzenie dobrowolności stosowania nowych rozwiązań projekt nie będzie miał negatywnego wpływu na jednostki, które posiadają wypracowaną i utrwaloną praktykę w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych.

a) stan aktualny

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy sprawozdanie finansowe podpisuje osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, oraz kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy – wszyscy członkowie tego organu.

W przypadku gdy członków organu wieloosobowego jest kilku lub kilkunastu, konieczność podpisania elektronicznie sprawozdania może powodować problemy o charakterze organizacyjnym i technicznym. Ponadto poprawne podpisanie sprawozdania wymaga znajomości narzędzi informatycznych oraz – w przypadku korzystania z różnych rodzajów podpisów elektronicznych – złożenia ich w określonej konfiguracji. Powyższe sytuacje występują w szczególności w organizacjach pozarządowych, a także innych

⁶⁾ W pierwszej kolejności znakowaniu zgodnie z XBRL będą podlegały podstawowe elementy skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W dalszej kolejności (zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia 2019/815) – po 1 stycznia 2022 r. – znakowaniu będzie podlegać także informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego.

jednostkach, w których członkowie organu zarządzającego używają różnych rodzajów podpisów elektronicznych.

Projektowane zmiany mają na celu wprowadzenie ułatwień dla jednostek kierowanych przez organ wieloosobowy.

b) proponowane zmiany

Nowelizacja **art. 52 ustawy** wprowadza zmianę w zakresie podpisywania sprawozdania finansowego przez umożliwienie dokonania tej czynności przez co najmniej jednego członka organu wieloosobowego.

Zmiana **art. 52 ustawy** wprowadza ogólną zasadę (na podstawie projektowanego brzmienia **art. 52 ust. 2a ustawy**), zgodnie z którą podpisanie sprawozdania finansowego stanowi potwierdzenie, że sprawozdanie to spełnia wymagania przewidziane w ustawie. Dodanie powyższego przepisu jest konsekwencją wprowadzenia w **ust. 2b** możliwości składania przez członków zarządu wieloosobowego oświadczeń potwierdzających, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie. Ma to na celu nadanie tego samego skutku prawnego zarówno w przypadku złożenia podpisu pod sprawozdaniem finansowym, jak i w przypadku złożenia przedmiotowego oświadczenia.

Dodawany w **art. 52 ust. 2b ustawy** określa warunki, na podstawie których sprawozdanie finansowe może zostać podpisane przez co najmniej jednego członka organu wieloosobowego.

W przypadku skorzystania z tej możliwości osoba podpisująca sprawozdanie finansowe, wchodząca w skład organu wieloosobowego, musi uzyskać od pozostałych członków organu wieloosobowego oświadczenia potwierdzające, że sprawozdanie spełnia wymagania przewidziane w ustawie, lub odmowę złożenia takiego oświadczenia. W przypadku odmowy złożenia oświadczenia zastosowano rozwiązanie analogiczne do obecnie obowiązujących przepisów w zakresie odmowy podpisania sprawozdania finansowego, tj. konieczność sporządzenia pisemnego uzasadnienia odmowy złożenia oświadczenia. Odmowa złożenia oświadczenia będzie traktowana jako równoznaczna z odmową podpisania sprawozdania finansowego, co oznacza, że będzie musiała zostać uzasadniona. Zarówno oświadczenie, jak i odmowa złożenia oświadczenia (wzorem odmowy podpisu) będą dołączane do sprawozdania finansowego.

Dodawany w **art. 52 ust. 2c** wprowadza obowiązek wskazania – w odmowie podpisu sprawozdania finansowego, oświadczeniu o spełnieniu przez sprawozdanie finansowe wymagań ustawowych lub w odmowie złożenia takiego oświadczenia – sprawozdania finansowego, którego te dokumenty dotyczą, w szczególności przez podanie daty i godziny opatrzenia sprawozdania finansowego podpisem przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych. Proponowane rozwiązanie ma na celu zapewnienie, że dokumenty te dotyczą „ostatecznego” sprawozdania finansowego przekazanego do badania przez biegłego rewidenta lub do zatwierdzenia przez organy zatwierdzające.

Przewiduje się, że ww. oświadczenia oraz odmowy złożenia tych oświadczeń będą sporządzane w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym albo w postaci papierowej opatrzonej własnoręcznym podpisem (projektowane brzmienie **art. 52 ust. 2d ustawy**). Jeżeli ww. dokumenty zostaną sporządzone w postaci papierowej, to jedna z osób wchodzących w skład wieloosobowego organu kierującego jednostką będzie zapewniała sporządzenie elektronicznych kopii tych dokumentów (projektowane brzmienie **art. 52 ust. 2e ustawy**). Zarówno podpisanie sprawozdania, jak i złożenie oświadczenia niesie ze sobą jednakowe skutki w zakresie odpowiedzialności członka organu zarządzającego, który, podpisując sprawozdanie lub składając oświadczenie, potwierdza, że sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z wymogami ustawy.

Zmiana w **art. 52 ust. 3 ustawy** stanowi konsekwencję wprowadzenia ust. 2a–2e do art. 52 ustawy. Przy tym odpowiednie stosowanie ust. 2c w stosunku do sprawozdań z działalności i innych sprawozdań niepodpisywanych przez osobę prowadzącą księgi rachunkowe będzie odnosiło się do daty i godziny podpisania takiego sprawozdania przez pierwszą osobę wchodzącą w skład kierownika jednostki (w szczególności zarządu).

Konsekwencją projektowanych zmian w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych i dodania w art. 52 ust. 2a–2e ustawy są także zmiany **art. 63c ust. 3 ustawy** (podpisywanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych) oraz **art. 63j ustawy** (podpisywanie sprawozdania z płatności oraz skonsolidowanego sprawozdania z płatności).

Zmiana w zakresie **art. 69 ustawy** (tj. dodanie **ust. 3a**) jest konsekwencją proponowanych zmian w art. 52 ustawy i rozszerza obecne brzmienie tych przepisów o obowiązek złożenia określonych dokumentów (odmowy podpisania sprawozdania

finansowego, oświadczenia składanego przez osoby wchodzące w skład organu wieloosobowego o spełnianiu przez sprawozdanie finansowe wymagań przewidzianych w ustawie oraz odmowy złożenia tego oświadczenia) do właściwego rejestru sądowego. Przy tym odmowa złożenia oświadczenia, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie, jest składana wraz z jego uzasadnieniem. Należy podkreślić, że rozwiązania projektowane w art. 52 ust. 2 oraz art. 52 ust. 2b ustawy mają zastosowanie także do innych niż sprawozdanie finansowe sprawozdań (skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sprawozdania z działalności, sprawozdania z działalności grupy kapitałowej, sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej oraz skonsolidowanego sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej) z uwagi na odesłania zawarte w projektowanym brzmieniu art. 52 ust. 3, art. 55 ust. 4 i art. 63j ustawy. Projektowany art. 69 ust. 3a ustawy będzie stanowił zatem podstawę do złożenia do rejestru sądowego ww. odmów lub oświadczeń odnoszących się do wszystkich ww. rodzajów sprawozdań.

Nowelizacja **art. 74 ust. 1 ustawy** wynika z proponowanych zmian w zakresie art. 52 ustawy i odnosi się do obowiązku przechowywania ww. dokumentów.

3. Konsolidacja sprawozdań finansowych

a) stan aktualny

W myśl obecnie obowiązującego prawa bilansowego konsolidacją można nie obejmować jednostki zależnej w szczególności wtedy, gdy udziały tej jednostki zostały nabyte, zakupione lub pozyskane w innej formie, z wyłącznym ich przeznaczeniem do późniejszej odprzedaży, w terminie jednego roku od dnia ich nabycia, zakupu lub pozyskania. Oznacza to, że w przypadku gdy udziały tej jednostki nie zostaną zbyte w ciągu 1 roku od dnia ich nabycia, zakupu czy pozyskania, taką jednostkę zależną należy objąć konsolidacją.

b) proponowane zmiany

Nowelizacja **art. 57 ustawy** zakłada uzupełnienie przepisu o możliwość wyłączenia z konsolidacji wszystkich jednostek zależnych, których udziały zostały nabyte, zakupione lub pozyskane w innej formie, z wyłącznym ich przeznaczeniem do późniejszej odprzedaży przez Alternatywną Spółkę Inwestycyjną (ASI), niezależnie od okresu, na jaki weszła ona w ich posiadanie.

Celem działalności ASI jest prowadzenie działalności inwestycyjnej polegającej na inwestowaniu środków pozyskanych od inwestorów w celu generowania maksymalnych zwrotów z tych środków. Spółki portfelowe są nabywane wyłącznie w celu ich odsprzedaży w późniejszym okresie, a nie w celu prowadzenia działalności tych spółek i uzyskiwania przychodów w ramach istniejącej grupy. Ponadto przy prowadzeniu działalności inwestycyjnej przez ASI skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie ma wartości informacyjnej dla odbiorców. Najistotniejszą dla nich jest informacja o wartości godziwej poszczególnych spółek portfelowych ASI na dzień wyceny. Zatem skonsolidowane sprawozdanie finansowe stanowi zbyteczne obciążenie dla ASI, nie dostarczając pożądanej informacji dla odbiorców.

Zmiana **art. 59 ustawy** jest konsekwencją zmiany art. 57.

III. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych

Nowe brzmienie **art. 27 ust. 2** ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych wynika z proponowanych zmian w **ustawie** w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych. Projektowana zmiana dotyczy w szczególności obowiązku składania Szefowi KAS określonych dokumentów: odmowy podpisania sprawozdania finansowego, oświadczenia składanego przez osoby wchodzące w skład organu wieloosobowego o spełnianiu przez sprawozdanie finansowe wymagań przewidzianych ustawą oraz odmowy złożenia tego oświadczenia. Ponadto w celu ujednolicenia z art. 69 ust. 1 ustawy wydłuża się termin na złożenie sprawozdania do Szefa KAS do 15 dni (obecnie jest to 10 dni). Dodatkowo przepis został uzupełniony o regulacje dotyczące obowiązkowego formatu sprawozdania finansowego sporządzanego przez emitentów (XHTML), którzy składają sprawozdania finansowe do Szefa KAS. Przedmiotowy przepis został również doprecyzowany w kwestii zwolnienia podatników, których sprawozdania finansowe nie są objęte obowiązkiem badania, z obowiązku przekazania sprawozdania z badania do Szefa KAS.

IV. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym

Projekt przewiduje zmianę brzmienia art. 19e ust. 3, 3b i 7a ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (**art. 3 projektu**), polegającą na wprowadzeniu podstaw prawnych do składania do Krajowego Rejestru Sądowego elektronicznych kopii dokumentów (oświadczeń, odmów złożenia oświadczenia oraz odmów złożenia podpisu,

do których ma zastosowanie art. 52 ust. 2 i 2b ustawy), które w oryginale zostały sporządzone w postaci papierowej, a następnie zostały odwzorowane elektronicznie (zeskanowane). Wskazane dokumenty przy ich składaniu do Krajowego Rejestru Sądowego będą podpisywane przez osobę dokonującą zgłoszenia.

V. Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym

1. Badanie sprawozdań finansowych

W konsekwencji zmian w **ustawie** dotyczących sporządzania sprawozdań finansowych w formacie i zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu 2019/815 przewiduje się także zmianę ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, zwanej dalej „ustawą o biegłych rewidentach”.

Biegły rewident w przypadku badania sprawozdań finansowych w sprawozdaniu z badania powinien się odnieść, czy sprawozdanie finansowe jest zgodne z odpowiednimi wymogami ustawowymi. W przypadku sprawozdań finansowych sporządzanych zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu 2019/815 biegły rewident w sprawozdaniu z badania powinien wypowiedzieć się, czy sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w formacie XHTML, a w przypadku skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z MSSF – czy zostało ono właściwie oznakowane przy użyciu języka znaczników Inline XBRL.

W celu doprecyzowania zawartości sprawozdania z badania sprawozdania finansowego proponuje się zatem dodanie **pkt 6 w art. 83 ust. 6 ustawy o biegłych rewidentach**. Proponowana zmiana ma na celu wprowadzenie dodatkowego, obligatoryjnego elementu do sprawozdania z badania sprawozdania finansowego w postaci opinii, czy badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało oznakowane zgodnie z wymogami rozporządzenia 2019/815. Rozwiązanie to znajdzie zastosowanie w przypadku badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych emitentów, którzy będą mieli obowiązek znakowania tych sprawozdań, oraz w przypadku innych jednostek sporządzających skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, które skorzystają z możliwości znakowania takiego sprawozdania na podstawie projektowanego brzmienia art. 63c ust. 2d pkt 2 ustawy.

2. Pozostałe zmiany

a) zmiany niezwiązane w sposób bezpośredni ze sposobem przeprowadzania kontroli przez Agencję

Projekt przewiduje również następujące zmiany w ustawie o biegłych rewidentach związane z postępującą cyfryzacją życia gospodarczego, a także zmiany o charakterze porządkującym:

W dodawanym art. 43a ustawy o biegłych rewidentach przewiduje się rozwiązanie, zgodnie z którym posiedzenia wskazanych organów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, tj. Krajowej Rady Biegłych Rewidentów i Krajowej Komisji Rewizyjnej, będą mogły odbywać się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), umożliwiających przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym. Uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów i Krajowej Komisji Rewizyjnej będą mogły być podejmowane w trybie obiegowym po powiadomieniu członków danego organu o treści projektu uchwały i wyznaczonym odpowiednio przez Prezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów albo przewodniczącego Krajowej Komisji Rewizyjnej terminie oddania głosu. Przewiduje się wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz Krajowej Komisji Rewizyjnej podjęte w trybie obiegowym będą ważne, jeżeli w wyznaczonym terminie głosy oddała co najmniej połowa członków odpowiednio Krajowej Rady Biegłych Rewidentów albo Krajowej Komisji Rewizyjnej. Uchwały podjęte w trybie obiegowym będą podpisywane odpowiednio przez Prezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów albo przewodniczącego Krajowej Komisji Rewizyjnej. Powyższe rozwiązania mają usprawnić działalność ww. organów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów.

W art. 57 ustawy o biegłych rewidentach przewiduje się m.in. doprecyzowanie brzmienia **ust. 3** oraz dodanie **ust. 3a i 3b**. Projektowane zmiany zmierzają do doprecyzowania sposobu postępowania w przypadku zmiany danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich. Obecnie przepisy ustawy o biegłych rewidentach nie wskazują wprost ani formy, w jakiej jest zgłaszana zmiana danych przez firmę audytorską, ani sposobu dokonywania zmian danych na liście firm audytorskich. Z uwagi na to, że Kodeks postępowania administracyjnego – zgodnie z ustawą o biegłych rewidentach – stosuje się w przypadkach wprost wskazanych w art. 63 ust. 1 ustawy o

biegłych rewidentach (do decyzji o wpisaniu na listę firm audytorskich czy też skreśleniu z listy firm audytorskich), zmiana danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich była dotychczas dokonywana w trybie określonym przez organ, w drodze czynności materialno-technicznej. Powyższa praktyka nie wynika jednak literalnie z przepisów ustawy o biegłych rewidentach, co mogło budzić wątpliwości i prowadzić do niejednolitości postępowania w tym zakresie. Wprowadzana zmiana precyzuje zatem, w jakiej formie firma audytorska zgłasza Agencji zmiany danych podlegających wpisowi na listę. Projektowana zmiana zmierza zatem do wskazania wprost, że zmiany danych podlegających wpisowi na listę, zgodnie z wnioskiem, będą dokonywane w drodze czynności materialno-technicznej. Jest to jedna z form działania administracji publicznej, do której nie stosuje się przepisów ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego. Zastosowanie tej formy działania administracji do ujawniania na liście firm audytorskich zmian danych objętych wpisem sprzyja szybkości działania administracji (brak konieczności prowadzenia postępowania administracyjnego), a jednocześnie nie narusza bezpieczeństwa obrotu ani słusznego interesu firm audytorskich. Zmianie w tej drodze będą podlegały wszystkie dane objęte wpisem, poza numerem na liście firm audytorskich. W praktyce zmiany danych firmy audytorskiej objętych wpisem, dokonywane w drodze czynności materialno-technicznej, będą dotyczyć głównie: nazwisk, imion i numerów w rejestrze wszystkich biegłych rewidentów zatrudnionych w firmie audytorskiej lub z nią powiązanych jako wspólnicy lub w inny sposób oraz danych kontaktowych (numer telefonu i adres poczty elektronicznej oraz imię i nazwisko osoby wyznaczonej do kontaktów). Nieco rzadziej zmiany mogą dotyczyć: nazw (pełnej lub skróconej), adresu, nazwisk i imion lub nazw właścicieli, wspólników (w tym komplementariuszy), udziałowców (akcjonariuszy), członków zarządu oraz członków organów nadzorczych oraz adresów tych osób. Termin na dokonanie zgłoszenia pozostanie bez zmian i będzie wynosił 30 dni od dnia ich zaistnienia. Przewiduje się, że odmowa zmiany danych podlegających wpisowi na listę będzie następowała w drodze decyzji administracyjnej, co będzie sprzyjało zachowaniu dla firm audytorskich pełnych gwarancji procesowych. Odmowa zmiany danych będzie następować w przypadku wskazania we wniosku danych niezgodnych ze stanem faktycznym znanym Agencji z urzędu, wskazania we wniosku danych niezgodnych ze stanem prawnym czy też niezłożenia dokumentów lub oświadczenia o zgodności zmienionych danych ze stanem faktycznym i prawnym, a zatem wówczas, gdy z dostępnych Agencji danych (np. danych z rejestrów publicznych)

będzie wynikać, że dane objęte wnioskiem są niezgodne ze stanem rzeczywistym lub gdy wniosek będzie obejmować dane, które nie mogą zostać ujawnione na liście jako nieodpowiadające prawu (np. nazwa (firma) spółki handlowej zostanie „skrócona” w sposób nieprzewidziany przepisami ustawy – Kodeks spółek handlowych czy zostanie skrócona nazwa (firma) osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą).

Rozwiązanie powyższe jest wzorowane na innych przepisach, zgodnie z którymi dla odmowy dokonania czynności przewidziano rozstrzygnięcie w drodze decyzji administracyjnej, zaś rozstrzygnięcie pozytywne przybiera postać czynności materialno-technicznej (tak np. art. 24 ust. 2b ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052, z późn. zm.), zgodnie z którym aktualizacja informacji objętych ewidencją gruntów i budynków następuje w drodze czynności materialno-technicznej, zaś odmowa dokonania tej aktualizacji następuje w formie decyzji).

W projektowanym brzmieniu **art. 57 ust. 4 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się, że do wniosku o wpis na listę należy dołączyć dokumenty potwierdzające dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2–12.

Zgodnie z projektowanym brzmieniem **art. 57 ust. 3a i 5a ustawy o biegłych rewidentach** do wniosku o wpis na listę oraz do wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę, w przypadku danych, o których mowa w art. 57 ust. 2 pkt 5, 6, 8, 9 i 12 ustawy o biegłych rewidentach, zamiast dokumentów można przedstawić oświadczenie o zgodności tych danych ze stanem faktycznym i prawnym oraz oświadczenie o zgodności zmienionych danych ze stanem faktycznym i prawnym, które powinny być podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskodawcy lub przez jego pełnomocnika.

Natomiast w **art. 57 ust. 5b ustawy o biegłych rewidentach** przewidziano, że oświadczenie o zgodności danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich ze stanem faktycznym i prawnym, oświadczenie o zgodności zmienionych danych ze stanem faktycznym i prawnym oraz oświadczenie o zdolności do prowadzenia działalności w zakresie wykonywania czynności rewizji finansowej będzie składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Przyjęcie powyższego rozwiązania ma na celu zwrócenie szczególnej uwagi na konieczność podawania danych zgodnych z prawdą, gdyż informacje podlegające wpisowi na listę i związane ze zmianą danych na liście firm audytorskich są publikowane na stronie Agencji

i powinny być w związku z tym wiarygodne dla interesariuszy korzystających z informacji umieszczonych na stronie Agencji. Stąd też w interesie publicznym i dla ochrony szeroko rozumianych interesariuszy jest niezbędne, aby publikowane dane były jak najbardziej wiarygodne, co ma szczególne znaczenie przy wykonywaniu usług zaufania publicznego.

Przewiduje się dodanie **art. 62a do ustawy o biegłych rewidentach**, zgodnie z którym wniosek o wpis firmy audytorskiej na listę, wniosek o zmianę danych podlegających wpisowi na listę oraz wniosek o skreślenie firmy audytorskiej z listy składa się w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dostępnego na stronie internetowej Agencji. Składane w ten sposób wnioski będą opatrywane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Dołączone do ww. wniosków dokumenty lub też oświadczenia w postaci elektronicznej powinny być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. W przypadku gdy ww. dokumenty lub oświadczenia będą sporządzone w postaci papierowej, to do ww. wniosków zostaną dołączone ich odwzorowania cyfrowe opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym osoby potwierdzającej zgodność odwzorowania cyfrowego z dokumentem w postaci papierowej. Odwzorowany dokument będzie posiadać wówczas moc dowodową równą mocy dowodowej dokumentu w postaci papierowej. Do wniosku o wpis na listę lub o zmianę danych na liście podmiot będzie dołączał oprócz wymienionych dokumentów lub oświadczeń, o których mowa w art. 62a ustawy o biegłych rewidentów, także inne dokumenty wynikające z pozostałych przepisów, takie jak chociażby dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 46 i art. 47 ustawy o biegłych rewidentach, czy też potwierdzenie uiszczenia opłaty. W związku z tym, że dokumenty potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w art. 46 i art. 47 ustawy o biegłych rewidentach, będą stanowiły np. wydruk z Krajowego Rejestru Sądowego lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, a potwierdzenie uiszczenia opłaty – wydruk bankowy, to dokumenty te nie wymagają dodatkowego opatrywania ich podpisem przez wnioskodawcę lub jego pełnomocnika czy też uwierzytelnienia. Do wniosku w takiej sytuacji może być dołączony plik wygenerowany z Krajowego Rejestru Sądowego lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub stosowny wydruk bankowy dokumentu potwierdzającego uiszczenie opłaty. W przypadku potwierdzenia

uiszczenia opłaty Agencja będzie miała możliwość zweryfikowania, czy dana opłata wpłynęła na konto bankowe Agencji. W związku z tym w projektowanym art. 62a ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach nie zostało zawarte odesłanie do art. 57 ust. 4 pkt 4 oraz ust. 5 ustawy o biegłych rewidentach.

W konsekwencji powyższych zmian przewiduje się zmianę **art. 63 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** polegającą na uwzględnieniu decyzji o odmowie dokonania zmiany danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich w katalogu rozstrzygnięć Agencji, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.). W **art. 63 ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się wprowadzenie zmiany polegającej na tym, że w przypadku decyzji o odmowie zmiany danych podlegających wpisowi na listę stronie będzie przysługiwać wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Propozycja zmiany **art. 78 ust. 3 pkt 3 ustawy o biegłych rewidentach** ma na celu doprecyzowanie sytuacji, w których biegły rewident lub firma audytorska może udostępnić dokumentację z wykonanej pracy bez naruszenia tajemnicy zawodowej. Nowa regulacja wprost wskazuje, że nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy przekazanie przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską – w przypadku przeprowadzania badania ustawowego jednostki należącej do grupy kapitałowej, której jednostka dominująca znajduje się w państwie Unii Europejskiej lub państwie trzecim – dokumentacji dotyczącej wykonywanej pracy w zakresie badania ustawowego biegłemu rewidentowi grupy kapitałowej, jeżeli dokumentacja ta jest konieczna do przeprowadzenia badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej. Tym samym powyższa zmiana zmierza do usunięcia wątpliwości co do przesłanek wyłączających naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy w odniesieniu do badania ustawowego jednostki należącej do grupy kapitałowej, której jednostka dominująca znajduje się w państwie Unii Europejskiej lub państwie trzecim. Zgodnie z art. 23 ust. 1 dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniającej dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylającej dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz. Urz. UE L 157 z 09.06.2006, str. 87, z późn. zm.), państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie informacje i dokumenty, do których biegły rewident lub firma audytorska ma dostęp w trakcie przeprowadzania badania ustawowego, były chronione na podstawie

odpowiednich przepisów dotyczących poufności i tajemnicy zawodowej. Przepisy dotyczące poufności i tajemnicy zawodowej odnoszące się do biegłych rewidentów lub firm audytorskich nie mogą jednak stanowić przeszkody dla wykonania przepisów dyrektywy lub rozporządzenia (UE) nr 537/2014 (art. 23 ust. 2 dyrektywy 2006/43/WE). Jednocześnie należy zauważyć, że biegły rewident grupy ponosi pełną odpowiedzialność za sprawozdanie z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego (art. 27 ust. 1 lit. a dyrektywy 2006/43/WE). W związku z tym, w myśl art. 27 ust. 1 lit. b i c dyrektywy 2006/43/WE, biegły rewident grupy dokonuje oceny, w tym przeglądu, pracy w zakresie badania sprawozdania finansowego jednostki zależnej wykonanej przez biegłego rewidenta (pochodzącego z państwa członkowskiego lub z państwa trzeciego) takiej jednostki zależnej. W tym celu biegły rewident grupy powinien zapewnić sobie przekazanie przez biegłego rewidenta jednostki zależnej ww. dokumentacji z badania takiej jednostki zależnej (art. 27 ust. 1 akapit trzeci dyrektywy 2006/43/WE). Aby realizacja dyspozycji art. 27 dyrektywy 2006/43/WE nie budziła wątpliwości interpretacyjnych, należy jasno wskazać, że przekazanie przez biegłego rewidenta dokumentacji z badania jednostki zależnej do biegłego rewidenta grupy na potrzeby badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest możliwe nie tylko w przypadku, gdy jednostka dominująca znajduje się w państwie trzecim, ale także wówczas, gdy znajduje się w państwie Unii Europejskiej. Powyższe jest zgodne z art. 23 ust. 2 dyrektywy 2006/43/WE.

W **art. 94l ustawy o biegłych rewidentach** zakłada się **dodanie ust. 2a**, na podstawie którego posiedzenia Rady Agencji będą mogły odbywać się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, umożliwiających przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym. Obecnie obowiązujące przepisy ustawy o biegłych rewidentach nie precyzują sposobu odbywania posiedzeń przez Radę Agencji i w praktyce Rada Agencji odbywa posiedzenia również w taki sposób. Powyższa zmiana ma zatem na celu dostosowanie przepisów ustawy o biegłych rewidentach do istniejącej praktyki, co wydaje się odpowiadać zmieniającej się obecnie rzeczywistości, w której kontakty zdalne stają się stałą praktyką.

W projektowanym brzmieniu **art. 94m ust. 3 i 3a ustawy o biegłych rewidentach** proponuje się doprecyzowanie regulacji dotyczącej sposobu podejmowania uchwał przez Radę Agencji. Obecnie przepisy dopuszczają podejmowanie przez Radę Agencji uchwał

w trybie obiegowym wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Jednocześnie obecnie przepisy ustawy o biegłych rewidentach nie określają wprost warunków dla uznania podjętej w taki sposób uchwały Rady Agencji za ważną. Intencją projektowanej zmiany jest dopuszczenie podejmowania uchwał przez Radę Agencji w trybie obiegowym, zarówno przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, jak i w postaci papierowej. Projektowane regulacje przewidują również, że uchwały mogą być podejmowane w trybie obiegowym, jeżeli wszyscy członkowie Rady Agencji zostali powiadomieni o treści projektu uchwały i terminie oddania głosu. Proponuje się również wprowadzenie szczegółowych regulacji określających wprost, kiedy uchwały Rady Agencji podjęte w trybie obiegowym należy uznać za ważne.

W ramach projektu przewiduje się dodanie **art. 110a do ustawy o biegłych rewidentach**, zgodnie z którym Agencja będzie wydawała legitymacje służbowe kontrolerom Agencji, ekspertom przeprowadzającym kontrole oraz osobom niebędącym kontrolerami uczestniczącym w kontroli (projektowane brzmienie **art. 110a ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach**).

Przewiduje się, że legitymacja służbowa będzie podlegała w określonych w przepisach przypadkach wymianie oraz zwrotowi (projektowane brzmienie **art. 110a ust. 2 i 3 ustawy o biegłych rewidentach**).

Zakłada się, że legitymacja służbowa będzie zawierała dane takie jak: imię (imiona), nazwisko, stanowisko lub funkcję, wizerunek twarzy, numer legitymacji służbowej, datę wydania, datę ważności, oznaczenie Agencji oraz podpis Prezesa Agencji albo Zastępcy Prezesa Agencji, przy czym podpis Prezesa albo Zastępcy Prezesa Agencji może być na legitymacji służbowej odtworzony mechanicznie.

Jednocześnie w ramach projektowanego brzmienia **art. 110a ust. 6 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się upoważnienie ustawowe do wydania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych rozporządzenia, w treści którego określi on wzór legitymacji służbowej wydawanej przez Agencję oraz tryb wydawania, wymiany i zwrotu tej legitymacji, uwzględniając potrzebę zapewnienia właściwej ochrony legitymacji służbowych i możliwości identyfikacji ich posiadaczy.

Powyższe wynika z potrzeby korzystania przez osoby kontrolujące z dokumentu w sposób jednoznacznie identyfikującego te osoby, w którym co do zasady zakres danych będzie zmniejszony w porównaniu do danych zawartych w innym dokumencie

tożsamości. Jednocześnie projektowana zmiana dotycząca wydawania legitymacji służbowych przez Agencję wpłynie na uproszczenie identyfikacji osoby kontrolującej w przypadku kontroli zdalnych.

W ramach projektowanego brzmienia **art. 113 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się, że wszczęcie kontroli przez Agencję będzie następowało z dniem doręczenia kontrolowanej firmie audytorskiej imiennego upoważnienia udzielonego osobie kontrolującej przez Agencję oraz okazania legitymacji służbowej osoby kontrolującej, co wynika z wprowadzenia obowiązku wydawania legitymacji służbowych przez Agencję.

W odniesieniu do kontroli zdalnej okazywanie legitymacji służbowej będzie następowało za pomocą środków komunikacji elektronicznej, umożliwiających wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym. W przypadku zaś, gdy kontrola będzie przeprowadzana w siedzibie Agencji, to przewiduje się dwie możliwości okazania tej legitymacji, w zależności od tego, czy kontrola będzie odbywała się w siedzibie Agencji w obecności osoby upoważnionej przez firmę audytorską do udziału w kontroli, czy też kontrola w siedzibie Agencji będzie odbywała się za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W pierwszym przypadku legitymacja służbowa będzie okazywana bezpośrednio osobie upoważnionej przez firmę audytorską do udziału w kontroli, zaś w drugim – za pomocą środków komunikacji elektronicznej, umożliwiających przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym.

W związku ze zmianą art. 113 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach, jak również w związku z projektowanym wprowadzeniem legitymacji służbowych jako dokumentów identyfikujących osoby przeprowadzające kontrolę w imieniu Agencji, przewiduje się zmianę w **art. 113 ust. 2 pkt 4 ustawy o biegłych rewidentach**, zgodnie z którym w upoważnieniu do kontroli będzie zawarte imię i nazwisko osoby kontrolującej oraz numer jej legitymacji służbowej.

W projektowanym brzmieniu **art. 136 ust. 2 pkt 6 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się (w porównaniu do dotychczasowej regulacji), że potwierdzenie warunków zawartych umów kredytowych lub innych umów związanych z finansowaniem będzie możliwe nie tylko na podstawie danych ze sprawozdań finansowych, ale również na podstawie bardziej aktualnych danych pochodzących ze śródrocznych sprawozdań

finansowych. Proponowane rozwiązanie wynika z tego, że coraz częściej instytucje finansowe zawierają w warunkach umowy również obowiązek raportowania różnego rodzaju wskaźników na podstawie informacji finansowych pochodzących ze śródrocznych sprawozdań finansowych. Rozszerzenie zakresu stosowania normy wynikającej z ww. przepisu do innych umów związanych z finansowaniem ma na celu uwzględnienie nie tylko umów kredytowych, ale także, na przykład, umów pożyczki lub leasingu. Zmiana dotyczy wyjątków od wykazu usług zabronionych, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 537/2014, i ma na celu umożliwienie świadczenia usługi potwierdzania warunków zawartych umów związanych z finansowaniem przez tę samą firmę audytorską, która bada roczne sprawozdanie finansowe jednostki.

W **art. 204 ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach** została wprowadzona zmiana, zgodnie z którą jednostka audytorska pochodząca z państwa trzeciego składa do Agencji wniosek o zmianę danych podlegających wpisowi na listę w terminie 30 dni od dnia zaistnienia zmiany danych, zamiast dokonania zgłoszenia, o którym mowa w obecnie obowiązującym art. 204 ust. 3 ww. ustawy.

Z kolei w **art. 205 ust. 7–12 ustawy o biegłych rewidentach** zostały wprowadzone regulacje dotyczące jednostek audytorskich pochodzących z państw trzecich, które omówiono poniżej.

Do wniosku (**zgodnie z ust. 7**) o wpis na listę, o której mowa w art. 204 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach, będą dołączane dokumenty potwierdzające dane, o których mowa w art. 204 ust. 2 pkt 2–11 ustawy o biegłych rewidentach. W przypadku danych, o których mowa w art. 204 ust. 2 pkt 5, 6, 8 i 9 ustawy o biegłych rewidentach, do wniosku o wpis na listę, zamiast dokumentów potwierdzających te dane, można załączyć oświadczenie o zgodności tych danych ze stanem faktycznym i prawnym podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskodawcy lub przez jego pełnomocnika.

Analogiczne regulacje jak wskazane powyżej przewidziano dla wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę, o której mowa w art. 204 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach (projektowane brzmienie **art. 205 ust. 8 ustawy o biegłych rewidentach**).

Kolejne projektowane przepisy, które dotyczą rygoru składanych oświadczeń oraz formy i trybu dokonywania odmowy zmiany wpisu na listę, o której mowa w art. 204 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach (projektowane brzmienie **art. 205 ust. 9–12 ustawy o**

biegłych rewidentach), stanowią analogiczne regulacje, jakie przewidziano dla wpisu na listę firm audytorskich (projektowane zmiany w art. 57 i art. 63 ustawy o biegłych rewidentach).

b) zmiany dotyczące sposobu przeprowadzania kontroli przez Agencję

Biegli rewidenci i firmy audytorskie jako podmioty zaufania publicznego podlegają nadzorowi Agencji. Nadzór nad firmami audytorskimi jest realizowany w szczególności przez przeprowadzanie kontroli, w tym cyklicznych kontroli planowych. Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, kontrola planowa w firmie audytorskiej przeprowadzającej badania ustawowe jednostek zainteresowania publicznego, zwanych dalej „JZP”, spełniających kryteria dużej jednostki powinna odbywać się minimum raz na 3 lata, zaś w pozostałych firmach audytorskich – minimum raz na 6 lat.

Obecnie ustawa o biegłych rewidentach wskazuje, że kontrola jest przeprowadzana w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności firmy audytorskiej. Jednocześnie ustawa o biegłych rewidentach umożliwia przeprowadzenie kontroli „zza biurka” w siedzibie Agencji w przypadkach enumeratywnie wskazanych, które dotyczą:

- 1) kontroli planowych badań ustawowych jednostek innych niż JZP;
- 2) kontroli tematycznych;
- 3) kontroli w zakresie usług atestacyjnych innych niż badanie ustawowe lub usługi pokrewne;
- 4) kontroli doraźnych.

Warunkiem przeprowadzenia kontroli w ww. sposób jest uprzednia zgoda kontrolowanej firmy audytorskiej.

Jak wynika z informacji uzyskanych przez Agencję, niektóre państwa Unii Europejskiej posiadają regulacje umożliwiające przeprowadzanie kontroli firm audytorskich „zza” biurka oraz zdalnie. Dodatkowo mechanizm funkcjonowania kontroli zdalnych został pozytywnie zweryfikowany w okresie stanu pandemii wywołanej rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, w którym, mimo wprowadzonych globalnych ograniczeń w zakresie bezpośredniego kontaktu z kontrolowanymi firmami audytorskimi, umożliwił on realizację zadań nadzorczych wielu organom nadzoru z państw Unii Europejskiej i spoza niej. Znaczna część firm audytorskich, działających w ramach międzynarodowych sieci (w tym również prowadzących działalność w Polsce), brała w tym czasie udział w kontrolach przeprowadzanych zdalnie.

Uwzględniając powyższe, w ramach polskiego porządku prawnego ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wprowadziła szczególne regulacje usprawniające kontrole w czasie stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego na terenie kraju. Regulacje te przewidują możliwość przeprowadzenia kontroli w siedzibie Agencji za zgodą kontrolowanej firmy audytorskiej, jak również możliwość dostarczania wskazanych dokumentów związanych z przeprowadzaną kontrolą za pomocą środków komunikacji elektronicznej (dotyczy to np. zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli), co umożliwiło prowadzenie kontroli w sposób zdalny. Wskazana powyżej regulacja jest jednak niewystarczająca, bowiem dotyczy kontroli w firmach audytorskich przeprowadzających badania ustawowe w JZP.

Dotychczasowe doświadczenie Agencji wskazuje, że napotyka ona na szereg utrudnień dotyczących możliwości realizacji swoich podstawowych zadań, jakimi są kontrole.

Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania prawne eliminują uzależnianie podjęcia kontroli w określonej formie od zgody firmy audytorskiej. Zgodnie z projektem kontrola może być przeprowadzona w inny sposób niż za pomocą środków komunikacji elektronicznej, tj. w siedzibie Agencji, siedzibie kontrolowanej firmy audytorskiej lub w miejscu wykonywania przez nią działalności, jeżeli może to usprawnić kontrolę.

Powyższe miałyby miejsce w szczególności w sytuacji, gdyby okazało się, że kontrola za pomocą środków komunikacji elektronicznej ze względów technicznych nie mogłaby zostać przeprowadzona, a także, gdy nie byłoby możliwe przeprowadzenie tej kontroli w siedzibie firmy audytorskiej. Należy mieć na uwadze, że nie w każdym przypadku może być prowadzona kontrola za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Firmy audytorskie mogą nie odbierać korespondencji o zamiarze przeprowadzenia kontroli przesyłanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej albo nie dysponować adresem poczty elektronicznej (przypadek z dotychczasowej praktyki). Brak zgody firmy audytorskiej na inny rodzaj kontroli niż kontrola za pomocą środków komunikacji elektronicznej w praktyce może uniemożliwić prowadzenie w ogóle kontroli i w rezultacie może prowadzić do niewykonania planu kontroli.

Dodatkowo należy wskazać, że zaproponowane w przedstawionym projekcie przepisy mogą w pewnych sytuacjach prowadzić do uwzględnienia przez Agencję wniosku firmy audytorskiej dotyczącego przeprowadzenia kontroli w siedzibie firmy audytorskiej lub

miejscu wykonywania działalności czy też siedzibie Agencji w sytuacji, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

Celem projektowanych zmian jest sprawna realizacja kontroli przeprowadzanych przez Agencję w firmach audytorskich. Jednocześnie projekt uwzględnia specyfikę działalności firm audytorskich oraz konieczność zapewnienia prawidłowego funkcjonowania, stabilności i bezpieczeństwa rynku finansowego oraz rynku usług świadczonych przez firmy audytorskie w szczególności dla jednostek zainteresowania publicznego.

Dodatkowym celem projektowanych zmian w ramach projektowanego brzmienia **art. 115a–115c ustawy o biegłych rewidentach** jest ujednoczenie zasad kontroli względem wszystkich firm audytorskich, zarówno wykonujących usługi na rzecz JZP, jak i wykonujących usługi na rzecz jednostek innych niż JZP.

Obecnie znaczna część firm audytorskich wykonuje czynności rewizyjne w sposób zdalny, pozwalający na stały, bezpośredni kontakt z jednostką badaną. Przekazywanie dokumentów i informacji w tych relacjach również odbywa się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Powyższe wskazuje na zdolność firm audytorskich do udziału również w kontrolach prowadzonych zdalnie.

W związku z tym proponuje się dodanie **do ustawy o biegłych rewidentach art. 115a–115c**, które dotyczą sposobu prowadzenia kontroli, w tym kontroli zdalnych, przez Agencję.

Projektowane brzmienie **art. 115a ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje prowadzenie kontroli przez Agencję w sposób zdalny. Ten tryb kontroli będzie miał charakter podstawowy.

W konsekwencji powyższego jest konieczna odpowiednia zmiana **art. 116 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach**, który wskazywał na podstawowy tryb kontroli w siedzibie kontrolowanej firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności, oraz uchylenie **ust. 1a w art. 116 ustawy o biegłych rewidentach**, który określał możliwość szczególnego sposobu przeprowadzenia kontroli w przypadku kontroli w zakresie badań ustawowych jednostek innych niż JZP.

W ramach projektowanego brzmienia **art. 115a ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się wprowadzenie, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli, możliwości przeprowadzenia kontroli:

- 1) w siedzibie Agencji;
- 2) w siedzibie kontrolowanej firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności.

W związku z wprowadzanymi regulacjami do kontroli prowadzonych przez Agencję nie będzie miał zastosowania art. 51 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), co zostało przewidziane w **art. 115a ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach**.

Skutkiem projektowanych zmian będzie także ujednoczenie sytuacji firm audytorskich w ramach ustawy o biegłych rewidentach w zakresie dotyczącym kontroli, bo projektowane zmiany – jak wskazano powyżej – zmierzają do objęcia jedną kompleksową regulacją w zakresie sposobu przeprowadzenia kontroli (tj. w sposób zdalny – za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w siedzibie Agencji czy też w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu prowadzenia przez nią działalności) wszystkich kontroli przeprowadzanych przez Agencję.

Należy zauważyć, że przyjęcie jako podstawowego rodzaju kontroli przeprowadzanych w sposób zdalny zmniejszy czasochłonność, a także koszty związane z przygotowywaniem, udostępnianiem i przekazywaniem dokumentów i informacji po stronie kontrolowanych firm audytorskich w związku z przeprowadzaną kontrolą. Nowe możliwości w zakresie przeprowadzania kontroli pozwolą na efektywniejsze zarządzanie procesami planowania i przeprowadzania kontroli i będą sprzyjać skuteczniejszemu sprawowaniu nadzoru. Obniżeniu mogą ulec także koszty wykonywania zadań w zakresie kontroli powstające po stronie Agencji, co szczegółowo wskazano w treści Oceny Skutków Regulacji załączonej do projektu.

Przewiduje się także, że projektowana regulacja pozwoli na elastyczne dostosowanie momentu przeprowadzania czynności kontrolnych do działalności kontrolowanych firm audytorskich. Pozwoli to na minimalizację zakłóceń powodowanych kontrolami w zwykłym toku funkcjonowania firm audytorskich.

Projektowane brzmienie **art. 115a ust. 4 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje, że Agencja będzie przedstawiać firmom audytorskim informacje dotyczące środków

komunikacji elektronicznej, które będą wykorzystywane w trakcie kontroli zdalnych lub mogą być wykorzystywane w trakcie kontroli w siedzibie Agencji. Powyższe jest niezbędne dla odpowiedniego przygotowania firm audytorskich do przeprowadzenia kontroli w określonej formie.

Projektowane brzmienie **art. 115a ust. 5 i 6 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje, że kontrolę prowadzoną w siedzibie firmy audytorskiej, miejscu wykonywania przez nią działalności lub w siedzibie Agencji Agencja może kontynuować w sposób, o którym mowa w ust. 1, przy czym w takim przypadku dotychczas przeprowadzone w trakcie kontroli czynności oraz dokonane w jej trakcie ustalenia pozostają w mocy.

W ramach projektowanego brzmienia **art. 115b ust. 1 i 2 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się, że doręczanie pism w przypadku kontroli zdalnych następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, zaś dowodem doręczenia jest w takim przypadku potwierdzenie transmisji danych. Doręczenie następuje na adres poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 57 ust. 2 pkt 12 ustawy o biegłych rewidentach, przy czym firma audytorska może wskazać Agencji adres poczty elektronicznej do doręczeń związanych z tą kontrolą inny niż ten, o którym mowa w art. 57 ust. 2 pkt 12 ustawy o biegłych rewidentach.

Dokumenty wskazane w **art. 115b ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** będą wymagały opatrzenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Jednocześnie w odniesieniu do innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą, które zostały sporządzone w postaci papierowej, będzie konieczne sporządzenie ich odwzorowania cyfrowego, a następnie opatrzenie tego odwzorowania kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym (projektowane brzmienie **art. 115b ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach**).

W projektowanym brzmieniu **art. 115b ust. 4 ustawy o biegłych rewidentach** przewidziano, że kontrolowana firma audytorska będzie:

- 1) stosowała środki komunikacji elektronicznej umożliwiające wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym;

- 2) składała wyjaśnienia, oświadczenia oraz dokumenty kierowane do Agencji w formie pisemnej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym dowodem doręczenia będzie w takim przypadku potwierdzenie transmisji danych.

W projektowanym brzmieniu **art. 115b ust. 5–7 ustawy o biegłych rewidentach** uregulowano sytuacje dotyczące braku możliwości przeprowadzenia czynności w sposób zdalny za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. W takim przypadku przewiduje się, że wskazane czynności będą przeprowadzane w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu prowadzenia przez nią działalności, zaś czas przerwy w kontroli, spowodowanej brakiem możliwości wykonania czynności, nie będzie wliczany do czasu trwania kontroli.

Wymaga podkreślenia, że ze względu na przerwanie czynności kontrolnych i konieczność ich wznowienia w siedzibie firmy audytorskiej firma audytorska mogłaby mieć problem z ponownym rozplanowaniem czasu przeznaczzonego na kontrolę (np. powinna zmienić harmonogramy wykonywanych przez nią prac czy też inaczej zaplanować czynności osobiste). Wydaje się więc, że czas 5 dni roboczych powinien wystarczyć firmie audytorskiej na dostosowanie się do sytuacji wynikającej z braku przeprowadzenia określonych czynności w sposób zdalny za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Czas ten (niewliczany do czasu kontroli) pozwoli również na zapewnienie dojazdu osób kontrolujących do siedziby kontrolowanej firmy audytorskiej i zapewnienie im noclegów.

W ramach projektowanego brzmienia **art. 115c ustawy o biegłych rewidentach** przewidziano rozwiązania dotyczące przeprowadzania kontroli w siedzibie Agencji. W **art. 115c ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** przewidziano możliwość (a nie obowiązek – jak w przypadku kontroli przeprowadzanych w sposób zdalny) doręczenia określonych pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Jednocześnie zgodnie z **art. 115c ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach** kontrolerzy Agencji będą decydowali, w jakiej formie (elektronicznej czy tradycyjnej) będą dokonywane poszczególne czynności kontrolne.

W projektowanym brzmieniu **art. 115c ust. 3–5 ustawy o biegłych rewidentach** uregulowano sytuacje, o jakich mowa w **art. 115b ust. 5–7 ustawy o biegłych rewidentach**, w odniesieniu do kontroli przeprowadzanych w siedzibie Agencji.

W **art. 117 w ust. 2 w zdaniu pierwszym ustawy o biegłych rewidentach** doprecyzowano, że wszelkie przedstawione w trakcie kontroli dokumenty oraz informacje sporządzane przez kontrolowaną firmę audytorską na potrzeby kontroli będzie podpisywała, wskazując swoje imię i nazwisko, osoba przedstawiająca dokument lub sporządzająca informację. Konieczność wskazania imienia i nazwiska w miejsce czytelnego podpisu (tak jak wymaga tego obecnie ustawa o biegłych rewidentach) jest uzasadniona wprowadzanymi zmianami w zakresie sposobu przeprowadzania kontroli, w tym przekazywania dokumentów za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Zmiany projektowane w **art. 123 ust. 5 i 8, art. 123a ust. 4 i 8 oraz art. 124 ust. 5, 6a (brzmienie części wspólnej) i 7 ustawy o biegłych rewidentach** stanowią konsekwencję zmian omówionych w sposób szczegółowy powyżej.

VI. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2

Zgodnie z **art. 5 projektu** w ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 przewiduje się uchylenie art. 106. Uchylany przepis dotyczy sposobu prowadzenia kontroli przez Agencję w czasie stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego. Wobec proponowanych zmian w ustawie o biegłych rewidentach w zakresie sposobu prowadzenia kontroli w sposób zdalny lub w siedzibie Agencji zasadnym jest uchylenie wspomnianego przepisu.

VII. Przepisy przejściowe i dostosowujące

Projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie przepisów przejściowych i dostosowujących, które umożliwią w szczególności niezakłócone kontynuowanie kontroli wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, dostosowanie regulaminu działania Rady Agencji, dostosowanie statutu Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, okazywanie przez kontrolerów dokumentu tożsamości do czasu wejścia przepisów wykonawczych.

Zgodnie z **art. 6 ust. 1 projektu ustawy** do kontroli w firmach audytorskich wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą miały zastosowanie, co do zasady, przepisy ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy, w brzmieniu dotychczasowym.

Z kolei w przypadku kontroli w firmach audytorskich wszczętych na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy do kontroli takich będą miały zastosowanie przepisy art. 106 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (projektowane brzmienie **art. 6 ust. 2 projektu ustawy**).

Powyższe rozwiązania pozwolą na niezakłócone kontynuowanie wszczętych kontroli na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących, co będzie sprzyjać także pewności firm audytorskich w zakresie sposobu przeprowadzania tych kontroli.

Jednocześnie na podstawie projektowanego brzmienia **art. 6 ust. 3 projektu ustawy** przewiduje się, że kontrolowana firma audytorska, w stosunku do której przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy wszczęto kontrolę w siedzibie firmy audytorskiej, miejscu wykonywania przez nią działalności lub w siedzibie Agencji i jej nie zakończono, będzie mogła zwrócić się do Agencji z wnioskiem o kontynuowanie rozpoczętej kontroli w trybie zdalnym, o którym mowa w art. 115a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy. Rozwiązanie to umożliwi kontrolowanym firmom audytorskim skorzystanie z nowych regulacji dotyczących sposobu przeprowadzania kontroli w sposób zdalny, co jest rozwiązaniem – jak się wydaje z dotychczasowej praktyki – co do zasady korzystnym dla firm audytorskich.

Zgodnie z projektowanym brzmieniem **art. 6 ust. 4 projektu ustawy**, w przypadku wyrażenia przez Agencję zgody na kontynuowanie kontroli, o której mowa w ust. 3, w sposób, o którym mowa w art. 115a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy, zostało przewidziane, że:

- 1) czynności dokonane w trakcie kontroli przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy pozostaną w mocy;

- 2) do kontroli kontynuowanej w sposób, o którym mowa w art. 115a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, będzie się stosowało przepisy ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą.

Zgodnie z **art. 7 ust. 1 projektu ustawy** do wniosków o wpis firmy audytorskiej na listę firm audytorskich, o skreślenie firmy audytorskiej z listy firm audytorskich oraz zgłoszeń, o których mowa w art. 57 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, będą miały zastosowanie przepisy ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy, w brzmieniu dotychczasowym. Rozwiązanie to pozwoli na kontynuowanie rozpoznania ww. wniosków na dotychczasowych zasadach, co będzie sprzyjać pewności obrotu prawnego.

W **art. 7 ust. 2 projektu** wprowadzono analogiczny przepis przejściowy, który dotyczy wniosków o wpis jednostki audytorskiej na listę jednostek audytorskich pochodzących z państw trzecich, o skreślenie jednostki audytorskiej z listy jednostek audytorskich pochodzących z państw trzecich oraz zgłoszeń, o których mowa w art. 204 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy.

W **art. 8 projektu ustawy** zostało przewidziane, że do czasu wydania legitymacji służbowych, o których mowa w art. 110a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy, jednak nie dłużej niż przez 9 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) odpowiednio kontrolerzy Agencji, o których mowa w art. 106 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 4, eksperci, o których mowa w art. 109 ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy, oraz osoby niebędące kontrolerami Agencji, o których mowa w art. 106 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy, zamiast takich legitymacji będą – tak jak dotychczas – okazywać dokument potwierdzający tożsamość, o którym mowa w art. 113 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy, w brzmieniu dotychczasowym;
- 2) w upoważnieniu do przeprowadzania kontroli, zamiast numeru takiej legitymacji, będzie wskazywany numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, o którym mowa w art. 113 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy, w brzmieniu dotychczasowym.

Dokument tożsamości jest już obecnie okazywany, a przepis ma ograniczyć czasowo tę możliwość do czasu wprowadzenia legitymacji służbowych.

W **art. 9 projektu ustawy** zostało przewidziane, że Rada Agencji dostosuje regulamin działania Rady Agencji do zmienianych przepisów ustawy o biegłych rewidentach w terminie 30 dni, licząc od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

W **art. 10 projektu ustawy** został przewidziany przepis, zgodnie z którym Agencja dostosuje polityki i procedury dotyczące zarządzania systemem kontroli oraz procedury przeprowadzania kontroli w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Powyższe ma na celu zapewnienie aktualności ww. polityk i procedur w odniesieniu do projektowanych zmian w ustawie o biegłych rewidentach.

W **art. 11 projektu ustawy** zostało przewidziane, że Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów dostosuje statut Polskiej Izby Biegłych Rewidentów do przepisów ustawy zmienianej w art. 4 projektu ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na pierwszym Krajowym Zjeździe Biegłych Rewidentów zwołanym po dniu wejścia w życie projektowanej ustawy. W tym przypadku chodzi o rozwiązania przewidziane w projektowanym brzmieniu art. 43a ustawy o biegłych rewidentach, które dotyczą odbywania posiedzeń w sposób zdalny Krajowej Rady Biegłych Rewidentów i Krajowej Komisji Rewizyjnej oraz ważności oddanych głosów tych organów w trybie obiegowym. Przepisy ustawy w takim przypadku będą miały zastosowanie przed postanowieniami statutu. Niemniej jednak, aby nie prowadzić do dodatkowych kosztów zwoływania Krajowego Zjazdu, zostało zaproponowane rozwiązanie, że Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów dostosuje postanowienia statutu na swoim pierwszym zjeździe po dniu wejścia w życie ustawy.

Zgodnie z **art. 12 ust. 1 projektu** przewiduje się, że przepisy w zakresie zmian wynikających z dostosowania przepisów krajowych do rozwiązań zawartych w rozporządzeniu 2019/815 (ESEF) będą miały zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych, sprawozdań z działalności, sprawozdań z działalności grupy kapitałowej oraz do sprawozdań z badania skonsolidowanych sprawozdań grupy kapitałowej i sprawozdań finansowych sporządzonych za pierwszy pełny rok obrotowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2020 r. Projekt umożliwia jednak emitentom sporządzanie przedmiotowych sprawozdań za rok obrotowy rozpoczynający się przed dniem 1 stycznia 2021 r.

W konsekwencji powyższego w **art. 12 ust. 2 projektu** zawarto przepis, który określa moment stosowania po raz pierwszy projektowanego brzmienia art. 83 ust. 6 pkt 6 ustawy o biegłych rewidentach.

Ze względu na potrzebę zapewnienia odpowiedniego czasu na przeprowadzenie modyfikacji systemu teleinformatycznego Krajowego Rejestru Sądowego jest niezbędne wprowadzenie przepisów przejściowych umożliwiających złożenie nowych rodzajów dokumentów do tego systemu (**art. 13 projektu**). Powyższe dotyczy w szczególności skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z ESEF, a także składanych wraz z nimi sprawozdań z działalności grupy kapitałowej oraz skonsolidowanych sprawozdań z płatności (**art. 13 ust. 1 i 2 projektu**), a także sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych, sprawozdań z działalności, sprawozdań z działalności grupy kapitałowej, sprawozdań z płatności oraz skonsolidowanych sprawozdań z płatności, do których zostały sporządzone nowe rodzaje dokumentów przewidziane w projekcie (oświadczenia i odmowy). Planuje się, że z dniem 1 czerwca 2022 r. zostanie zmodernizowany system teleinformatyczny Krajowego Rejestru Sądowego i uzyska on pełną zdolność do przyjmowania nowych dokumentów. Od tego dnia jednostki będą miały 15 dni (analogicznie jak wynika to z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości) na złożenie tych dokumentów do Krajowego Rejestru Sądowego. Wskazany przepis wejdzie w życie w terminie ogólnym przewidzianym dla całego projektu, tak aby podmioty posiadały informację, jak należy procedować składanie nowych dokumentów do Krajowego Rejestru Sądowego, zanim system teleinformatyczny Krajowego Rejestru Sądowego zostanie dostosowany.

Zgodnie z **art. 14 projektu ustawy** przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 1 pkt 4, pkt 8 lit. c, pkt 9, pkt 11 oraz art. 2, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., oraz z wyjątkiem art. 1 pkt 10 i art. 3, które wejdą w życie z dniem 1 czerwca 2022 r.

Poszczególne wydłużone terminy wejścia w życie mają na celu umożliwienie:

- 1) w przypadku 1 stycznia 2022 r. – stosowania przepisów dotyczących ułatwień w podpisywaniu sprawozdań finansowych za okres sprawozdawczy, dla którego dzień bilansowy przypada najpóźniej 31 grudnia 2021 r., a więc przede wszystkim do sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2021;

- 2) w przypadku 1 czerwca 2022 r. – dostosowania systemu teleinformatycznego eKRS do przyjmowania nowych rodzajów dokumentów (odmowy podpisu określonego sprawozdania, oświadczenia lub odmowy złożenia oświadczenia) oraz nowych rodzajów formatów, których generowanie będzie konsekwencją zmian wprowadzonych projektem.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42), projekt ustawy nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Zawarte w projekcie ustawy regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Nie wniesiono żadnych zgłoszeń w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Zawarte w projekcie ustawy regulacje nie będą miały wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, o których mowa w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), z wyjątkiem firm audytorskich, co wskazano w sposób szczegółowy w załączonej do projektu ustawy Ocenie Skutków Regulacji.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Patkowski, podsekretarz stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agnieszka Stachniak, zastępca dyrektora Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości tel. 22 694 4402, e-mail: agnieszka.stachniak@mf.gov.pl Beata Bułhaków, naczelnik Wydziału, e-mail: beata.bulhakow@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 18 sierpnia 2021 r.</p> <p>Źródło Inne</p> <p>Nr w Wykazie prac UD154</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

I. Ustawa o rachunkowości

Przedmiotowy projekt przewiduje wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217), ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1406, z późn. zm.), ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 112, z późn. zm.), ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415) oraz w ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2021 r. poz. 737, z późn. zm.).

Projektowana ustawa służy dostosowaniu obecnie obowiązujących przepisów w zakresie sprawozdawczości finansowej oraz rewizji finansowej do aktualnej sytuacji prawnej i gospodarczej oraz do nowych możliwości technologicznych.

Niniejsze propozycje zmian wynikają m.in. z przepisów rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającego dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (Dz. Urz. UE L 143 z 29.05.2019, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/815”. Na podstawie rozporządzenia 2019/815 emitenci, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Unii Europejskiej, zwani dalej „emitentami”, mają obowiązek sporządzać swoje roczne raporty finansowe (w skład których wchodzi także sprawozdania finansowe) w formacie XHTML. W przypadku gdy raport ten będzie zawierał skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSR, emitenci mają obowiązek znakowania tych sprawozdań przy użyciu języka znaczników Inline XBRL. Przepisy te mają zastosowanie do raportów rocznych zawierających sprawozdania finansowe za lata obrotowe rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2020 r. lub później.

Jednakże, mając na uwadze ograniczenia związane z pandemią wirusa COVID-19, Parlament Europejski i Rada 16 lutego 2021 r. przyjęły rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1129 w odniesieniu do prospektu UE na rzecz odbudowy i ukierunkowanych zmian dotyczących pośredników finansowych oraz dyrektywę 2004/109/WE w odniesieniu do jednolitego elektronicznego formatu raportowania rocznych raportów finansowych w celu wsparcia odbudowy po kryzysie związanym z COVID-19 (Dz. Urz. UE L 68 z 26.02.2021, str. 1). Na mocy przepisów tego rozporządzenia państwo członkowskie może zezwolić emitentom na stosowanie wymogu w zakresie raportowania do lat obrotowych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2021 r. lub po tym dniu. Warunkiem skorzystania z opcji jest powiadomienie Komisji o zamiarze takiego opóźnienia. Polska notyfikowała zamiar skorzystania z ww. opcji 15 marca 2021 r.

Dodatkowo aktualne brzmienie ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości wyklucza możliwość podpisywania sprawozdań finansowych przez jednego członka zarządu, w przypadku gdy jednostką kieruje organ wieloosobowy.

W kwestii konsolidacji sprawozdań finansowych ustawa o rachunkowości dopuszcza nieobejmowanie konsolidacją jednostki zależnej m.in., jeżeli udziały tej jednostki zostały nabyte, zakupione lub pozyskane w innej formie, z wyłącznym ich przeznaczeniem do późniejszej odprzedaży, w terminie jednego roku od dnia ich nabycia, zakupu lub pozyskania. Oznacza to, że w przypadku gdy udziały tej jednostki nie zostaną zbyte w ciągu 1 roku od dnia ich nabycia, zakupu czy pozyskania, to taką jednostkę zależną należy objąć konsolidacją.

W odniesieniu do Alternatywnych Spółek Inwestycyjnych (ASI), ze względu na specyfikę działalności tych jednostek, informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie są głównym obszarem zainteresowania inwestorów, którzy koncentrują się przede wszystkim na wynikach osiągniętych przez spółki portfelowe. Z tego względu konsolidacja stanowi zbyt duże obciążenie.

II. Ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym

Obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym:

- a) nie zawierają przepisów związanych:
- ze złożeniem oświadczenia o odpowiedzialności za składanie fałszywego oświadczenia w przypadku złożenia wniosku o wpis na listę firm audytorskich lub wniosku o zmianę danych na liście firm audytorskich,
 - ze zmianą danych na liście firm audytorskich i wydaniem decyzji odmownej w przypadku braku przesłanek do aktualizacji danych na liście firm audytorskich oraz z wpisem oraz zmianą danych na liście jednostek audytorskich pochodzących z państw trzecich,
 - z wydawaniem legitymacji służbowych dla osób kontrolujących,
- b) nie umożliwiają złożenia w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego dostępnego na stronie internetowej Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, zwanej dalej „Agencją”, wniosku o wpis firmy audytorskiej na listę, wniosku o skreślenie firmy audytorskiej z listy oraz wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich,
- c) niedostatecznie regulują:
- sytuację, w której nie dochodzi do naruszania tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 78 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym,
 - możliwość odbywania posiedzeń zdalnych oraz podejmowania uchwał w trybie obiegowym (zarówno przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, jak i w postaci papierowej) przez Radę Agencji,
- d) nie przewidują prowadzenia przez Agencję wszystkich kontroli w firmach audytorskich w sposób całkowicie zdalny przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z obowiązującym brzmieniem ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, jest możliwe w trakcie kontroli przeprowadzenie tylko niektórych czynności wskazanych w tej ustawie. Obecne brzmienie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym wskazuje, że kontrola jest przeprowadzana w siedzibie lub miejscu prowadzenia działalności firmy audytorskiej. W przypadku określonych rodzajów kontroli ustawa dopuszcza – po uzyskaniu zgody kontrolowanej firmy audytorskiej – przeprowadzanie kontroli w siedzibie Agencji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

I. Ustawa o rachunkowości

W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości proponuje się przyjęcie rozwiązań z rozporządzenia 2019/815, tj. wprowadzenie obowiązku sporządzania przez emitentów sprawozdań finansowych oraz sprawozdania z działalności w jednym formacie elektronicznym, tj. XHTML, przy czym w przypadku skonsolidowanych sprawozdań finansowych należy je dodatkowo oznakować przy użyciu języka znaczników Inline XBRL.

Proponuje się także przyjęcie dla pozostałych jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR rozwiązania prowadzącego do większego ujednoczenia formatów oraz zwiększenia użyteczności sprawozdań finansowych, jak również sprawozdań z działalności (możliwość automatycznego przeszukiwania dokumentu oraz porównania, analizowania i interpretowania danych) przez:

- wprowadzenie obowiązku sporządzania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności w formacie XHTML lub w innym formacie umożliwiającym automatyczne przeszukiwanie dokumentu,
- wprowadzenie możliwości znakowania skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzonych w XHTML przy użyciu języka znaczników XBRL zgodnie z taksonomią określoną w rozporządzeniu 2019/815.

W zakresie ułatwień w sposobie podpisywania sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych, sprawozdań z działalności, sprawozdań z działalności grupy kapitałowej, sprawozdań z płatności oraz skonsolidowanych sprawozdań z płatności wprowadza się możliwość podpisu tych sprawozdań przez co najmniej jednego członka tego organu wieloosobowego pod warunkiem uzyskania przez niego od pozostałych członków oświadczeń potwierdzających, że sprawozdanie spełnia wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W przypadku odmowy złożenia oświadczenia zastosowano rozwiązanie analogiczne do obecnie obowiązujących przepisów, tj. konieczność uzasadnienia odmowy złożenia takiego oświadczenia.

Jako formę ww. oświadczenia, odmowy złożenia ww. oświadczenia oraz odmowy podpisu sprawozdania proponuje się postać elektroniczną opatrzoną kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Powyższe dokumenty będą mogły zostać sporządzone w postaci papierowej, ale w takim przypadku będą wymagały sporządzenia elektronicznej kopii. Zarówno podpisanie sprawozdania, jak i złożenie ww. oświadczenia niesie ze sobą jednakowe skutki w zakresie odpowiedzialności członka organu zarządzającego, który, podpisując sprawozdanie lub składając oświadczenie, potwierdza, że sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Projektowane przepisy mają na celu wprowadzenie ułatwień dla określonych jednostek kierowanych przez organ wieloosobowy (zarząd), które ze względów organizacyjno-technicznych mają trudności z realizacją swoich ustawowych obowiązków. Jednocześnie przez wprowadzenie dobrowolności stosowania nowych rozwiązań projekt nie będzie miał negatywnego wpływu na jednostki, które posiadają wypracowaną i utrwaloną praktykę w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych.

Projekt ustawy wprowadza także zmiany dotyczące konsolidacji sprawozdań finansowych Alternatywnych Spółek Inwestycyjnych (ASI). Nowelizacja umożliwi wyłączenie z konsolidacji wszystkich jednostek zależnych, których udziały zostały nabyte, zakupione lub pozyskane w innej formie, z wyłącznym ich przeznaczeniem do późniejszej odprzedaży przez Alternatywną Spółkę Inwestycyjną niezależnie od okresu, na jaki weszła ona w ich posiadanie.

II. Ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym

Projekt ustawy przewiduje także zmianę ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym dotyczącą doprecyzowania sposobu badania sprawozdania przez wskazanie wprost, że w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego biegły rewident wyraża opinię co do zgodności badanego sprawozdania z wymogami rozporządzenia 2019/815 – w przypadkach gdy sprawozdanie finansowe (obligatoryjnie lub fakultatywnie) jest sporządzone zgodnie z rozporządzeniem 2019/815.

W zakresie pozostałych projektowanych zmian przepisów ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym przewiduje się również wprowadzenie regulacji dotyczących w szczególności:

- składania wniosku o zmianę danych podlegających wpisowi na listę firm audytorskich i określenie procedury jego rozpatrywania przez Agencję (w przypadku pozytywnego rozpatrzenia – czynność materialno-techniczna, a w przypadku braku przesłanek do aktualizacji danych – wydanie decyzji odmownej oraz odpowiednie stosowanie w tym zakresie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego),
- złożenia oświadczenia o odpowiedzialności za składanie fałszywych oświadczeń w przypadku wystąpienia z wnioskiem o wpis na listę firm audytorskich lub wnioskiem o zmianę danych podlegających wpisowi na listę, do których dołączono określone oświadczenia,
- wprowadzenia przepisów dotyczących składania w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego dostępnego na stronie internetowej Agencji wniosku o wpis firmy audytorskiej na listę, wniosku o skreślenie firmy audytorskiej z listy oraz wniosku o zmianę danych,
- doprecyzowania sytuacji, w której nie dochodzi do naruszania tajemnicy zawodowej biegłego rewidenta,
- doprecyzowania przepisów dotyczących odbywania posiedzeń zdalnych oraz podejmowania uchwał w trybie obiegowym przez Radę Agencji, a także przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów oraz Krajową Komisję Rewizyjną Polskiej Izby Biegłych Rewidentów,
- wprowadzenia przepisów mających na celu umożliwienie wydawania legitymacji służbowych dla osób kontrolujących,
- wprowadzenia przepisów dotyczących przeprowadzenia kontroli zdalnej przez Agencję w firmach audytorskich jako podstawowej formy prowadzenia kontroli, a także – w przypadkach gdy może to usprawnić kontrolę – możliwość przeprowadzenia kontroli w siedzibie Agencji czy też w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu prowadzenia przez nią działalności; uregulowania sytuacji, w których zachodzi konieczność zmiany formy prowadzenia czynności w ramach kontroli zdalnej albo kontroli w siedzibie Agencji na czynności dokonywane w sposób „tradycyjny” w siedzibie kontrolowanej firmy audytorskiej,
- doprecyzowania przepisów dotyczących doręczeń pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

III. Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawa o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2

Proponowane zmiany w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych stanowią konsekwencją powyższych zmian w zakresie sporządzania sprawozdania finansowego przez emitentów oraz jednostki niebędące emitentami, sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z MSR (format sprawozdania finansowego), oraz w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych. Przedmiotowe zmiany dotyczą obowiązku składania Szefowi KAS odpowiednich dokumentów: sprawozdań finansowych w określonym formacie, odmowy podpisania sprawozdania finansowego, oświadczenia składanego przez osoby wchodzące w skład organu wieloosobowego o spełnianiu przez sprawozdanie finansowe wymagań przewidzianych przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, a także odmowy złożenia tego oświadczenia.

Zmiana w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym ma na celu wprowadzenie podstaw prawnych do składania do Krajowego Rejestru Sądowego elektronicznych kopii dokumentów (oświadczeń, odmów złożenia oświadczenia, odmów złożenia podpisu), które w oryginale zostały sporządzone w postaci papierowej, a następnie zostały odwzorowane elektronicznie (zeskanowane). Jest to konsekwencja planowanej zmiany ustawy o rachunkowości w zakresie art. 52 ust. 2 i 2d.

Nowelizacja ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 jest natomiast wynikiem zmiany ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym w zakresie wprowadzenia możliwości przeprowadzania kontroli zdalnych w odniesieniu do wszystkich firm audytorskich.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

I. *

- 1) **Litwa** – jest w trakcie zmiany przepisów krajowych w celu wyeliminowania podwójnego wymogu raportowania i wprowadzenia wymogu składania sprawozdań finansowych w formacie wymaganym rozporządzeniem 2019/815 także w rejestrze sądowym;

- 2) **Rumunia** – raporty roczne, zawierające sprawozdania finansowe, nie są składane do rejestru sądowego i nie ma planów zmiany przepisów krajowych;
- 3) **Hiszpania** – emitenci będą składać sprawozdania finansowe w formacie wymaganym przez rozporządzenie 2019/815 także do rejestru sądowego; brak informacji o planach zmiany przepisów krajowych;
- 4) **Słowacja** – problem podwójnego raportowania przez emitentów nie zaistniał, ponieważ słowackie przepisy stanowią, że sprawozdanie finansowe spółek giełdowych jest składane do Krajowego Rejestru Sądowego w takim formacie, w jakim jest załączane do raportu rocznego.

II. Z dostępnych informacji uzyskanych przez Agencję od CEOAB wynika, że prowadzenie kontroli zdalnie jest powszechne i już na początku pandemii COVID-19 miało miejsce w 12 z 16 państw.

**Źródło: zapytanie do członków Komitetu Regulacyjnego ds. Rachunkowości (ARC) z innych krajów członkowskich*

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Spółki giełdowe	428 (stan na 22 czerwca 2021 r.)	https://www.gpw.pl/statystyki-gpw	Zmniejszenie obciążeń sprawozdawczych przez umożliwienie spełnienia obowiązków sprawozdawczych w jednym formacie dla różnych celów.
Jednostki posiadające wieloosobowe zarządy	ok. 277 tys. jednostek prowadzących księgi rachunkowe (duża część jednostek posiada zarządy wieloosobowe)	Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2018 r. Aneks tabelaryczny w formacie XLSX www.stat.gov.pl	Ułatwienia w podpisywaniu sprawozdań finansowych.
Alternatywne Spółki Inwestycyjne	275 ASI	https://www.knf.gov.pl/podmioty/Podmioty_ryнку_kapitałowe/go/Fundusze_Inwestycyjne/Rejestr_Zarządzających_ASI	Ułatwienia w obszarze konsolidacji sprawozdań finansowych przez umożliwienie wyłączenia z konsolidacji wszystkich jednostek zależnych, których udziały zostały nabyte, zakupione lub pozyskane w innej formie, z wyłącznym ich przeznaczeniem do późniejszej odprzedaży przez Alternatywną Spółkę Inwestycyjną, niezależnie od okresu, na jaki weszła ona w ich posiadanie.
Biegli rewidenci	2820 – biegli rewidenci wykonujący zawód	Sprawozdanie Krajowej Rady Biegłych Rewidentów za 2020 r.	Zwiększenie roli biegłego rewidenta w przypadku badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych w XHTML i znakowanych przy użyciu języka znaczników XBRL, zgodnie z taksonomią określoną w rozporządzeniu 2019/815, z uwagi na konieczność zawarcia w sprawozdaniu z badania dodatkowej opinii w tym zakresie.
Firmy audytorskie	1390	Dane Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego na dzień 25 kwietnia 2021 r.	1. Konieczność zapewnienia w zespole badającym osób posiadających wiedzę z zakresu sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z wymogami rozporządzenia 2019/815 w przypadku badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych w XHTML i znakowanych przy użyciu języka

			znaczników XBRL, zgodnie z taksonomią określoną w tym rozporządzeniu. 2. Poddanie się kontrolom zdalnym. 3. Doprecyzowanie przepisów w zakresie wpisu i zmiany na liście firm audytorskich.
Polska Agencja Nadzoru Audytowego	1	Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym	1. Odbywanie w sposób zdalny posiedzeń Rady Agencji oraz oddawanie głosów w trybie obiegowym poza posiedzeniem Rady Agencji. 2. Przeprowadzenie kontroli zdalnych.
Polska Izba Biegłych Rewidentów	1	Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym	Odbywanie w sposób zdalny posiedzeń Krajowej Rady Biegłych Rewidentów i Krajowej Komisji Rewizyjnej oraz oddawanie głosów w trybie obiegowym poza posiedzeniem.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania do: Najwyższej Izby Kontroli, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznika Praw Obywatelskich, Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, Narodowego Banku Polskiego, Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A., Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych, BondSpot S.A., Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Związku Banków Polskich, Komitetu Standardów Rachunkowości, Rady Działalności Pożytku Publicznego, Polskiej Izby Ubezpieczeń, Stowarzyszenia Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów „LIBERTAS”, Krajowej Izby Gospodarczej, Izby Pracodawców Polskich, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacji Lewiatan, Związku Pracodawców Business Centre Club, Polskiej Rady Biznesu, Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, Federacji Przedsiębiorców Polskich, Forum Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Związku Rzemiosła Polskiego, Polskiego Forum Corporate Governance Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową. Projekt został także skierowany do opinii do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wyznaczono odpowiednio 21 dni oraz 30 dni na zgłoszenie uwag do projektu.

W przeważającej części uwagi odnosiły się do definicji emitenta, pojęcia „formatu przeszukiwalnego” (wnioski o zdefiniowanie tego pojęcia), możliwości podpisywania sprawozdań finansowych przez jednego członka zarządu wieloosobowego po spełnieniu pewnych warunków, uściślenia projektowanych przepisów dotyczących sporządzania sprawozdań finansowych przez nieemitentów sporządzających swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, kontroli firm audytorskich, składania wniosków o wpis i zmianę na liście firm audytorskich, legitymacji kontrolerów, stosowania szczególnych regulacji dotyczących umów cywilno-prawnych z ekspertami do przeprowadzania kontroli. Część uwag wykraczała poza zakres projektu np. przechowywanie dowodów księgowych w bankach.

Szczegółowe omówienie uwag zgłoszonych w ramach opiniowania i konsultacji zawarto w raporcie z konsultacji.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy.

Rada Działalności Pożytku Publicznego pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	-0,16	-0,63	-0,64	-0,65	-0,66	-0,67	-0,68	-0,69	-0,70	-0,71	-0,72	
budżet państwa												
JST												

pozostałe jednostki (oddzielnie) Agencja	-0,16	-0,63	-0,64	-0,65	-0,66	-0,67	-0,68	-0,69	-0,70	-0,71	-0,72	-6,91
Wydatki ogółem	-0,16	-0,63	-0,64	-0,65	-0,66	-0,67	-0,68	-0,69	-0,70	-0,71	-0,72	
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie) Agencja	-0,16	-0,63	-0,64	-0,65	-0,66	-0,67	-0,68	-0,69	-0,70	-0,71	-0,72	-6,91
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie) Agencja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>1. Wejście w życie ustawy nie wpłynie na wynik sektora finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>2. Koszty działalności Agencji są pokrywane z jej przychodów, takich jak: opłaty z tytułu nadzoru od firm audytorskich, opłaty za rozpatrzenie wniosku o wpis na listę firm audytorskich lub inne przychody (niebędące dotacjami z budżetu państwa). W 2021 r. koszty Agencji zostały zaplanowane na poziomie 26 657 000 zł.</p> <p>Szacuje się (zgodnie z prognozami przedstawionymi przez Agencję) zmniejszenie wydatków rocznie o ok. 630 tys. zł. Z szacunków Agencji wynika, że rocznie Agencja będzie prowadziła ok. 300 kontroli (ok. 250 kontroli planowych i do 50 kontroli doraźnych i tematycznych). Agencja zakłada, że 70% kontroli (210 kontroli) będzie prowadzonych zdalnie.</p> <p>Szacując dolną granicę kosztów związanych z delegacjami, można przyjąć, że na koszty jednej kontroli będą składały się koszty dojazdu w obie strony (szacunkowo 600 zł dla 2 osób) oraz 4 noclegi po średnio 300 zł za dobę dla każdej z 2 osób. W związku z tym przeciętne koszty delegacji wyniosą 3000 zł na jedną kontrolę. Koszty delegacji związanych z przeprowadzeniem wszystkich kontroli w trybie innym niż zdalny wyniosłyby więc 900 tys. zł rocznie. Przyjmując powyżej wskazane założenia, że ok. 210 kontroli będzie prowadzonych zdalnie, zmniejszenie kosztu delegacji można oszacować więc na poziomie 630 tys. zł rocznie (co stanowi 70% kosztów delegacji zakładanych pierwotnie).</p> <p>Z uwagi, że wysokość opłaty z tytułu nadzoru jest ustalana w wysokości mającej pokryć koszty Agencji, uwzględniając przychody z innych źródeł, analogicznie do wydatków zmniejszą się również przychody Agencji.</p> <p>Przewidywany koszt kontroli prowadzonej w siedzibie firmy audytorskiej wynosi średnio 11 800 zł, a koszt kontroli prowadzonej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej wynosi średnio 8800 zł. Powyższe uśrednione koszty zostały opracowane według kosztów 56 kontroli na moment ich zakończenia i rozliczenia.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	0,014	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,054	0,554
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0,097	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	0,388	3,977
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> – wprowadzenie jednego formatu elektronicznego dla sprawozdań finansowych sporządzanych przez emitentów dla różnych odbiorców, – dostęp do ustrukturyzowanej informacji, możliwość szybszego porównania, analizowania oraz interpretowania danych, – ułatwienia w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych, – ułatwienie w zakresie sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych przez Alternatywne Spółki Inwestycyjne (ASI) przez 											

		<p>wprowadzenie możliwości wyłączenia z konsolidacji wszystkich jednostek zależnych, których udziały zostały nabyte, zakupione lub pozyskane w innej formie, z wyłącznym ich przeznaczeniem do późniejszej odprzedaży przez ASI, niezależnie od okresu, na jaki weszła ona w ich posiadanie,</p> <ul style="list-style-type: none"> – usprawnienie procesów związanych z rozpatrywaniem wniosków firm audytorskich ubiegających się o wpis na listę firm audytorskich oraz o zmianę danych na liście firm audytorskich, – usprawnienie kontroli przeprowadzanych przez Agencję przez możliwość kontroli w „pełni zdalnych” lub też wykonywanie w sposób zdalny niektórych czynności kontrolnych w trakcie kontroli w siedzibie Agencji, – szacuje się, że oszczędności firm audytorskich na opłaty pokrywające koszty nadzoru Agencji zmniejszą się o 0,047 punktu procentowego w odniesieniu do stawki 2,80 na 2021 r. dotyczącej opłaty z tytułu nadzoru, o ile nie nastąpi wzrost wysokości wydatków z tytułu innych realizowanych zadań Agencji czy też nie ulegną znacznemu zmniejszeniu przychody firm audytorskich
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<ul style="list-style-type: none"> – ułatwienia w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych, – ułatwienie dla firm ubiegających się o wpis na listę firm audytorskich albo o zmianę tego wpisu, – usprawnienie procesów związanych z rozpatrywaniem wniosków firm ubiegających się o wpis na listę firm audytorskich oraz w przypadku firm audytorskich występujących o zmianę danych na liście firm audytorskich, – usprawnienie kontroli przez możliwość przeprowadzania kontroli w sposób „zdalny” lub też wykonywanie w sposób zdalny niektórych czynności kontrolnych w trakcie kontroli w siedzibie Agencji, – szacuje się, że oszczędności firm audytorskich na opłaty pokrywające koszty nadzoru Agencji zmniejszą się o 0,047 punktu procentowego w odniesieniu do stawki 2,80 na 2021 r. dotyczącej opłaty z tytułu nadzoru, o ile nie nastąpi wzrost wysokości wydatków z tytułu innych realizowanych zadań Agencji czy też nie ulegną znacznemu zmniejszeniu przychody firm audytorskich
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt w szczególności nie wpływa na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także na osoby niepełnosprawne i osoby starsze.
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>I.</p> <p>Szacuje się, że w przypadku:</p> <p>a) sporządzania sprawozdań we własnym zakresie – koszty wdrożenia obowiązków wynikających z rozporządzenia 2019/815, przypadające na jedną spółkę, związane z przygotowaniem pierwszego raportu rocznego w nowym formacie, wyniosłyby średnio ok. 8200 EUR, a koszty związane z przygotowaniem kolejnych raportów rocznych wyniosłyby ok. 2400 EUR,</p> <p>b) outsourcingu – koszty związane z przygotowaniem pierwszego raportu rocznego w nowym formacie, przypadające na jedną spółkę, wyniosłyby średnio ok. 13 000 EUR, a koszty związane z przygotowaniem kolejnych raportów rocznych wyniosłyby ok. 4600 EUR.*</p> <p>Wprowadzenie w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości rozwiązań, polegających na sporządzaniu sprawozdań finansowych przez emitentów w jednym formacie, nie będzie się wiązało z dodatkowymi kosztami.</p> <p>* Źródło: https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/QA_on_ESEF_wersja_polska_67001.pdf</p> <p>II.</p> <p>Zakłada się, że ok. 70% kontroli Agencja będzie prowadzić przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.</p> <p>Z szacunków Agencji wynika, że skróceniu ulegnie również czas kontroli, co przełoży się również na roczne oszczędności firm audytorskich w związku z proponowanymi zmianami, które wyniosą ok. 442 tys. zł rocznie, szacując, że średni czas trwania kontroli w przypadku dużych firm audytorskich wynosi blisko 40 dni, a w przypadku pozostałych firm audytorskich przeciętnie 15 dni, a koszt jednego dnia kontroli to ok. 1000 zł (alternatywny koszt w stosunku do wykonywania czynności na rzecz klientów firmy audytorskiej). W przypadku dużych firm</p>	

	<p>audytorskich zmniejszenie kosztów to minimalnie 40 tys. zł x 4 firmy audytorskie, czyli zmniejszenie o 160 tys. zł co 3 lata, czyli 53 tys. zł w ujęciu rocznym.</p> <p>W przypadku firm audytorskich innych niż duże, przyjmując podane wyżej założenie 15 dni x 1000 zł x 76 podmiotów, daje to zmniejszenie kosztu o 1 140 tys. zł (wynikające tylko z usunięcia podziału kontroli na badanie jednostek zainteresowania publicznego, zwanych dalej „JZP”, oraz podmiotów innych niż JZP) co 3 lata, czyli 380 tys. zł w ujęciu rocznym.</p> <p>W związku z wprowadzeniem kontroli zdalnych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej nastąpi również zmniejszenie zużycia papieru związane z brakiem konieczności kserowania dokumentacji. Zakładane zmniejszenie kosztów będzie dotyczyło rocznie ok. 210 kontroli (70% prowadzonych kontroli). Przeciętna liczba dokumentacji papierowej do kontroli prowadzonych tradycyjnie to 3 segregatory dokumentów dla firm audytorskich niebadających JZP (120 kontroli rocznie) oraz 8 segregatorów w przypadku podmiotów badających JZP (30 kontroli rocznie). Zakładając przeciętnie, że sam koszt ryzy papieru (na 1 segregator) oraz segregatora to ok. 15 zł, to koszt kontroli podmiotów niebadających JZP może spaść o dodatkowo (15 zł x 120 kontroli x 3 segregatory + 15 zł x 30 kontroli x 8 segregatorów) ok. 9 tys. zł rocznie.</p> <p>Podsumowując, oszczędności ze strony firm audytorskich wyniosą rocznie ok. 442 tys. zł (53 tys. zł + 380 tys. zł + 9 tys. zł).</p> <p>Zakres kontroli i poszczególnych czynności kontrolnych określonych w ustawie pozostaje bez zmian.</p>
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

I. Sporządzanie sprawozdań finansowych

Zmiana przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości dotyczy ujednoczenia regulacji w zakresie stosowania jednego formatu elektronicznego przy sporządzaniu sprawozdań finansowych przez emitentów. Proponowane rozwiązania przyczynią się do funkcjonowania na rynku sprawozdań finansowych w jednolitych formatach, co będzie miało wpływ na zwiększenie użyteczności tych sprawozdań.

Nowelizacja nie jest wymagana dla wdrożenia prawa Unii Europejskiej, ale upraszcza i doprecyzowuje kwestie sprawozdawczości tych jednostek.

II. Podpisywanie sprawozdań finansowych

Wprowadzenie ułatwień dla organizacji *non profit* kierowanych przez zarządy wieloosobowe. Przyczyni się to do zmniejszenia procedur oraz do skrócenia czasu na wypełnienie ustawowych obowiązków w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych.

III. Konsolidacja sprawozdań finansowych

Proponowane zmiany wprowadzą ułatwienie przez wyłączenie obowiązku konsolidacji jednostek zależnych w przypadku ASI.

IV. Firmy audytorskie

W przypadku firm audytorskich regulacje w tym zakresie wprowadzają uproszczenie w obszarze przeprowadzania kontroli, w szczególności przez zmniejszenie obowiązków firmy audytorskiej w zakresie odejścia od kontroli w siedzibie firmy audytorskiej na rzecz kontroli zdalnych. Przewiduje się także uproszczenie dokonywania zmian danych na liście firm audytorskich z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, a także doprecyzowanie procedur w tym zakresie, co także jest rozwiązaniem korzystnym dla firm audytorskich, gdyż w przypadku ewentualnej odmowy zmiany danych firma zyska możliwość wniesienia środka zaskarżenia.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie wpłynie na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu

Wejście w życie ustawy nie wpłynie na wymienione obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 4, pkt 8 lit. c, pkt 9 i 11 oraz art. 2, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., oraz z wyjątkiem art. 1 pkt 10 i art. 3, które wejdą w życie z dniem 1 czerwca 2022 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja projektu w zakresie zmian w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, w szczególności w zakresie efektów wprowadzenia możliwości przeprowadzenia kontroli firm audytorskich w formie zdalnej, zostanie przeprowadzona po trzech latach od dnia wejścia w życie projektu ustawy na podstawie danych otrzymanych od Agencji. Miernikami do oceny kontroli zdalnych, które zostaną zastosowane, będzie liczba wszystkich przeprowadzonych kontroli z podziałem na poszczególne przewidziane kontrole w projektowanej ustawie i stosunek kontroli zdalnych do liczby przeprowadzonych kontroli pozostałych.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

RAPORT Z KONSULTACJI
projektu ustawy
o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw

1. Omówienie wyników przeprowadzanych konsultacji publicznych i opiniowania.

Projekt ustawy został skierowany do konsultacji publicznych do Najwyższej Izby Kontroli, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznika Praw Obywatelskich, Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, Narodowego Banku Polskiego, Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A., Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych, BondSpot S.A., Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Związku Banków Polskich, Komitetu Standardów Rachunkowości, Rady Działalności Pożytku Publicznego, Polskiej Izby Ubezpieczeń, Stowarzyszenia Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów „LIBERTAS”, Krajowej Izby Gospodarczej, Izby Pracodawców Polskich, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacji Lewiatan, Związku Pracodawców Business Centre Club, Polskiej Rady Biznesu, Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, Federacji Przedsiębiorców Polskich, Forum Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Związku Rzemiosła Polskiego, Polskiego Forum Corporate Governance Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową. Projekt został także skierowany do opinii do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Uwagi do projektu ustawy zgłosiły następujące podmioty:

Giełda Papierów Wartościowych, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Polska Izba Biegłych Rewidentów, Komitet Standardów Rachunkowości, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Urząd Ochrony Danych Osobowych, PRF Ventures, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Railway Business Forum, Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, Narodowy Bank Polski, Polska Agencja Nadzoru Audytowego, Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, Związek Banków Polskich. NSZZ Solidarność, Konfederacja Lewiatan.

W przeważającej części uwagi odnoszą się do definicji emitenta, pojęcia „formatu przeszukiwalnego” (wnioski o zdefiniowanie tego pojęcia), możliwości podpisywania sprawozdań finansowych przez jednego członka zarządu wieloosobowego po spełnieniu pewnych warunków, uściślenia projektowanych przepisów dot. sporządzania sprawozdań finansowych przez nieemitentów sporządzających swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, kontroli firm audytorskich, składnia wniosków o wpis i zmianę na liście firm audytorskich, legitymacji kontrolerów, stosowania szczególnych regulacji dotyczących umów cywilno-prawnych z ekspertami do przeprowadzania kontroli. Część uwag wykraczała poza zakres projektu, np. przechowywanie dowodów księgowych w bankach.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego zaopiniowała projekt ustawy pozytywnie.

Rada Działalności Pożytku Publicznego zaopiniowała projekt ustawy pozytywnie.

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Do projektu zostały zgłoszone poniższe uwagi.

LP.	Oznaczenie przepisu	Instytucja	Treść uwagi	Stanowisko MF
1)	art. 1 pkt 1 (art. 3 ust. 1 pkt 3c) definicje	Giełda Papierów Wartościowych	<p>GPW poddaje pod rozagę ponowne przeanalizowanie poprawności zabiegu polegającego na wprowadzeniu do słowniczka Ustawy o rachunkowości definicji „emitenta”, przez odesłanie do definicji zawartej w Dyrektywie 2004/109/WE. Po pierwsze wydaje się, że wyrażenie definiowane (definiendum), tj. „emitent” zostało użyte w sposób niewłaściwy. Termin „emitent” pojawia się już obecnie w Ustawie o rachunkowości, np. w art. 35a, gdzie pojęcie to zostało użyte w znaczeniu ogólnym jak też w art. 3 ust. 1e pkt 4 gdzie przy użyciu tego terminu określono emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu w alternatywnym systemie obrotu. Nie wydaje się zatem właściwe wprowadzanie do słowniczka ustawy definicji szczególnej kategorii podmiotów definiując je zbiorczym terminem jeżeli w tym akcie prawnym jest on już użyty w znaczeniu ogólnym.</p> <p>Po drugie użycie w wyrażeniu definiującym (definiens) odesłania do dyrektywy, który to akt prawa europejskiego nie obowiązuje <i>per se</i> i wymaga implementacji do krajowego porządku prawnego, wydaje się niepoprawnym zabiegiem legislacyjnym.</p> <p>Abstrahując od tego że jest to zabieg niepoprawny, można on spowodować także luki w prawie. Zgodnie z Uzasadnieniem: „<i>Wyłączenie z definicji emitenta części podmiotów ma na celu dostosowanie zakresu podmiotów zobowiązanych do stosowania formatów sprawozdawczych określonych w rozporządzeniu 2019/815 do zakresu podmiotów, na które wymogi takie nakłada dyrektywa 2004/109/WE. Jest ono więc powieleniem wyłączenia, jakie zawarto w tej dyrektywie.</i>”. Tymczasem, o ile wyłączenie od rocznych raportów finansowych, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) Dyrektywy 2004/109/WE ma swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym w postaci art. 64 Ustawy o ofercie publicznej, o tyle wyłączenia, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. b) i ust. 4 nie zostały implementowane do prawa krajowego.</p> <p>Mając na uwadze powyższe zastrzeżenia GPW dodatkowo proponuje, aby przy konstrukcji ewentualnej definicji wykorzystać pojawiające się wielokrotnie w Ustawie o rachunkowości określenie „emitent papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na jednym z rynków regulowanych Europejskiego Obszaru Gospodarczego”, pozwoli to uniknąć niepotrzebnego tworzenia kolejnych określeń dotyczących emitentów w tejże Ustawie (Tak jak to ma miejsce w art. 55 ust. 5 Ustawy o rachunkowości gdzie znajduje się określenie „emitent papierów wartościowych, o którym mowa w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego</p>	<p>Uwaga nieaktualna</p> <p>Rezygnacja z definicji emitenta w słowniczku. Emitent zostanie określony każdorazowo w odpowiednim przepisie jako <i>emitent, którego papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym.</i></p>

			<p>i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości”, które jak się wydaje pokrywa się z określeniem „emitent papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na jednym z rynków regulowanych Europejskiego Obszaru Gospodarczego”).</p> <p>Rozumiemy, że w Projekcie chodzi właśnie o zdefiniowanie emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na jednym z rynków regulowanych Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którzy mają obowiązek sporządzania rocznego raportu finansowego.</p>	
2)		Bankowy Fundusz Gwarancyjny	W art. 1 pkt 1 projektu ustawy znajduje się niewłaściwe odwołanie do art. 8 ust. 4 dyrektywy 2004/109/WE.	Uwaga nieaktualna j.w.
3)		Członek Komitetu Standardów Rachunkowości	Czy nowa definicja emitenta nie spowoduje powstania sprzeczności z art. 45 ust. 1a, art. 50 ust. 5 i 6 oraz art. 63d uor?	Uwaga nieaktualna j.w.
4)		Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	Wątpliwości budzi to, czy definicja emitenta może odwoływać się do przepisów Dyrektywy Transparency (aktu niemającego bezpośredniego zastosowania). Alternatywnym rozwiązaniem byłoby przygotowanie na potrzeby ustawy o rachunkowości definicji zgodnej z ww. dyrektywą, bez odwoływania się do jej przepisów.	Uwaga nieaktualna j.w.
5)	art. 1 pkt 2 lit. a (art. 45 ust. 1f)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>Wnosimy, żeby nie wprowadzać proponowanego zapisu.</p> <p>Stosowane według aktualnych przepisów ustawy o rachunkowości przeszukiwalne formaty e-sprawozdań finansowych, w szczególności Jednolity Europejski Format Raportowania (ang. European Single Electronic Format, ESEF), o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, wymagają opatrzenia źródłowego pliku e-sprawozdania jednolitym rodzajem e-podpisu, niezmiennym rozszerzenia pliku. Dlatego przy podpisywaniu przeszukiwalnych formatów e-sprawozdań finansowych właściwym jest stosowanie e-podpisu zewnętrznego, który zapewnia, że:</p>	Uwaga uwzględniona Rezygnacja z proponowanej zmiany - brzmienie art. 45 ust. 1f nie będzie obejmować zdania drugiego.

			<ul style="list-style-type: none"> - jeden źródłowy plik e-sprawozdania finansowego jest przekazywany w tym samym momencie wszystkim osobom podpisującym, które tworzą indywidualnie odrębny plik podpisu, - e-sprawozdanie jest dostępne w celu otwarcia i przeglądu „od ręki” (źródłowe pliki e-sprawozdania nie wymagają rozpakowania czy zmiany formatu pliku) - wyeliminowane są problemy związane m.in. z kolejnością składanych e-podpisów. <p>Zwracamy jednocześnie uwagę, że żadna z osób podpisujących nie może zmienić nazwy podpisywanego pliku, gdyż plik podpisu zawiera sumę kontrolną, która po zmianie nazwy nie będzie zgodna ze źródłowym plikiem e-sprawozdania finansowego, a także przypominamy o konieczności zamieszczenia jednego źródłowego pliku e-sprawozdania finansowego oraz wszystkich plików podpisu osób podpisujących to sprawozdanie.</p> <p>Z uwagi na fakt, że wpływać to będzie na skuteczność złożenia podpisu pod sprawozdaniem finansowym, szczegółowe wymogi w zakresie trybu i sposobu opatrywania podpisami powinny zostać uregulowane w trybie przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Jednostka sporządzająca sprawozdanie finansowe nie powinna być zobowiązana do stosowania "szczegółowych wymagań technicznych", które nie są ogłaszane w sposób przewidziany dla przepisów prawa. Wprowadzenie tego przepisu może spowodować, że jednostka pomimo podpisania przy użyciu odpowiednich, wymienionych w ustawie podpisów, nie dokona skutecznego podpisania sprawozdania finansowego wyłącznie z uwagi na brak spełnienia dodatkowych warunków, które na nie zostały w ustawie sprecyzowane. Problemy techniczne i ewentualne zmiany technologiczne w zakresie składania podpisów elektronicznych powinny zostać wyeliminowane poprzez odpowiednią modyfikację schematu sprawozdania finansowego, a nie zobowiązanie jednostki do spełniania dodatkowych warunków opatrywania podpisem.</p>	
6)		NSZZ Solidarność	Omawiany projekt zakłada dodanie w art. 45 ust 1f ustawy o rachunkowości zdania drugiego o treści „Szczegółowe wymagania techniczne w zakresie trybu i sposobu opatrywania sprawozdania finansowego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym mogą zostać udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”	Uwaga uwzględniona j.w.

			Lepszym rozwiązaniem byłoby zastąpienie zwrotu „mogą zostać udostępnione” zwrotem „są udostępniane” albo <u>rezygnacja z całego zapisu</u> . Wprowadzenie samej możliwości, a nie obowiązku udostępniania informacji w zakresie udostępniania informacji nie gwarantuje pewności przekazywania informacji na stronie BIP i może prowadzić do skomplikowania procesu uzyskiwania informacji przez podmioty zainteresowane.	
7)		Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	<p>Art. 1 pkt 2 projektu wprowadza się zmianę do art. 45 ustawy o rachunkowości polegającą na dodaniu w ust. 1f zdania drugiego w brzmieniu: <i>Szczegółowe wymagania techniczne w zakresie trybu i sposobu opatrywania sprawozdania finansowego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym mogą zostać udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.</i></p> <p>Wprowadzenie ww. regulacji może powodować, że po opublikowaniu wytycznych, o których mowa powyżej, konieczne będzie dostosowanie systemów informatycznych podmiotów sporządzających sprawozdania finansowe oraz podmiotów/instytucji, do których sprawozdania finansowe są składane. Mając powyższe na uwadze projektowany przepis należałoby uzupełnić w zakresie terminów wskazujących, w jakim okresie czasu przed wejściem w życie obowiązywania tych szczegółowych wymagań, minister właściwy do spraw finansów publicznych jest zobowiązany do ich opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej.</p> <p>UKNF proponuje, aby okres ten wynosił co najmniej 6 miesięcy, co powinno umożliwić dostosowanie się do ww. wymagań technicznych wszystkim zainteresowanym podmiotom.</p>	Uwaga nieaktualna j.w.
8)		Członek Komitetu Standardów Rachunkowości	„Wymagania [...] zostać określone [...]” (wymagań się nie udostępnia); nie ograniczałbym delegacji do podpisu; a format?	Uwaga nieaktualna j.w.
9)		Polska Agencja Nadzoru Audytowego	Pod rozważę poddajemy celowość dodawania w art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości zdania drugiego w świetle art. 8 ust. 3 zdanie drugie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. W przypadku utrzymania przedmiotowego przepisu sugerujemy usunięcie sformułowania „technicznych”.	Uwaga nieaktualna j.w.

10)	art. 1 pkt 2 lit. b (art. 45 ust. 1ga)	Członek Komitetu Standardów Rachunkowości	Proponuję zamiast „dla celów” – „do prezentacji”; jeżeli „dla celów” miałyby zostać, to „dla realizacji celów” (lub zadań); uwaga ta dotyczy kolejnych postanowień.	Uwaga uwzględniona kierunkowo przez zmianę redakcji przepisu.
11)		Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	<p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 1ga:</p> <p>„1ga. Roczne sprawozdania finansowe emitentów sporządza się w formie stosowanym przez emitenta dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815. <u>Śródroczne sprawozdania finansowe emitentów sporządza się w postaci elektronicznej.</u>”</p> <p>Zwracamy uwagę, że wymogi Rozporządzenia 2019/815 odnośnie formatu raportów / sprawozdań finansowych dotyczą rocznych raportów / sprawozdań finansowych i nie mają zastosowania do śródrocznych sprawozdań finansowych. Zaproponowane w projekcie brzmienie ust. 1ga spowodowałoby, że takim obowiązkiem objęte byłyby oprócz rocznych również śródroczne sprawozdania finansowe emitentów.</p> <p>W naszej ocenie takie rozszerzenie wymogu stosowania ESEF jest nieuzasadnione, gdyż prowadziłoby do wprowadzenia nieproporcjonalnych obciążeń w stosunku do obowiązujących w innych państwach członkowskich oraz obniżenia konkurencyjności rynku finansowego w Polsce. Według naszej wiedzy na obecnym etapie wprowadzenie takich rozwiązań w innych krajach członkowskich UE nie jest planowane.</p> <p>Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 45 ust. 1ga ustawy o rachunkowości, wprowadza się format rocznego sprawozdania finansowego dla emitentów, zgodny z rozporządzeniem UE 2019/815, tj. XHTML.</p> <p>W przypadku emitentów niestosujących MSR/MSSF, format XHTML nie przewiduje ściśle zdefiniowanej struktury logicznej poszczególnych pól sprawozdawczych.</p> <p>Z brzmienia tego przepisu wynika, że obejmie on wszystkich emitentów, a więc również publiczne FIZ.</p> <p>W chwili obecnej publiczne FIZ sporządzają roczne sprawozdanie finansowe, stanowiące zasadniczą część raportu rocznego, w formie określonym w formularzu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ustawa o rachunkowości nie reguluje formatu i zakresu śródrocznych sprawozdań emitentów oraz nie odnosi się do formularzy ESPI.</p> <p>Uwaga uwzględniona kierunkowo przez zmianę brzmienia art. 27 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, polegającą na</p>

			<p>ESPI: FIZ-R-E. Formularz ten przewiduje ściśle określoną strukturę logiczną poszczególnych pól sprawozdawczych.</p> <p>Mając na uwadze powyższe nie jest jasne, czy wprowadzenie jednolitego formatu sprawozdawczego dla emitentów będzie wiązało się - w przypadku publicznych FIZ - z rezygnacją z formularza FIZ-R-E i sporządzania przez publiczny FIZ wyłącznie raportu rocznego XHMTL, czy też publiczny FIZ będzie obowiązany do sporządzania raportu rocznego zarówno w formacie XHTML, jak również FIZ-R-E.</p> <p>Proponujemy także wprowadzenie dodatkowej zmiany w art. 1 pkt 2 – w związku ze zmianą zaproponowaną w art. 1 pkt 2 lit. b – dodanie w art. 45 ust. 1g na końcu wyrazów „z zastrzeżeniem ust. 1ga i 1h”.</p> <p>Zdaniem UKNF ww. zapis jasno i jednoznacznie wskaże, że emitenci oraz inne jednostki (sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z MSR) powinni stosować wyłącznie przepis ust. 1ga albo ust. 1h (a nie ust. 1g); ponadto obecne brzmienie, zaproponowane w projekcie, może sugerować, że emitenci powinni stosować strukturę logiczną, o której mowa w ust. 1g.</p>	<p>uzupełnieniu przedmiotowego przepisu o kwestie obowiązkowego formatu sprawozdania finansowego sporządzanego przez emitentów, którzy składają sprawozdania finansowe do Szefa KAS.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona Proponowane określenie jako wieloznaczne nie jest rekomendowane jako prawidłowe według zasad poprawnej legislacji.</p>
12)	art. 1 pkt 2 lit. c, pkt 3 oraz pkt 6 lit. b (art. 45 ust. 1h, art. 49 ust. 9, art. 63c ust. 2d)	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	Proponuję zdefiniowanie pojęcia „format przeszukiwalny”, które kilkakrotnie użyte jest w projekcie ustawy.	Uwaga uwzględniona przez dodanie do słowniczka definicji <i>formatu przeszukiwalnego</i> .
13)		Giełda Papierów Wartościowych	W ocenie GPW, doprecyzowania/zdefiniowania wymaga termin „ <i>format przeszukiwalny</i> ” (art. 45 ust. 1h, 49 ust. 9 oraz art. 63c ust. 2d pkt 1 Ustawy o rachunkowości). Jest to istotne o tyle, że w praktyce gospodarczej stosowane są m.in. formaty co do zasady nieprzeszukiwalne (np. pdf), które – w zależności od ustawień konfiguracyjnych w konkretnej aplikacji komputerowej – mogą przyjąć formę przeszukiwalną (np. tzw. pdf przeszukiwalny).	Uwaga uwzględniona j.w.
14)		Stowarzyszenie Księgowych w Polsce	Brak dodania do definicji tzw. „formatu przeszukiwalnego”, na który powoływać się mają m.in. proponowane: art. 63c ust. 2d, art. 45 ust. 1h, art. 49 ust. 9;	Uwaga uwzględniona j.w.
15)		Izba Zarządzających	Projektowana zmiana art. 45 ust. 1h Ustawy o rachunkowości ma na celu doprecyzowanie formatów w jakich sporządzane będą sprawozdania finansowe zgodne	Uwaga uwzględniona j.w.

	Funduszami i Aktywami	<p>z MSR. Wprowadza ona możliwość sporządzania tych sprawozdań, bądź w formacie właściwym dla rocznego raportu finansowego, o którym mowa w ESEF, bądź „<i>innym formacie przeszukiwalnym</i>”. Zgodnie natomiast z uzasadnieniem do Projektu, oznacza to, że „<i>sprawozdanie powinno zostać sporządzone w formacie, który umożliwia automatyczne przeszukanie tego sprawozdania</i>”.</p> <p>W chwili obecnej część towarzystw funduszy inwestycyjnych sporządza sprawozdania finansowe w formacie pdf i powstaje wątpliwość czy w kontekście proponowanej zmiany taki format będzie w dalszym ciągu akceptowalny.</p> <p>W związku z powyższym za zasadne uznajemy wyjaśnienie tej kwestii chociażby w uzasadnieniu do Projektu.</p>	Uzasadnienie zostało odpowiednio uzupełnione.
16)	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	<p>W art. 45 ust. 1h, art. 49 ust. 9, art. 63c ust. 2d ustawy o rachunkowości posłużono się niezdefiniowanym pojęciem „przeszukiwalny”. Sformułowanie to może wywoływać wątpliwości w zakresie przyjęcia jaki format plików umożliwia wyszukiwanie oraz odczyt logicznych ciągów znaków. Niewątpliwie za taki format będą uznawane dokumenty w formie tekstowej. Nie jest jasne czy dokumenty w formie graficznej (skany), z uwagi na narzędzia optycznego rozpoznawanie znaków mogą też być uznawane za dokumenty „przeszukiwalne”, w szczególności np. plik w formacie PDF może być „przeszukiwalny” jak i „nieprzeszukiwalny”. Sugerujemy następujące brzmienie art. 45 ust. 1h ustawy:</p> <p><i>„1h. Sprawozdania finansowe sporządzane zgodnie z MSR sporządza się w formacie stosowanym przez jednostkę dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formacie, który umożliwia poprawny i logiczny odczyt ciągu znaków tekstu bez konieczności posługiwania się narzędziami optycznego rozpoznawania znaków.”</i></p> <p>Analogicznym sformułowaniem wskazującym na funkcjonalność formatu proponujemy posłużyć się także w art. 49 ust. 9 i art. 63c ust. 2d ustawy o rachunkowości.</p>	Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.
17)	Konfederacja Lewiatan	<p>W art. 45 ust. 1h ustawy o rachunkowości proponujemy, aby doprecyzować, jaki dopuszczalny format sprawozdań rozumiany jest przez „inny format przeszukiwalny”. Czy jednostka niebędąca emitentem sporządzająca sprawozdanie wg MSR, będzie mogła sporządzić sprawozdanie finansowe przykładowo w formacie pdf? Naszym zdaniem brak precyzyjnych wytycznych w ustawie będzie budzić wątpliwości wśród jednostek przygotowujących sprawozdania.</p>	Uwaga uwzględniona j.w.

18)		Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	<p>Zdaniem UKNF wątpliwości budzi zwrot „<i>lub innym formacie przeszukiwalnym</i>”.</p> <p>W paragrafie 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 grudnia 2016r. w sprawie środków i warunków technicznych służących do przekazywania niektórych informacji przez podmioty nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2195) określone zostały formaty, w jakich dopuszcza się składanie dokumentów elektronicznych za pośrednictwem Elektronicznego Systemu Przekazywania Informacji (ESPI). Zaproponowana zmiana wymusi najprawdopodobniej konieczność dostosowania systemu ESPI przez Departament Informatyki UKNF do projektowanych regulacji. Brak zdefiniowania co się kryje pod omawianym pojęciem może spowodować, że proces ten nie będzie mógł zostać zrealizowany jednorazowo.</p> <p>Mając powyższe na uwadze UKNF proponuje dodanie w projekcie definicji pojęcia „<i>inny format przeszukiwalny</i>”. Przedmiotowa uwaga dotyczy również projektowanych art. 49 ust 9 oraz art. 63c ust 2c ustawy o rachunkowości.</p> <p>***</p> <p>Proponujemy także następujące brzmienie ust. 1h:</p> <p><i>„1h. Sprawozdania finansowe jednostek niebędących emitentami sporządzane zgodnie z MSR sporządza się w formacie stosowanym przez emitentów dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formacie przeszukiwalnym.”</i></p> <p>Propozycja ma na celu doprecyzowanie, że przepis ten dotyczy jednostek sporządzających sprawozdania zgodnie z MSR, ale niebędących emitentami (emitenci stosują przepis par. 45 ust. 1ga). Ponadto, jeżeli przepis ma zastosowanie do innych jednostek niż emitenci, niejasny jest zapis, że sprawozdania finansowe „sporządza się w formacie stosowanym przez jednostkę dla celów rocznego raportu finansowego”, ponieważ jednostki te nie mają obowiązku sporządzania raportu zgodnego z rozporządzeniem 2019/815. Mając powyższe na uwadze proponujemy wskazanie, że mogą one skorzystać z formatu, który stosują emitenci do raportów rocznych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona j.w.</p> <p>Uwaga uwzględniona kierunkowo przez zmianę brzmienia przepisu</p>
19)		Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>Propozycja brzmienia przepisu: <i>Sprawozdania finansowe sporządzane zgodnie z MSR przez jednostki niebędące emitentami sporządza się w formacie stosowanym przez jednostkę dla celów rocznego</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.</p>

			<p><i>raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub w innym formacie przeszukiwalnym.</i></p> <p>Niektóre jednostki na mocy art. 45 ust. 1a, 1b i 1.e UoR mogą sporządzać swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR. Jednostki te nie sporządzają rocznych raportów finansowych.</p>	
20)		Związek Banków Polskich	<p>W przypadku banku nie będącego emitentem a sporządzającego sprawozdanie wg MSSF/MSR projekt zapisów w ustawie dopuszcza zastosowanie formatów XHTML lub innego formatu przeszukiwalnego.</p> <p>Prosimy o doprecyzowanie pojęcia „innego formatu przeszukiwalnego” <u>w formie definicji</u> w ustawie lub określenia, opisanie dopuszczalnych innych formatów w dodatkowych objaśnieniach do ustawy.</p> <p>W przypadku banku nie będącego emitentem a sporządzającego sprawozdania według MSSF/MSR potrzebne jest powołanie przez bank projektu umożliwiającego dostosowanie się do nowych formatów sprawozdawczych (wybór dostawcy rozwiązania, wdrożenie rozwiązania, testy). Wnioskuje, aby banki nie będące emitentami otrzymały również odpowiedni czas na dostosowanie oraz wdrożenie nowych wymogów ustawy i były zobowiązane przygotować sprawozdanie roczne w nowym formacie począwszy od sprawozdania za 2022 rok.</p>	<p>Uwaga uwzględniona j.w.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona</p>
21)	art. 1 pkt 3 (art. 49 ust. 9)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>Propozycja brzmienia przepisu:</p> <p><i>Sprawozdanie z działalności jednostek niebędących emitentami sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, o których mowa w art. 45 ust. 1b, sporządza się w formacie stosowanym przez jednostkę dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formacie przeszukiwalnym.</i></p> <p>Niektóre jednostki na mocy art. 45 ust. 1a, 1b i 1.e UoR mogą sporządzać swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSR. Jednostki te nie sporządzają rocznych raportów finansowych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo przez zmianę brzmienia przepisu</p>
22)		Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	<p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 9:</p> <p><i>„9. Sprawozdanie z działalności jednostek niebędących emitentami sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, sporządza się w formacie stosowanym przez emitentów dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formacie przeszukiwalnym.”</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.</p>

			<p>Proponujemy zastąpienie wyrazów „jednostek (...), o których mowa w art. 45 ust. 1b” wyrazami „jednostek niebędących emitentami” w celu uniknięcia problemów interpretacyjnych (czasami jednostkami wchodzącymi w skład grupy kapitałowej, w której jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR są również emitenci). Ponadto proponujemy, analogicznie jak w przypadku art. 45 ust. 1h zmianę wyrazu „jednostkę” na „emitentów”.</p>	
23)	art. 1 pkt 4 lit. a (art. 52 ust. 2)	<p>Polska Izba Biegłych Rewidentów</p>	<p>Usunąć możliwość podpisywania sprawozdania finansowego przez nie wszystkich członków wieloosobowego kierownictwa jednostki.</p> <p>Wnosimy o niewprowadzanie możliwości podpisywania sprawozdania finansowego przez nie wszystkich członków wieloosobowego kierownictwa jednostki i utrzymanie obecnych przepisów w tym zakresie.</p> <p>Sprawozdania finansowe podpisywane są przy użyciu podpisu elektronicznego, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Rozwiązanie to umożliwia podpisywanie sprawozdań finansowych przez kierownika jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy przez wszystkich członków tego organu niezależnie od ich fizycznego położenia co jest dużym ułatwieniem, szczególnie kiedy członkowie takiego organu stanowią międzynarodowy zespół. W ocenie PIBR proponowane rozwiązanie, aby sprawozdanie finansowe mógł podpisać tylko jeden z członków organu po złożeniu przez pozostałe osoby wchodzące w skład tego organu oświadczeń, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie, może stwarzać ryzyko, że oświadczenia, o których mowa powyżej mogą dotyczyć innych - na przykład wcześniejszych - wersji sprawozdania finansowego, niż tej ostatecznie podpisanej przez tę jedną osobę i przekazanej biegłemu rewidentowi do badania czy organom nadzorczym do zatwierdzenia. Uzyskanie dowodów badania, której wersji sprawozdania finansowego dotyczą złożone oświadczenia osób niepodpisujących ostatecznie sprawozdanie finansowe będzie praktycznie niemożliwe.</p> <p>Jeżeli propozycja niniejsza nie uzyska akceptacji Ministerstwa Finansów, prosimy o uwzględnienie naszych propozycji zawartej poniżej oraz w punktach dot. art. 52 ust. 2b i 2d.</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo przez zmianę brzmienia przepisu - umożliwienie podpisanie sprawozdania finansowego przez więcej niż jedną osobę</p> <p>Dodatkowo projekt został uzupełniony o ust. 2c, którego celem jest zapewnienie integralności sprawozdania finansowego z przedmiotowymi dokumentami, sporządzanymi na podstawie ust. 2b</p>

			<p><i>Sprawozdanie finansowe podpisuje – podając zarazem datę podpisu – osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy – wszyscy członkowie tego organu albo jedna osoba lub osoby wchodzące w skład tego organu, w sposób o którym mowa w ust. 2b. Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.</i></p> <p>Ustawa powinna dopuszczać podpisywanie sprawozdań finansowych przez więcej niż jedną osobę z wieloosobowego składu zarządu.</p>	
24)		Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	<p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 2:</p> <p><i>„Sprawozdanie finansowe podpisuje i opatruje datą osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych i kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy – wszyscy członkowie tego organu albo jedna osoba wchodząca w skład tego organu, w sposób o którym mowa w ust. 2b. Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.”.</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zmiana ma charakter redakcyjny.</p>
25)	art. 1 pkt 4 lit. b (art. 52 ust. 2a)	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	<p>Proponuję przeredagowanie zapisu w następujący sposób:</p> <p><i>„Podpisanie sprawozdania finansowego stanowi potwierdzenie ze strony podpisującego, że spełnia ono wymagania przewidziane w ustawie.”.</i></p> <p>Ponadto sformułowanie „przewidziane w ustawie” jest zbyt wąskie. Wydaje się, że chodzi tu nie tylko o ustawę rachunkowości, lecz również rozporządzenia wykonawcze. Powyższa zmiana może wymagać dodatkowej modyfikacji w zależności od rozstrzygnięcia kwestii, która została podniesiona w kolejnym akapicie pisma.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>1) obecne brzmienie przepisu pozwala na zachowanie jednolitości w ustawie; 2) w zakres wymagań przewidzianych ustawą wchodzi także przepisy wykonawcze do ustawy o rachunkowości</p>
26)		Giełda Papierów Wartościowych	<p>W nowoprojektowanym art. 52 ust. 2a Ustawy o rachunkowości zamiast <i>„Podpisanie sprawozdania finansowego stanowi potwierdzenie, że spełnia ono wymagania przewidziane w ustawie”</i> proponujemy posłużenie się wyrażeniem:</p> <p><i>„Podpisanie sprawozdania finansowego stanowi potwierdzenie, że spełnia ono wymagania przewidziane w ustawie i innych przepisach prawa”.</i></p> <p>Należy bowiem zauważyć, że istnieją inne akty prawne - poza Ustawą o rachunkowości - regulujące (niekiedy w sposób pośredni) zakres wymaganych ujawnień w sprawozdaniu finansowym – przykładowo art. 17 ust. 6 pkt 2 Ustawy z dnia 30 maja</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona j.w.</p>

			<p>2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej. Przepis ten wskazuje na obowiązek podania w sprawozdaniu finansowym przychodów netto z tytułu sprzedaży wytworzonych przez siebie usług badawczo-rozwojowych klasyfikowanych do usług w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych, w rozumieniu przepisów w sprawie polskiej klasyfikacji wyrobów i usług lub praw własności przemysłowej, udzielonych przedsiębiorcy przez urząd właściwy do spraw własności przemysłowej.</p> <p>Uwzględniając postulowaną powyżej zmianę, odpowiedniej modyfikacji wymaga także nowoprojektowany art. 52 ust. 2b Ustawy o rachunkowości.</p>	
27)		Członek Komitetu Standardów Rachunkowości	<p>Proponuję: Podpisanie sf stanowi potwierdzenie, że spełnia ono wymagania przewidziane w art. 4 ust. 1 ustawy; (od biegłego rewidenta też nie żąda się więcej).</p> <p>Sądzę, że zamiast ustęp 2a powinien to być ust. 1a, najpierw co oznacza podpis, a potem kto go składa.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona j.w.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona</p>
28)		Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	<p>Mechanizm podpisywania sprawozdania finansowego w jednostce, którą kieruje organ wieloosobowy (np. w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością i spółce akcyjnej), określony w projektowanym art. 52 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, powinien zostać uzupełniony o dodatkowe gwarancje dla udzielającego upoważnienie / pełnomocnictwa – osoby wchodzącej w skład tego organu, polegające na konieczności niezwłocznego przekazania przez Krajowy Rejestr Sądowy złożonego e-sprawozdania finansowego, na dodatkowo autoryzowany elektroniczny adres udzielającego upoważnienie / pełnomocnictwa, w celu umożliwienia zweryfikowania, czy treść e-sprawozdania finansowego złożonego do Repozytorium Dokumentów Finansowych KRS, odpowiada treści zaakceptowanej przez niego oraz umożliwienia udzielającemu upoważnienia / pełnomocnictwa członkowi organu wieloosobowego, złożenia odmowy oświadczenia, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie, w wypadku wystąpienia takiej konieczności.</p> <p>Opisane powyżej rozbieżności powstaną najprawdopodobniej w praktyce i będą wynikać najczęściej z omyłki upoważnionego / pełnomocnika, ale nie można wykluczyć również intencjonalnego działania osoby wyznaczonej do podpisania sprawozdania finansowego i do jego złożenia.</p> <p>Konsekwencje złożenia nieprawidłowego sprawozdania finansowego mogą być bardzo poważne i dotkliwe dla udzielającego upoważnienia, obejmując odpowiedzialność</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona kierunkowo przez uzupełnienie projektu o ust. 2c, którego celem jest zapewnienie integralności sprawozdania finansowego z przedmiotowymi dokumentami, sporządzanymi na podstawie ust. 2b</p>

			karną. Zgodnie z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości, kto wbrew przepisom ustawy nie składa sprawozdania finansowego, skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sprawozdania z działalności, sprawozdania z działalności grupy kapitałowej, sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej, skonsolidowanego sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej we właściwym rejestrze sądowym, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.	
29)		Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>Potrzebne jest uzupełnienie uzasadnienia projektu dla tej zmiany.</p> <p>Projekt ustawy nie zawiera szerszego uzasadnienia celu wprowadzenie tego "ogólnego przepisu". W szczególności zasadne jest wyjaśnienie, czy jest to doprecyzowanie dotychczasowych przepisów, a także czy identyczny skutek odnosi podpisanie sprawozdania finansowego przez kierownika jednostki, jak i przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych. Rola tych osób procesie sporządzania sprawozdań finansowych jest różna, a przepis nie wskazuje na inne znaczenie tych podpisów.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Uzasadnienie zostało odpowiednio uzupełnione.</p>
30)	art. 1 pkt 4 lit. b (art. 52 ust. 2b)	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	<p>Pragnę zwrócić uwagę, że rozstrzygnięcia wymaga, czy podpisanie sprawozdania finansowego w sposób, o którym mowa w art. 52 ust. 2b może nastąpić w przypadku odmowy złożenia oświadczenia, o którym mowa w tym przepisie, choćby przez jedną z osób wchodzących w skład kierownika wieloosobowego. W przypadku, gdyby istniała taka możliwość, należy przesądzić, jaki jest status podpisu osoby podpisującej sprawozdanie finansowe - czy jest to status „za siebie” czy też również „za innych członków wieloosobowego kierownika”.</p> <p>Z uwagi na pojawiające się wątpliwości w dotychczasowych przepisach, poddaję pod rozważenie uregulowanie określenia momentu, w którym projekt sprawozdania finansowego uzyskuje status sprawozdania finansowego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Popisanie sprawozdania finansowego następuje niezależnie od tego, jaką czynność dokonali pozostali członkowie zarządu - złożyli oświadczenia, czy odmowy złożenia tego oświadczenia. Zarówno podpisanie sprawozdania finansowego (odmowa podpisu), jak i złożenie oświadczenia (odmowy złożenia oświadczenia) ma wywoływać te same skutki prawne.</p>
31)		Członek Komitetu Standardów	Ksh zakłada (art. 205§1 i art. 375§1), że jeżeli zarząd jest wieloosobowy to reprezentują go dwaj członkowie, zarząd lub jeden członek zarządu i prokurent, tę alternatywę wyklucza jednak art. 3 ust. 1 pkt 6 uor.	Uwaga uwzględniona kierunkowo

	Rachunkowości	<p>Jestem za podpisywaniem sprawozdania przez 2 członków zarządu (w praktyce prezes i dyrektor finansowy). Jeden podpis – np. tylko dyrektora finansowego, degradowuje znaczenie sf i zwiększa niebezpieczeństwo nadużyć lub samowoli. Tekst mógłby brzmieć następująco:</p> <p><i>„W przypadku, gdy kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy, sf podpisują dwie osoby wchodzące w skład tego organu... oświadczeń, że nie zgłaszają zastrzeżeń do sf.”</i></p> <p>Dalej bez zmian.</p> <p>Uwaga: nie można wymagać od członków zarządu, aby znali uor i zawarte w niej wymagania.</p>	
32)	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce	<p>Proponujemy dodanie ust. 2b w brzmieniu:</p> <p><i>„W przypadku gdy kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy – sprawozdanie finansowe mogą podpisać <u>osoby wchodzące w skład tego organu</u> zgodnie z reprezentacją wynikającą z umowy lub statutu po złożeniu przez pozostałe osoby wchodzące w skład tego organu oświadczeń, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie. Odmowa złożenia oświadczenia jest równoważna z odmową podpisu i wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.”</i></p> <p>Skoro sprawozdanie finansowe jest informacją o stanie majątkowym i finansowym jednostki, osiągniętym wyniku finansowym oraz wypracowanych przepływach pieniężnych, w tym istotnym dokumentem, na podstawie którego podejmowane są decyzje gospodarcze różnych podmiotów, w tym finansowych - w naszej ocenie - w obrocie gospodarczym powinno być asygnowane tak jak inne dokumenty, tj. zgodnie z reprezentacją co najmniej kodeksową (propozycja wyeliminowania z kręgu osób uprawnionych - prokurentów).</p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.</p>
33)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>Propozycja brzmienia przepisu:</p> <p><i>2b. W przypadku gdy kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy – sprawozdanie finansowe może podpisać jedna osoba <u>lub osoby wchodzące w skład tego organu</u> po złożeniu przez pozostałe osoby wchodzące w skład tego organu oświadczeń, że sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie <u>lub odmowy złożenia oświadczenia</u>. Odmowa złożenia oświadczenia jest równoważna z odmową podpisu i wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.</p>

		<p>Zasadne wydaje się rozszerzenie możliwości skorzystania z tego trybu podpisywania sprawozdania finansowego na sytuacje, w których sprawozdanie finansowe będzie podpisywane przez więcej niż jedną osobę ze składu kierownictwa, przy jednoczesnym pozostawieniu obowiązku złożenia oświadczeń o spełnieniu wymagań przewidzianych w ustawie przez pozostałych członków kierownictwa. W sytuacji, gdy więcej niż jeden członek kierownictwa wyraża wolę podpisania sprawozdania finansowego, przepis powinien to umożliwiać.</p> <p>Proponujemy również dodanie w zdaniu pierwszym wyrazów "lub odmowy złożenia oświadczenia", co będzie doprecyzowaniem przepisu potwierdzającym, że z trybu podpisywania sprawozdania przewidzianego w ust. 2b, jednostka będzie mogła skorzystać również gdy część osób wchodzących w skład kierownictwa złoży odmowę złożenia oświadczenia. Taki sposób rozumienia przepisu wydaje się zgodny z celem proponować zmian.</p> <p>Należy także uzupełnić uzasadnienie.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>
34)	<p>Urząd Komisji Nadzoru Finansowego</p>	<p>UKNF wyraża wątpliwość odnośnie do konieczności zmiany ustawy o rachunkowości w zakresie możliwości podpisywania sprawozdań finansowych wyłącznie przez jednego członka zarządu w sytuacji gdy kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy. Zgodnie z przedstawioną argumentacją, projektowana zmiana ma na celu wprowadzenie ułatwień dla jednostek kierowanych przez organ wieloosobowy, które ze względów organizacyjnotechnicznych mają trudności z realizacją swoich ustawowych obowiązków i nie będzie miała negatywnego wpływu na jednostki, które mają utrwaloną praktykę w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych. Zastąpienie podpisu złożonym oświadczeniem, wskazującym, iż sprawozdanie finansowe spełnia wymagania przewidziane w ustawie, nie wyłącza odpowiedzialności członków zarządu składających oświadczenie.</p> <p>Zdaniem UKNF wątpliwości budzi fakt, iż projektowane przepisy nie określają kryteriów wyboru osoby podpisującej sprawozdanie finansowe. Jednocześnie w projekcie nie jest również określona forma składanego oświadczenia ani data graniczna jego złożenia. Co więcej, złożone oświadczenie będzie musiało zostać sporządzone w postaci elektronicznej oraz opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym (podobnie jak</p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.</p>

		<p>podpisywane są w aktualnym porządku prawnym sprawozdania finansowe) albo sporządzone w postaci papierowej oraz opatrzone własnoręcznym podpisem, przy czym w ostatnim z ww. przypadków to osoba podpisująca sprawozdanie finansowe będzie musiała sporządzić odwzorowanie cyfrowe oświadczenia, a następnie potwierdzić jego autentyczność przez opatrzenie sporządzonego odwzorowania cyfrowego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.</p> <p>Biorąc powyższe pod uwagę wprowadzana zmiana nie wydaje się ostatecznie znosić trudności technicznych związanych z podpisywaniem sprawozdania finansowego. Wprowadzenie dobrowolności takiego rozwiązania może również wpłynąć negatywnie na wypracowane dotąd praktyki w zakresie podpisywania sprawozdań finansowych w jednostkach, w których dotąd problemem nie było stosowanie się do przepisów ustawy o rachunkowości w zakresie podpisywania sprawozdania finansowego przez wszystkich członków zarządu.</p> <p>W ust. 2b proponujemy dodanie na końcu pierwszego zdania wyrazów: „z zastrzeżeniem ust. 2c i 2d”</p> <p>Zdaniem UKNF ww. propozycja jednoznacznie wskaże, że emitenci oraz inne jednostki (sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z MSR) powinni stosować wyłącznie przepis ust. 2c albo ust. 2d (a nie ust. 2b). Ponadto obecne brzmienie, zaproponowane w projekcie, może sugerować, że emitenci powinni stosować strukturę logiczną, o której mowa w ust. 2b.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Proponowane określenie jako wieloznaczne nie jest rekomendowane jako prawidłowe według zasad poprawnej legislacji.</p>
35)	Związek Banków Polskich	<p>Ustawa nie przewiduje sytuacji braku możliwości złożenia oświadczeń przez osoby wchodzące w skład organu wieloosobowego, z przyczyn np. zdrowotnych uniemożliwiających złożenie tego oświadczenia albo podpisania sprawozdania finansowego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Aktualnie ustawa również takich sytuacji nie przewiduje.</p>
36)	Członek Komitetu Standardów Rachunkowości	<p>Proponuję tekst:</p> <p><i>„Jeżeli dokumenty, o których mowa w ust. 2c zostały sporządzone w postaci papierowej, opatrzonej własnoręcznym podpisem – członkowie zarządu podpisujący sf zapewniają ich cyfrowe „odwzorowanie”, a następnie jeden z nich potwierdza autentyczność odwzorowań przez opatrzenie kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym”.</i></p>	<p>Uwaga kierunkowo uwzględniona przez zmianę redakcji przedmiotowego przepisu</p>

			Prezes lub inny członek zarządu nie sporządza (sam) odwzorowania cyfrowego. Ponadto uczytelnienie tekstu.	
37)		Stowarzyszenie Księgowych w Polsce	<p>Konsekwencją zaproponowanego ww. brzmienia ust. 2b, byłoby następujące brzmienie ust. 2d w art. 52:</p> <p><i>„2d. Jeżeli odmowa podpisu, o której mowa w ust. 2, oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, o których mowa w ust. 2b, zostały sporządzone w postaci papierowej opatrzonej własnoręcznym podpisem – osoby podpisujące sprawozdanie finansowe wchodzące w skład organu wieloosobowego będącego kierownikiem jednostki, sporządzają odwzorowanie cyfrowe tych dokumentów, a następnie potwierdzają ich autentyczność przez opatrzenie sporządzonych odwzorowań cyfrowych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.”</i></p>	Uwaga kierunkowo uwzględniona j.w.
38)		Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>Propozycja brzmienia przepisu:</p> <p><i>2d. Jeżeli odmowa podpisu, o której mowa w ust. 2, oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, o których mowa w ust. 2b, zostały sporządzone w postaci papierowej opatrzonej własnoręcznym podpisem – osoba lub osoby podpisujące sprawozdanie finansowe sporządza odwzorowanie cyfrowe tych dokumentów, a następnie potwierdza ich autentyczność przez opatrzenie sporządzonych odwzorowań cyfrowych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.</i></p> <p>Proponowana zmiana jest konsekwencją zmiany zaproponowanej do ust. 2b.</p>	Uwaga kierunkowo uwzględniona j.w. (vide pkt 33)
39)		Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	<p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 2d:</p> <p><i>„Jeżeli odmowa podpisu, o której mowa w ust. 2, oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, o których mowa w ust. 2b, zostały sporządzone w postaci papierowej opatrzonej własnoręcznym podpisem – osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych lub kierownik jednostki sporządza odwzorowanie cyfrowe tych dokumentów, a następnie potwierdza zgodność odwzorowania cyfrowego z dokumentem w postaci papierowej przy użyciu kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu zaufanego albo podpisu osobistego.”</i></p> <p>Z ust. 2 wynika, że kilka osób podpisuje sprawozdanie, a skoro tak to trzeba określić, że to właśnie te osoby mają wykonać czynności z ust. 2 d. Nie można ograniczyć się do</p>	Uwaga nieuwzględniona j.w. (vide pkt 33)

			<p>stwierdzenia że jest to osoba podpisująca sprawozdanie. Sprawozdanie bowiem może podpisać osoba do tego nieuprawniona na podstawie ust. 2. Czynności zaś z ust. 2d ma wykonać nie jakakolwiek osoba podpisująca sprawozdanie tylko osoby wymienione w ust. 2.</p> <p>Jednocześnie UKNF wskazuje, iż osoba dokonująca potwierdzenia jedynie potwierdza zgodność odwzorowania cyfrowego z dokumentem w postaci papierowej, a nie potwierdza autentyczności dokumentów, jak zostało to ujęte w pierwotnej wersji przepisu. Potwierdzenie autentyczności jest bardzo szerokim pojęciem.</p> <p>W pierwotnym tekście wyraźnie wskazano że osoba sporządzająca skan potwierdza autentyczność skanowanych dokumentów poprzez użycie liczby mnogiej „...osoba podpisująca sprawozdanie finansowe sporządza odwzorowanie cyfrowe tych dokumentów, a następnie potwierdza ich autentyczność przez opatrzenie...”. Jeśli ustawodawcy chodzi o to że osoba ta potwierdza autentyczność odwzorowania to ten fragment przepisu winien brzmieć „...osoba podpisująca sprawozdanie finansowe sporządza odwzorowania cyfrowe tych dokumentów, a następnie potwierdza autentyczność odwzorowań przez opatrzenie...”</p>	
40)	Art. 1 pkt 6 lit. b (art. 63c ust. 2c)	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	<p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 2c:</p> <p><i>„2c. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe emitentów sporządza się:</i></p> <p><i>1) w formie stosowanym przez emitenta dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815;</i></p> <p><i>2) zgodnie z wymogami dotyczącymi znakowania określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815 w odniesieniu do włączenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do raportu rocznego, w terminach określonych w załączniku II do tego rozporządzenia.</i></p> <p><i><u>Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe emitentów sporządza się w postaci elektronicznej.</u></i>”</p> <p>Uzasadnienie: jak do art. 45 ust. 1ga.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>vide pkt 11</p>
41)	art. 1 pkt 6 lit. b (art. 63c ust. 2d pkt 1)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>Propozycja brzmienia przepisu:</p> <p><i>2d. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jednostek niebędących emitentami sporządzane zgodnie z MSR:</i></p> <p><i>1) sporządza się w formie stosowanym przez jednostkę dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona przez zmianę brzmienia przedmiotowego przepisu.</p>

			<p><i>formacie przeszukiwalnym;</i></p> <p>Niektóre jednostki na mocy art. 55 ust. 6 i 7 UoR mogą sporządzać swoje skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z MSR. Jednostki te jednak nie sporządzają rocznych raportów finansowych.</p>	
42)	art. 1 pkt 6 lit. b (art. 63c ust. 2d pkt 1 i 2)	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	<p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 2d:</p> <p><i>„2d. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jednostek niebędących emitentami sporządzane zgodnie z MSR:</i></p> <p><i>1) sporządza się w formie stosowanym przez emitentów dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formie przeszukiwalnym;</i></p> <p><i>2) może być znakowane zgodnie z wymogami rozporządzenia Komisji (UE) 2019/815.</i></p> <p>Proponujemy jednoznaczne wskazanie, że przepis ten dotyczy innych niż emitenci jednostek sporządzających sprawozdania zgodnie z MSR. Ponadto podobnie jak w pkt 3 i 4 uwag proponujemy zmianę wyrazu „jednostkę” na „emitentów”.</p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo</p> <p>j.w.</p>
43)	art. 1 pkt 7 (art. 63j)	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce	<p>Proponujemy następujące brzmienie:</p> <p><i>„Art. 63j. Sprawozdanie z płatności i skonsolidowane sprawozdanie z płatności podpisuje kierownik jednostki stosując odpowiednio przepisy art. 52 ust. 1 – 2d.”</i></p> <p>Osobą, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych może być kierownik jednostki. Przy ww. zapisach tego artykułu, osoba nie podpisywałaby tego sprawozdania.</p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo</p>
44)	art. 1 pkt 9 (art. 74 ust. 1)	Urząd Ochrony Danych Osobowych	<p>Wątpliwości budzi proponowane brzmienie art.74 ust. 1. Przepis ten zakłada, że <i>zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe, odmowa podpisu, o której mowa w art. 52 ust. 2, oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, o których mowa w art. 52 ust. 2b, jeżeli zostały one sporządzone, podlegają przechowywaniu przez okres <u>co najmniej 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym zatwierdzono sprawozdanie finansowe.</u></i></p> <p>Zastosowane w przepisie sformułowanie <i>co najmniej</i>, może prowadzić do przechowywania sprawozdań finansowych oraz pozostałych, wskazanych w tym przepisie dokumentów zdecydowanie dłużej niż jest to niezbędne. Dane osobowe nie powinny być przechowywane dłużej niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane (art. 5 ust. 1 lit e) rozporządzenia 2016/67 - zasada ograniczonego</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt nie wprowadza zmian w tym zakresie.</p> <p>Ustawa o rachunkowości wskazuje okres minimalny przechowywania sprawozdań finansowych.</p>

			przechowywania”). Organ nadzorczy poddaje zatem pod rozważenie projektodawcy zmianę projektowanego przepisu, tak aby czynił on zadość przywołanej wyżej zasadzie.	
45)		Członek Komitetu Standardów Rachunkowości	Postanowienia art. 73 ust. 3 oraz 74 ust. 1 w dużym stopniu pokrywają się. Brak jest okresu przechowywania sprawozdania z badania, jeśli sf podlegało obowiązkowemu lub dobrowolnemu badaniu przez biegłego rewidenta.	Uwaga nieuwzględniona Art. 73 ust. 3 odnosi się do sposobu przechowywania dokumentów, a art. 74 ust. 1 do okresu przechowywania. Zasady przechowywania dokumentacji z badania są uregulowane w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
46)	art. 2 (ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych)	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	Poddaję pod rozważenie usunięcie z art. 2 ustawy zmieniającej wprowadzającego zmiany do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, następującego zdania „Sprawozdanie finansowe jest sporządzane w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej udostępnianej na podstawie art. 45 ust. 1g ustawy o rachunkowości.”, ponieważ jest to powtórzenie tej samej treści zawartej już w ustawie o rachunkowości.	Uwaga nieuwzględniona Ustawa o rachunkowości nie określa w jakiej postaci i strukturze logicznej powinny składać sprawozdania jednostki będące podatnikami CIT, o których mowa w art. 27 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
47)		Członek Komitetu Standardów Rachunkowości	Sądzę, że obowiązek badania sf nie jest rozciągnięty na wszystkie jednostki pozostające pod rządami uor (wynika to z art. 64 ust. 1 uor), ale stanowi dodatkowy obowiązek nałożony przez ustawodawcę, <i>których sf nie są objęte, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkiem badania.</i>	Uwaga kierunkowo uwzględniona przez zmianę brzmienia przedmiotowego przepisu
48)		Narodowy Bank Polski	W zdaniu zaczynającym się od wyrazu „ <i>Obowiązek</i> ” występujący dwukrotnie zwrot „ <i>jednostek</i> ” proponujemy zastąpić odpowiednio zwrotem „ <i>podmiotów</i> ”. Projektowane brzmienie posługuje się pojęciem „jednostki”, które jest charakterystyczne dla przepisów/terminologii z zakresu rachunkowości, natomiast nowelizacja w tym zakresie zmienia prawo podatkowe.	Uwaga uwzględniona przez zmianę brzmienia przedmiotowego przepisu

			<p>W celu uniknięcia potencjalnych wątpliwości, że zakres brzmienia nowego przepisu nie dotyczy wszystkich podmiotów zwolnionych podmiotowo od CIT (art. 6 ust. 1 ustawy o CIT, w tym NBP – pkt 2), tylko wyłącznie podmiotów zwolnionych podmiotowo od CIT, w których określeniu zawarto zwrot „jednostka” (art. 6 ust. 1 pkt 3, 6 i 20 ustawy o CIT: jednostki budżetowe, JST w określonym zakresie, jednostki dozoru technicznego) proponujemy zastąpienie go zwrotem „podmiot”.</p>	
49)		<p>Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami</p>	<p>IZFiA popiera proponowane zmiany w art. 27 ust. 2 <i>ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych</i> (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1406; dalej: „Ustawa CIT”), w szczególności dodanie fragmentu, zgodnie z którym „<i>Obowiązek przekazywania sprawozdania finansowego nie dotyczy jednostek zwolnionych podmiotowo z podatku (...)</i>”. Rozwiewa on wątpliwości jakie pojawiły się po nowelizacji Ustawy CIT w 2019 r., w zakresie braku obowiązku składania sprawozdań do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: „Szef KAS”) przez fundusze inwestycyjne otwarte (dalej: „FIO”) oraz specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte stosujące zasady i ograniczenia inwestycyjne określone dla FIO (dalej: „SFIO-O”), które podlegają zwolnieniu podmiotowemu z podatku na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 10 Ustawy CIT.</p> <p>Niemniej w ocenie IZFiA, zasadne jest, aby proponowana zmiana art. 27 ust. 2 Ustawy CIT wskazywała również wprost na brak obowiązku po stronie FIO i SFIO-O sporządzania sprawozdań finansowych w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej udostępnianej na podstawie art. 45 ust. 1g <i>ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości</i> (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.; dalej: „Ustawa o rachunkowości”). Taka interpretacja obecnie obowiązujących przepisów została potwierdzona przez Ministerstwo Finansów w piśmie z dnia 7 maja 2020 r. (znak: DR1.5101.61.2020) i w ocenie IZFiA powinna znaleźć odzwierciedlenie w brzmieniu przepisu, analogicznie do kwestii obowiązku składania sprawozdań do Szefa KAS. Pozwoli to również na ostateczne rozwianie wątpliwości podnoszonych przez audytorów, nawet po przedstawieniu powyższego stanowiska przez Ministerstwo Finansów.</p> <p>Ustawa o Rachunkowości wprowadza struktury logiczne dla jednostek wpisanych do KRS (art. 45 ust. 1g) oraz dla sprawozdań sporządzonych zgodnie z MSR (proponowane nowe brzmienie art. 45 2 ust. 1h). Ogólne zdanie zawarte w projektowanym art. 27 ust.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projektowany przepis jasno wskazuje, kto jest zwolniony ze składania sprawozdań finansowych do Szefa KAS.</p>

2 Ustawy CIT: „*Sprawozdanie finansowe jest sporządzane w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej udostępnianej na podstawie art. 45 ust. 1g ustawy o rachunkowości.*” może sugerować, że tym samym definiuje się w sposób generalny formę sporządzania sprawozdań finansowych dla wszystkich podmiotów, także zwolnionych podmiotowo z CIT.

W związku z tym, powiązanie trzech faktów tj. wprowadzenie struktur logicznych przez Ustawę o rachunkowości, opublikowanie struktur logicznych dla funduszy inwestycyjnych w BIP bez wzmianki, iż struktury dotyczą tylko funduszy innych niż FIO/SFIO-O zwolnione podmiotowo, oraz powyższy fragment projektowanego art. 27 ust. 2 Ustawy CIT mogłyby prowadzić do błędnego wniosku, że FIO/SFIO-O zwolnione podmiotowo co prawda nie mają obowiązku przekazywania sprawozdań do Szefa KAS, jednakże nadal mają obowiązek sporządzania sprawozdań w tejże strukturze logicznej.

Takie rozumowanie wydaje się sprzeczne z założeniem projektodawcy – Ministra Finansów, zgodnie z którym FIO/SFIO-O zwolnione podmiotowo z podatku sporządzają sprawozdania finansowe w formie elektronicznej, jednakże nie musi to być struktura logiczna xml, której celem jest umożliwienie łatwiejszej analizy sprawozdań finansowych przez administrację skarbową. Dodatkowo objęcie FIO/SFIO-O obowiązkiem sporządzania sprawozdań w strukturze logicznej xml przełoży się również na obowiązek ich publikacji w takiej formie, to zaś znacznie utrudni ich analizę przez szerokie grono klientów tych funduszy, którzy nie dysponują narzędziami do odczytu tych sprawozdań.

Wobec powyższego proponujemy doprecyzowanie również powyższej kwestii w art. 27 ust. 2 Ustawy CIT, poprzez nadanie mu następującego brzmienia:

„2. Podatnicy obowiązani do sporządzenia sprawozdania finansowego przekazują, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej sprawozdanie finansowe, odmowę podpisu, o której mowa w art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości, oświadczenie lub odmowę złożenia oświadczenia, o których mowa w art. 52 ust. 2b ustawy o rachunkowości, jeżeli zostały one sporządzone, wraz ze sprawozdaniem z badania, w terminie 15 dni od daty zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego, a spółki – także odpis uchwały zgromadzenia zatwierdzającej sprawozdanie finansowe. Obowiązek przekazania sprawozdania finansowego nie dotyczy jednostek zwolnionych podmiotowo z podatku oraz jednostek,

			<p>które na podstawie odrębnych przepisów mają obowiązek przekazywania sprawozdań finansowych do Krajowego Rejestru Sądowego. Sprawozdanie finansowe jest sporządzane w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej udostępnianej na podstawie art. 45 ust. 1g ustawy o rachunkowości. Obowiązek sporządzenia sprawozdania finansowego w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej udostępnionej na podstawie art. 45 ust. 1g nie dotyczy jednostek zwolnionych podmiotowo z podatku. Obowiązek przekazania sprawozdania z badania nie dotyczy podatników, których sprawozdania finansowe, na podstawie odrębnych przepisów, są zwolnione z obowiązku badania.”</p> <p>Jednocześnie, w celu uniknięcia wątpliwości, że powyższe zmiany w art. 27 ust. 2 Ustawy o CIT mają na celu jedynie doprecyzowanie zasad funkcjonujących już na bazie obecnie obowiązujących przepisów, proponujemy dodanie do Projektu przepisu przejściowego o następującym brzmieniu: „Art. [...] Przepis art. 27 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ma zastosowanie do sprawozdań finansowych jednostek zwolnionych podmiotowo z podatku, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 2, sporządzanych również za okresy sprawozdawcze rozpoczynające się przed dniem wejścia niniejszej ustawy w życie.”, bądź na wypadek, gdyby dodanie takiego przepisu nie było możliwe, wyjaśnienie tej kwestii w uzasadnieniu do Projektu.</p>	
50)	<p>art. 3 (ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym) (art. 45)</p>	<p>Polska Izba Biegłych Rewidentów</p>	<p>Statut Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, zatwierdzany przez Radę Agencji, określa w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tryb tworzenia, zakres działania oraz strukturę organizacyjną, w tym funkcjonowanie regionalnych oddziałów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów; 2) tryb działania oraz sposób finansowania Polskiej Izby Biegłych Rewidentów; 3) sposób składania oświadczeń woli w imieniu Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie. <p>Proponowane działania: zmiana. Uzasadnienie. Proponowana zmiana jest konsekwencją zmiany zaproponowanej poniżej – dodanie art. 45a ustawy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zaproponowana przez PIBR propozycja nie znajduje uzasadnienia. Statut jako akt określający ustrój PIBR powinien stanowić zamknięty katalog norm.</p>
51)	<p>art. 3 Propozycja wprowadzenia (art. 45a)</p>	<p>Polska Izba Biegłych Rewidentów</p>	<p>Art. 45a. 1. Organy Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, a także organy regionalnych oddziałów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów mogą odbywać posiedzenia lub podejmować uchwały w trybie obiegowym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 344).</p>	<p>Uwaga kierunkowo uwzględniona Uwaga została uwzględniona kierunkowo w zakresie niektórych organów PIBR.</p>

			<p>2. Uchwały organów, o których mowa w ust. 1, podejmowane w trybie obiegowym są ważne, gdy wszyscy członkowie danego organu zostali powiadomieni o treści projektu uchwały i terminie oddania głosu oraz w głosowaniu wzięła udział co najmniej połowa członków tego organu.</p> <p>3. Uchwały podjęte w trybie, o którym mowa w ust. 1 podpisuje przewodniczący organu albo inny upoważniony przez niego członek tego organu biorący udział w głosowaniu.</p> <p>4. Zasady i tryb odbywania posiedzeń lub podejmowania uchwał w trybie, o których mowa w ust. 1, mogą zostać uregulowane w Statucie Polskiej Izby Biegłych Rewidentów. W takim przypadku, w zakresie uregulowanym przez Statut, przepisów ust. 2-3 nie stosuje się.</p> <p>Proponowane działania: dodanie.</p> <p>W ocenie PIBR niezbędne jest szybkie wprowadzenie odpowiednich przepisów umożliwiających działanie organów samorządu w sposób zdalny.</p> <p>Uzasadnienie. Dodanie tego przepisu sprecyzuje możliwość odbywania posiedzeń przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej przez organy PIBR, w szczególności przez organy oddziałów Izby. Regulacja ta sprecyzuje również zasady podejmowania uchwał w trybie obiegowym. Zaproponowane zmiany umożliwiają również uregulowanie kwestii posiedzeń odbywanych w trybie elektronicznym i podejmowania uchwał w trybie obiegowym w Statucie PIBR. W takim przypadku, w zakresie objętym regulacjami Statutu, nie będą stosowane postanowienia art. 45a ustawy.</p>	
52)	art. 3 pkt 1b (art. 57 ust. 3a)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>3a. Wniosek o zmianę danych podlegających wpisowi na listę zawiera udokumentowaną zmianę danych wraz z oświadczeniem o ich prawdziwości podpisanym przez członków zarządu, a w przypadku braku zarządu – przez właścicieli lub wspólników.</p> <p>Proponowane działania: usunięcie.</p> <p>Uzasadnienie. Proponujemy usunięcie obowiązku "udokumentowania" zgłaszanych zmian lub ograniczenie tego wymogu tylko do niektórych danych wymienionych w art. 57 ust. 2, zwłaszcza, że projektowana zmiana ustawy zakłada wprowadzenie dodatkowego potwierdzenia prawdziwości danych w postaci oświadczenia składanego przez osoby składające wniosek. Ponadto katalog danych, które podlegają wpisowi zawiera elementy, których udokumentowanie, z przyczyn obiektywnych, może nie być możliwe lub praktyczne. Oświadczenie samej firmy audytorskiej jest również formą udokumentowania.</p>	<p>Uwaga kierunkowo uwzględniona</p> <p>j.w.</p>

53)	art. 3 pkt 1 c (art. 57 ust. 4 pkt 1)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	W ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) złożenia wniosku zawierającego udokumentowane dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2-12 , wraz z oświadczeniem o ich prawdziwości podpisanym przez członków zarządu , a w przypadku braku zarządu – przez właścicieli lub wspólników;”, Proponujemy usunięcie konieczności "udokumentowania" zgłaszanych danych lub ograniczenie tego wymogu tylko do niektórych danych wymienionych w art. 57 ust. 2, zwłaszcza, że projektowana zmiana ustawy zakłada wprowadzenie dodatkowego potwierdzenia prawdziwości danych w postaci oświadczenia składanego przez osoby składające wniosek. Ponadto katalog danych, które podlegają wpisowi zawiera elementy, których udokumentowanie, z przyczyn obiektywnych, może nie być możliwe.	Uwaga kierunkowo uwzględniona j.w.
54)	art. 3 pkt 1 c (art. 57 ust. 4 pkt 1)	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Doprecyzowania wymaga proponowane brzmienie art. 57 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 2011 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym [(Dz.U. z 2020 r. poz.1415), dalej: ustawa o rewidentach], który zakłada, iż jednym z warunków wpisu na listę firm audytorskich ma <i>być złożenie wniosku zawierającego udokumentowane dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2-12, wraz z oświadczeniem o ich prawdziwości podpisanym przez członków zarządu, a w przypadku braku zarządu-przez właścicieli lub wspólników.</i> Wyjaśnienia wymaga, co w istocie ma stanowić „udokumentowanie danych”, o których mowa w art. 57 ust. 2 pkt 2-12 ustawy o biegłych rewidentach, tzn. w jaki sposób należy udokumentować prawdziwość wskazywanych we wniosku dane osobowe, przykładowo - czy w przypadku wskazywania adresu należy dołączyć akt własności czy też najmu lokalu. Pozostawienie przepisu w proponowanym brzmieniu może prowadzić do pozyskiwania i przekazywania danych osobowych w rzeczywistości zbędnych i nadmiarowych. Działania takie byłyby sprzeczne z zasadą minimalizacji danych określonej w art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/679, w myśl której dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane ("minimalizacja danych").	Uwaga kierunkowo uwzględniona j.w.
55)	Art. 57 ust. 3a	Polska Agencja Nadzoru Audytorowego	Proponujemy zmianę redakcyjną w projektowanym art. 57 ust. 3a ustawy poprzez zastąpienie sformułowania „udokumentowaną zmianę danych” sformułowaniem „udokumentowanie zmiany danych”.	Uwaga nieaktualna W związku z tym, że w projekcie wprowadzone zostały odpowiednie zmiany wskazujące na zróżnicowany sposób dokumentowania poszczególnych danych uwaga stała się nieaktualna.

56)	art. 3 pkt 1 (art. 57 ust. 3)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	W sprawach dotyczących wpisu na listę, zmiany danych podlegających wpisowi na listę na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 57 ust. 3, lub skreślenia z listy stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – kodeks postępowania administracyjnego. Należy uzupełnić, że dotyczy to sprawy wpisu lub zmiany danych i zastosowanie mieć będzie KPA. Propozycja zmiany jest konsekwencją zmian zaproponowanych do art. 57 ust. 3b.	Uwaga nieuwzględniona Kwestie dotyczące stosowania kodeksu postępowania administracyjnego zostały uregulowane w zmienianym art. 63 ust. 1 uob.
57)	art. 57 ust. 2 pkt 6	Polska Izba Biegłych Rewidentów	Należy doprecyzować co ustawodawca określa jako "powiązanie w inny sposób". Zgodnie z artykułem 57 ust.2 pkt 6 Ustawy, prowadzona przez PANA lista firm audytorskich zawiera m.in. „nazwiska, imiona i numery w rejestrze wszystkich biegłych rewidentów zatrudnionych w firmie audytorskiej lub z nią powiązanych jako wspólnicy lub w inny sposób”. Ustawa nie precyzuje użytego zwrotu: „ <u>powiązani w inny sposób</u> ”. Nie jest zatem jasne, jakim kryterium „powiązań” powinna się kierować dana firma audytorska, aby zgłaszać do PANA dane biegłych rewidentów, którzy są nią „powiązani”. Praktyka jest różna w tym zakresie. Przykładowo, w Art. 2 pkt 15 Ustawy znajduje się definicja „podmiotu powiązanego z firmą audytorską”. W definicji tej ustawodawca wprost wskazuje kryteria powiązań podmiotów, pozwalające na zakwalifikowanie danego podmiotu jako „podmiotu powiązanego z firmą audytorską” (tj. powiązania właścicielskie, wspólny system zarządzania lub kontroli). Z kolei, w Art. 2 pkt 14 Ustawy, ustawodawca wskazuje szersze kryteria pozwalające na uznanie, że dane podmioty należą do tzw. „sieci”. Powstaje zatem wątpliwość, czy brak wskazania w art. 57 ust. 2 pkt 6 Ustawy konkretnych kryteriów „powiązań” jest zabiegiem celowym Zwracamy uwagę na to, że projekt zmian do Ustawy zakłada, iż firma audytorska, składając wniosek o zmianę danych podlegających wpisowi na Listę, dołącza do niego oświadczenie członków zarządu (a w razie braku zarządu - właścicieli lub wspólników) o prawdziwości danych, przy czym oświadczenie to ma być składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Wprowadzenie sankcji w postaci odpowiedzialności karnej wymaga, aby przepisy jasno określały zakres obowiązków, z których wykonaniem te sankcje się wiążą. Tym samym, przepisy art. 57 ust.2 pkt 6 Ustawy powinny określać, w sposób niebudzący żadnych wątpliwości, jakie dane, jakich osób są przedmiotem wpisu na listę.	Uwaga nieuwzględniona Obecne brzmienie przepisu stanowi implementację prawa unijnego.
58)	art. 3 pkt 1b (art. 57 ust. 3b)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	3b. Sprawę zmiany danych podlegających wpisowi na listę uznaje się za załatwioną milcząco w sposób w całości uwzględniający żądanie firmy audytorskiej występującej z wnioskiem o wpis, jeżeli w terminie 30 dni od daty doręczenia wniosku Agencja nie	Uwaga nieuwzględniona Nie jest możliwe wprowadzenie instytucji milczącej zgody organu,

			<p>wyda decyzji o odmowie zmiany danych. Zmiana tej czynności materialno-technicznej i zapisanie, że zastosowanie miałyby przepisy KPA np. milczące załatwienie sprawy. Projekt ustawy zakłada, że zmiana danych na liście dokonywana będzie poprzez złożenie wniosku przez firmę audytorską. Jak wynika z uzasadnienia, do czynności tych nie stosuje się kodeksu postępowania administracyjnego, co oznacza, że do rozpatrzenia wniosku nie stosuje się instytucji przewidzianych w tym kodeksie. Ustawa o biegłych nie zawiera szczegółowych regulacji w zakresie trybu postępowania o wpis lub zmianę danych na liście, brak jest przede wszystkim terminów na załatwienie spraw dotyczących wpisu, dokonania zmiany lub odmowy dokonania zmiany danych na liście lub też możliwość uzupełnienia wniosku. Uregulowanie tych kwestii wpłynęłoby pozytywnie na sprawność postępowania.</p> <p>Proponujemy objęcie spraw dotyczących wpisów na listę oraz zmiany danych podlegających wpisowi przepisami kpa. Przyjęcie postanowień kpa do wszystkich etapów tych postępowań umożliwi stosowanie ogólnie przyjętych instytucji postępowania, w tym również praw i obowiązków dotyczących strony. Wprowadzenie zasady milczącego załatwienia sprawy usprawni procedurę zmiany danych na liście, pozwoli na załatwienie sprawy w sposób szybki, przy jednoczesnym zachowaniu innych walorów postępowania administracyjnego.</p>	<p>ponieważ organ musi podjąć określone działania, tzn. dokonać odpowiednich zmian w rejestrze publicznym. Kwestie dotyczące stosowania kodeksu postępowania administracyjnego zostały uregulowane w zmienianym art. 63 ust. 1 uob.</p>
59)	art. 3 pkt 1d (art. 57 ust. 5a)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>Propozycja usunięcia zapisu. Zawód biegłego rewidenta jest zaliczany do zawodów zaufania publicznego. Biegły rewident jest obowiązany do stosowania standardów etycznych, nakazują one m.in. postępować zgodnie z zasadą uczciwości, zasadą profesjonalnego postępowania, tj. postępowania we wszystkich powiązaniach zawodowych i gospodarczych w sposób uczciwy i zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa. Przekroczenie tych zasad skutkuje odpowiedzialnością dyscyplinarną, o której mowa w art, 139 ustawy o biegłych rewidentach i nadzorze publicznym. Odpowiedzialność ta obejmuje również przewinienia polegające na naruszeniu przepisów dotyczących prowadzenia działalności w formie firmy audytorskiej lub przepisów dotyczących pełnienia funkcji w organach zarządzających lub nadzorczych firm audytorskich. Z tych regulacji oraz z regulacji dotyczących innych zawodów zaufania publicznego wypływa wniosek, że odpowiedzialność dyscyplinarna jest szczególnym, ale także podstawowym rodzajem odpowiedzialności, której podlegają osoby wykonujące te zawody. W konsekwencji należy stwierdzić, że obowiązek podawania danych zgodnych z prawdą wynika z zasad etyki i powinien być rozpatrywany w tym aspekcie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Należy mieć na uwadze, że osobami uprawnionymi do reprezentowania firmy audytorskiej mogą być również osoby nie będące biegłymi rewidentami.</p>

Podkreślić należy, że dane objęte wpisem są uwiarygadniane oświadczeniem wnioskodawcy, a w procedurze wpisu ich prawdziwość jest weryfikowana organ nadzoru - Agencję. *Trudno zakładać, że wprowadzenie tego rozwiązania wpłynie na jakość danych zawartych na liście firm audytorskich, skoro rozwiązanie nie będzie obejmowało braku zgłoszenia zamiany danych.*

Dodatkowo wskazać należy, że jednym z oświadczeń, które według projektu ustawy ma być składane pod rygorem odpowiedzialności karnej, jest oświadczenie, o którym mowa w art. 57 ust. 4 pkt. 3. Przepis ten nakłada obowiązek do złożenia oświadczenia "o zdolności do prowadzenia działalności w zakresie wykonywania czynności rewizji finansowej". Jest to dyspozycja o charakterze ogólnym, dającym możliwość niejednolitej interpretacji i oceny, zwłaszcza, że rozmiary działalności firm audytorskich, które należy brać pod uwagę, są różne i trudne do określenia. Brak wskazania konkretnych przesłanek, które należy brać pod uwagę przy ocenie prawdziwości złożonego oświadczenia, może powodować różnice w ocenie, czy spełnione zostały warunki, a tym samym czy firma posiada wszystkie niezbędne zasoby świadczące o zdolności do prowadzenia działalności w zakresie wykonywania czynności rewizji finansowej. W tym zakresie proponowane w projekcie rozwiązanie nie spełnia wymogu precyzyjności, którymi powinny cechować się przepisy karne.

Zwracamy również uwagę, że na przestrzeni ostatnich 2 lat nastąpiło znaczne zmniejszenie liczby biegłych rewidentów. W tym okresie wykreślonych zostało 854 osób, a wpisanych zostało 238 nowych biegłych rewidentów. Problem ten dostrzeżony został również przez Ministerstwo Finansów, które w piśmie skierowanym do PIBR z dnia 15.12.2020 r. (DWR6.0722.12.2020) poprosiło samorząd o opinie i spostrzeżenia do trendu spadkowego liczby biegłych rewidentów. W ocenie PIBR jedną z podstawowych przyczyn tej tendencji jest częsta zmiana przepisów, zwłaszcza ustawy o biegłych rewidentach, zmiany w zasadach kontroli firm audytorskich i biegłych rewidentów, wzrost kar i potencjalnych sankcji (restrykcji).

Te przyczyny zniechęcają potencjalnych kandydatów do wykonywania zawodu. Projektowane rozwiązanie również wpisuje się w krąg zmian rozszerzających część sankcyjną przepisów dotyczących biegłych rewidentów, i to przenosząc sankcje na poziom kodeksu karnego. Wprowadzenie odpowiedzialności karnej już na etapie rejestracji firmy audytorskiej, z pewnością nie będzie wpływało pozytywnie, a wręcz będą wywoływały niechęć, przy podejmowaniu decyzji o rozpoczęciu tej działalności.

60)	art. 3 pkt 1d projektu	Uwaga wynikająca z pisma z 19 stycznia 2021 r. załączonego do pisma RMiSP	„5a. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3a i ust. 4 pkt 1 i 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”; Biegli rewidenty są zawodem zaufania publicznego, są zobowiązani są do przestrzegania ustanowionych zasad etyki i podlegają, zarówno z tego tytułu, jak i z tytułu pełnienia funkcji w firmach audytorskich (art. 139 ustawy o biegłych rewidentach), odpowiedzialności dyscyplinarnej. Trudno jest znaleźć uzasadnienie dla rozszerzenia odpowiedzialności związanej z wykonywanym zawodem zaufania publicznego na odpowiedzialność karną.	Uwaga nieuwzględniona j.w.
61)	art. 3 pkt 4 (art. 78 ust. 3 pkt 3)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	<i>Przekazanie przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską – w przypadku przeprowadzania badania ustawowego jednostki należącej do grupy kapitałowej, której jednostka dominująca znajduje się w państwie Unii Europejskiej lub państwie trzecim – dokumentacji dotyczącej wykonywanej pracy w zakresie badania ustawowego biegłemu rewidentowi grupy kapitałowej, jeżeli dokumentacja ta jest wymagana przez biegłego rewidenta grupy kapitałowej w związku z przeprowadzeniem badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostki dominującej.</i> <i>Proponowane działania: zmiana.</i> Uzasadnienie. Istnieją tylko 2 kategorie krajów tj. państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa trzecie (czyli nie-UE), zapis wymieniający te dwie grupy wydaje się niepotrzebny. Wnioskujemy też o zmianę jak w propozycji.	Uwaga nieuwzględniona Usunięcie odniesienia do państwa trzeciego powodowałoby brak jasności czy przepis ten należy w ogóle odnosić do państwa trzeciego, co mogłoby prowadzić do wątpliwości, czy przepisy dyrektywy zostały wdrożone do krajowego porządku prawnego.
62)	art. 3 pkt 5 (art. 83 w ust. 6 w pkt 5)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	Proponuje się, aby treść art. 3 pkt 5 projektu brzmiała następująco: „6) opinię, czy badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w formacie oraz zgodnie ze specyfikacją techniczną określonymi w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającym dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania (Dz. Urz. UE L 143 z 29.05.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 326 z 16.12.2019, str. 1) oraz, w przypadku skonsolidowanych sprawozdań finansowych emitentów oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych innych jednostek, które zostało znakowane zgodnie z wymogami rozporządzenia Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającego dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z art. 83 ust. 3 pkt 9 ustawy o biegłych rewidentach biegły rewident w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego zawiera opinię o tym, czy badane sprawozdanie finansowe jest zgodne co do formy i treści z przepisami prawa, statutem lub umową, a zatem brak jest uzasadnienia

			<i>raportowania, czy badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało oznakowane zgodnie z tymi wymogami.”.</i>	do dookreślenia w dodawanym przepisie kwestii odnośnie formatu badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego w formacie oraz zgodnie ze specyfikacją techniczną określoną w rozporządzeniu UE 2019/815.
63)	Art. 92 uob	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	<p>W myśl art. 109 ustawy, w przypadku niewystarczającej liczby kontrolerów Agencji do przeprowadzenia kontroli, kontrolę przeprowadza ekspert, który spełnia następujące warunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. korzysta z pełni praw publicznych; 2. ma nieposzlakowaną opinię; 3. nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe <p>oraz spełnia warunki określone w art. 26 ust. 5 akapit pierwszy lit. c i d oraz ust. 5 akapit drugi zdanie czwarte Rozporządzenia UE nr 537/2014¹.</p> <p>Przywoływany art. 26 Rozporządzenia UE nr 537/2014 określa zasady zapewniania jakości i ma kluczowe znaczenie dla oceny regulacji ustawy w zakresie przeprowadzania kontroli firm audytorskich. Zgodnie z jego treścią „właściwe organy” wyznaczone na mocy art. 20 ust. 1 Rozporządzenia UE nr 537/2014 (w Polsce jest to Agencja) ustanawiają skuteczny system zapewniania jakości badań sprawozdań finansowych, prowadzą kontrole biegłych rewidentów i firm audytorskich przeprowadzających badania ustawowe jednostek interesu publicznego. Właściwy organ organizuje system zapewniania jakości w sposób niezależny od kontrolowanych biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz zapewnia wprowadzenie odpowiednich strategii oraz procedur związanych z niezależnością i obiektywizmem pracowników, w tym inspektorów [tzn. kontrolerów] oraz z zarządzaniem systemem zapewniania jakości.</p>	<p>Uwaga kierunkowo uwzględniona</p> <p>W zakresie zastosowania wyłączenia przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych do umów cywilno-prawnych z ekspertami.</p>

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66)

Zgodnie art. 26 ust. 5 Rozporządzenia UE 537/2014, przy powoływaniu inspektorów – tzn. kontrolerów w rozumieniu polskich przepisów - właściwy organ stosuje następujące kryteria:

a) inspektorzy posiadają odpowiednie wykształcenie kierunkowe oraz właściwe doświadczenie w zakresie badań ustawowych i sprawozdawczości finansowej w połączeniu ze szczegółowym szkoleniem w zakresie kontroli zapewnienia jakości;

b) osoba będąca praktykującym biegłym rewidentem lub zatrudniona przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską bądź w inny sposób związana z biegłym rewidentem lub firmą audytorską nie może pełnić funkcji inspektora;

c) dana osoba nie może pełnić funkcji inspektora w ramach inspekcji przeprowadzanej

u danego biegłego rewidenta lub danej firmy audytorskiej przed upływem przynajmniej trzech lat od momentu, gdy przestała być ona partnerem lub pracownikiem danego biegłego rewidenta lub danej firmy audytorskiej lub przestała być ona w inny sposób powiązana z danym biegłym rewidentem lub daną firmą audytorską;

d) inspektorzy składają oświadczenie o braku konfliktu interesów między nimi a biegłym rewidentem i firmą audytorską, które mają zostać poddane inspekcji.

W drodze odstępstwa od postanowień lit. b), właściwy organ może podpisać umowy z ekspertami na przeprowadzenie określonych inspekcji w przypadku niedostatecznej liczby inspektorów w ramach tego organu.

W art. 26 ust. 1 lit. c) Rozporządzenie UE 537/2014 definiuje „eksperta” jako osobę fizyczną posiadającą określoną wiedzę fachową w zakresie rynków finansowych, sprawozdawczości finansowej, badania sprawozdań finansowych lub innych dziedzin istotnych dla inspekcji, w tym praktykujących biegłych rewidentów.

Z przytoczonego zestawienia przepisów krajowych oraz unijnych wynika jednoznacznie, że eksperci, którym w określonych okolicznościach Agencja może powierzać czynności w zakresie realizowania przez ten organ ustawowych kompetencji kontrolnych:

1. Nie świadczą na rzecz Agencji typowych usług doradczych lecz realizują w powierzonym zakresie kompetencje Agencja jako organu wyznaczonego.
2. Muszą być do każdej kontroli wyznaczani indywidualnie po starannej weryfikacji bardzo rygorystycznie zakreślonych wymagań w zakresie ich bezstronności oraz braku (nawet potencjalnego) konfliktu interesów, zarówno wobec kontrolowanej

firmy audytorskiej jak i wobec podmiotu którego sprawozdanie finansowe badała firma audytorska, z którego to badania dokumentacja została losowo wybrana jako próba do kontroli. Weryfikacja niezależności eksperta i braku po jego stronie konfliktu interesów musi być skuteczna więc ma wymiar nie tyle formalny, co rzeczywisty, a jej podstawą powinny być wszelkie dostępne źródła wiedzy oraz zaufanie. Powyższe wynika z istoty dokonywania kontroli sposobu realizacji usług rewizyjnych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie. Weryfikacja ta może nastąpić dopiero po uzyskaniu od firmy audytorskiej (około miesiąc przed konkretną kontrolą) listy wykonanych usług.

3. Mogą być angażowani do wykonywania zadań kontrolnych wyłącznie jako osoby fizyczne, na podstawie umów cywilnoprawnych.

Dwa ostatnie punkty wskazują, że stroną umów zawieranych przez Agencję z ekspertami, o realizację zadań kontrolnych nie mogą być przedsiębiorcy, oddelegowujący do realizowania zadań kontrolnych osoby fizyczne, a tym samym nie jest możliwe zorganizowanie konkurencyjnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, gwarantującego wszystkim wykonawcom otwarty dostęp do ubiegania się o jego realizację.

Jedną z podstawowych zasad systemu zamówień publicznych jest konkurencyjność postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w których udział mogą brać wszyscy zainteresowani wykonawcy. Upzp nie przewiduje możliwości ograniczania dostępu do ubiegania się o zamówienie publiczne ze względu na formę prowadzenia działalności. Tymczasem ustawa wymaga aby zadania kontrolne były powierzane wyłącznie osobom fizycznym, na podstawie zawartych z nimi umów cywilnych, po pogłębionej indywidualnej weryfikacji braku konfliktu interesów między tymi osobami a kontrolowanymi firmami audytorskimi. Brak konfliktu interesów jest przy tym zasadą nadrzędną w stosunku do wymaganej przez upzp zasady konkurencyjności. Mamy więc w tym względzie kolizję przepisów formalno-proceduralnych ustawy i upzp, w zakresie sposobu wyłaniania ekspertów, o których mowa w art. 109 ust. 1 ustawy.

Ponieważ upzp w art. 7 definiuje zamówienie publiczne jako umowę odpłatną zawieraną z wykonawcą m.in. na „nabycie usług”, a pojęcie „usług” definiuje jako wszelkie świadczenia, które nie są robotami budowlanymi lub dostawami – nie jest możliwe rozstrzygnięcie w sposób nie budzący wątpliwości, w drodze interpretacji przepisów, czy ustawa stanowi *lex specialis* wobec przepisów upzp. Dlatego zaproponowana nowelizacja jest konieczna w celu zagwarantowania prawidłowej

			<p>realizacji przez Agencję zadań kontrolnych, przy jednoczesnym wyeliminowaniu ryzyka zarzutu naruszenia upzp.</p> <p>Ustawodawca przewiduje podobne wyłączenia w ustawach regulujących ustrój podmiotów, gdy specyfika przedmiotu usługi, implikuje konieczność jednoznacznego wyłączenia danego zamówienia z reżimu upzp np.: ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (art. 55), ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (art. 38).</p>	
64)	Art. 92 ust. 6-23 uob	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	<p>Proponujemy wprowadzenie do ustawy regulacji wyłączającej stosowanie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2019, z 2020 r. poz. 1492 i 2275), dalej „upzp”, do umów zawieranych przez Agencje z ekspertami przeprowadzającymi kontrole lub uczestniczącymi w kontrolach, poprzez dodanie w art. 92 ust. 6-23 w brzmieniu:</p> <p>„6. Do zawierania umów z ekspertami, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019, z późn. zm.).</p> <p>7. Umowy, o których mowa w ust. 4, są zawierane z kandydatami wybranymi w przejrzystej procedurze wyłaniania kandydatów na ekspertów według zasad określonych w ust. 8-16.</p> <p>8. Agencja systematycznie, nie rzadziej niż co rok weryfikuje czy liczba kontrolerów Agencji jest wystarczająca do przeprowadzania kontroli, a w przypadku ich niewystarczającej liczby, przeprowadza procedurę naboru wyłaniania kandydatów na ekspertów.</p> <p>9. Wszczęcie procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów następuje z dniem udostępnienia ogłoszenia o rozpoczęciu tej procedury na stronie internetowej Agencji.</p> <p>10. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 9, zawiera informacje o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) okresie przeprowadzania procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów, w szczególności o terminach: <ol style="list-style-type: none"> a) składania wymaganych dokumentów, b) rozwiązania zadania sytuacyjnego, c) prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych, d) ogłoszenia wyników procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów; 2) warunkach, o których mowa w art. 109, w szczególności konieczności spełnienia warunków w zakresie wiedzy, umiejętności i predyspozycji kandydata na eksperta; 	<p>Uwaga kierunkowo uwzględniona</p> <p>w projekcie wprowadzone zostały odpowiednie zmiany.</p>

		<p>3) sposobach oceny kandydatów na ekspertów w szczególności w zakresie kryteriów:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wiedzy niezbędnej do kontroli badań ustawowych przeprowadzanych przez firmy audytorskie, b) biegłości w stosowaniu i analizie stosowania krajowych standardów badania lub krajowych standardów kontroli jakości, c) znajomości wymogów prawnych dotyczących badania sprawozdań finansowych i umiejętności posługiwania się przepisami prawa niezbędnymi w weryfikacji realizacji i obsłudze procesów finansowo-księgowych; <p>4) wykazie wymaganych dokumentów, w tym oświadczeń o obowiązku zachowania tajemnicy, oraz sposobie złożenia tych dokumentów.</p> <p>11. Wraz z ogłoszeniem, o którym mowa w ust. 9, na stronie internetowej Agencji udostępnia się formularz kwestionariusza osobowego, w którym kandydat na eksperta podaje informacje o:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) doświadczeniu zawodowym; 2) odbytych w ciągu ostatnich 3 lat szkoleniach w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego; 3) odbytych szkoleniach z zakresu rachunkowości i rewizji finansowej; 4) wykształceniu. <p>12. Prezes Agencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) powołuje komisję do przeprowadzenia procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów, która może mieć charakter stały lub być powoływana do przygotowania i przeprowadzenia określonych procedur wyłaniania kandydatów na ekspertów; 2) ustala organizację, skład, tryb pracy, sposób jej dokumentowania oraz zakres obowiązków członków komisji. <p>13. Komisja do przeprowadzenia procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów przeprowadza procedurę wyłaniania kandydatów na ekspertów oraz przedstawia Prezesowi Agencji wyłonionych kandydatów na ekspertów. W skład komisji może wchodzić do 3 członków.</p> <p>14. Dokumentację procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów Agencja przechowuje przez 7 lat od dnia jej zakończenia.</p> <p>15. Po zakończeniu procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów Agencja sukcesywnie, w zależności od jej potrzeb, kieruje do wyłonionych kandydatów na</p>	
--	--	---	--

ekspertów zapytania w przedmiocie ich dostępności czasowej oraz niezależności w stosunku do wskazanych firm audytorskich.

16. Kandydatowi na eksperta, który potwierdził dostępność czasową i niezależność, przedstawiana jest oferta zawarcia umowy o przeprowadzanie kontroli, która określa, w szczególności:

- 1) dane identyfikujące kontrolowaną firmę audytorską;
- 2) przewidywane daty wszczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) przewidywaną czasochłonność czynności związanych z kontrolą;
- 4) zakres obowiązków stron;
- 5) wysokość wynagrodzenia za przeprowadzenie czynności związanych z kontrolą, wyrażoną stawką godzinową;
- 6) zasady i warunki zwrotu kosztów przejazdów, dojazdów środkami komunikacji miejscowej, noclegów, poniesionych przez eksperta w związku z przeprowadzaniem kontroli.

17. Agencja, przekazując ofertę wyznacza termin na jej przyjęcie.

18. Stawkę godzinową na dany rok, nie wyższą niż ośmiokrotność minimalnej stawki godzinowej w rozumieniu art. 1 pkt 1a ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207) na ten rok, ustala Rada Agencji do końca września roku poprzedniego. Stawka godzinowa może być zmieniana w trakcie roku.

19. Wysokość wynagrodzenia należnego na podstawie umowy o przeprowadzenie kontroli stanowi iloczyn liczby godzin poświęconych przez eksperta na wykonanie czynności w kontroli i kwoty stawki godzinowej. Liczba godzin nie może przekraczać przewidywanej maksymalnej czasochłonności określonej w umowie o przeprowadzenie kontroli.

20. Ekspertowi przysługuje zwrot kosztów przejazdów, dojazdów środkami komunikacji miejscowej, noclegów, poniesionych przez eksperta w związku z przeprowadzaniem kontroli nie wyższych niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 775 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320), do wysokości określonych w umowie o przeprowadzenie kontroli.

21. W oświadczeniu o przyjęciu oferty kandydat na eksperta oświadcza o spełnieniu warunków, o których mowa w art. 109.

22. Kandydat na eksperta obowiązany jest do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji uzyskanych w trakcie procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów oraz zawartych w przedstawionej mu ofercie zawarcia umowy o przeprowadzanie kontroli.

23. Do członków komisji do przeprowadzenia procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów oraz innych pracowników Agencji wykonujących czynności związane z zawieraniem z ekspertami umów stosuje się odpowiednio art. 56 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.”.

Uzasadnienie

Proponowana regulacja art. 92 ust. 6 wyłącza stosowanie upzp do powierzania wykonywania czynności w kontrolach ekspertom, o których mowa w art. 109 ust. 1 ustawy, w okolicznościach przewidzianych w tym przepisie. W myśl art. 109 ustawy, w przypadku niewystarczającej liczby kontrolerów Agencji do przeprowadzenia kontroli, kontrolę przeprowadza ekspert, który spełnia następujące warunki:

4. korzysta z pełni praw publicznych;
5. ma nieposzlakowaną opinię;
6. nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe

oraz spełnia warunki określone w art. 26 ust. 5 akapit pierwszy lit. c i d oraz ust. 5 akapit drugi zdanie czwarte Rozporządzenia UE nr 537/2014².

Przywoływany art. 26 Rozporządzenia UE nr 537/2014 określa zasady zapewniania jakości i ma kluczowe znaczenie dla oceny regulacji ustawy w zakresie przeprowadzania kontroli w firmach audytorskich. Zgodnie z jego treścią „właściwe organy” wyznaczone na mocy art. 20 ust. 1 Rozporządzenia UE nr 537/2014 (w Polsce jest to Agencja) ustanawiają skuteczny system zapewniania jakości badań sprawozdań finansowych, prowadzą kontrole biegłych rewidentów i firm audytorskich przeprowadzających badania ustawowe jednostek interesu publicznego. Właściwy organ organizuje system zapewniania jakości w sposób niezależny od kontrolowanych biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz zapewnia wprowadzenie odpowiednich strategii oraz procedur związanych z niezależnością i obiektywizmem pracowników, w tym inspektorów [tzn. kontrolerów] oraz z zarządzaniem systemem zapewniania jakości.

Zgodnie art. 26 ust. 5 Rozporządzenia UE 537/2014, przy powoływaniu inspektorów – tzn. kontrolerów w rozumieniu polskich przepisów - właściwy organ stosuje następujące kryteria:

- a) *inspektorzy posiadają odpowiednie wykształcenie kierunkowe oraz właściwe doświadczenie w zakresie badań ustawowych i sprawozdawczości finansowej*

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66)

			<p>w połączeniu ze szczegółowym szkoleniem w zakresie kontroli zapewnienia jakości;</p> <p>b) osoba będąca praktykującym biegłym rewidentem lub zatrudniona przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską bądź w inny sposób związana z biegłym rewidentem lub firmą audytorską nie może pełnić funkcji inspektora;</p> <p>c) dana osoba nie może pełnić funkcji inspektora w ramach inspekcji przeprowadzanej u danego biegłego rewidenta lub danej firmy audytorskiej przed upływem przynajmniej trzech lat od momentu, gdy przestała być ona partnerem lub pracownikiem danego biegłego rewidenta lub danej firmy audytorskiej lub przestała być ona w inny sposób powiązana z danym biegłym rewidentem lub daną firmą audytorską;</p> <p>d) inspektorzy składają oświadczenie o braku konfliktu interesów między nimi a biegłym rewidentem i firmą audytorską, które mają zostać poddane inspekcji. W drodze odstępstwa od postanowień lit. b), właściwy organ może podpisać umowy z ekspertami na przeprowadzenie określonych inspekcji w przypadku niedostatecznej liczby inspektorów w ramach tego organu.</p> <p>W art. 26 ust. 1 lit. c) Rozporządzenie UE 537/2014 definiuje „eksperta” jako <u>osobę fizyczną</u> posiadającą określoną wiedzę fachową w zakresie rynków finansowych, sprawozdawczości finansowej, badania sprawozdań finansowych lub innych dziedzin istotnych dla inspekcji, w tym praktykujących biegłych rewidentów.</p> <p>Z przytoczonego zestawienia przepisów krajowych oraz unijnych wynika jednoznacznie, że eksperci, którym w określonych okolicznościach Agencja może powierzać czynności w zakresie realizowania przez ten organ ustawowych kompetencji kontrolnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Nie świadczą na rzecz Agencji typowych usług doradczych lecz realizują w powierzonym zakresie kompetencje Agencji, jako właściwego organu. 5. Muszą być do każdej kontroli wyznaczani indywidualnie po starannej weryfikacji bardzo rygorystycznie zakreślonych wymagań w zakresie ich bezstronności oraz braku (nawet potencjalnego) konfliktu interesów, zarówno wobec kontrolowanej firmy audytorskiej jak i wobec podmiotu którego sprawozdanie finansowe badała firma audytorska, z którego to badania dokumentacja została losowo wybrana jako próba do kontroli. Weryfikacja niezależności eksperta i braku po jego stronie konfliktu 	
--	--	--	--	--

interesów musi być skuteczna więc ma wymiar nie tyle formalny, co rzeczywisty, a jej podstawą powinny być wszelkie dostępne źródła wiedzy oraz zaufanie. Powyższe wynika z istoty dokonywania kontroli sposobu realizacji usług rewizyjnych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie. Weryfikacja ta może nastąpić dopiero po uzyskaniu od firmy audytorskiej (około miesiąc przed konkretną kontrolą) listy wykonanych usług.

6. Mogą być angażowani do wykonywania zadań kontrolnych wyłącznie jako osoby fizyczne, na podstawie umów cywilnoprawnych.

Dwa ostatnie punkty wskazują, że stroną umów zawieranych przez Agencję z ekspertami, o realizację zadań kontrolnych nie mogą być przedsiębiorcy, oddelegowujący do realizowania zadań kontrolnych osoby fizyczne, a tym samym nie jest możliwe zorganizowanie konkurencyjnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, gwarantującego wszystkim wykonawcom otwarty dostęp do ubiegania się o jego realizację.

Jedną z podstawowych zasad systemu zamówień publicznych jest konkurencyjność postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w których udział mogą brać wszyscy zainteresowani wykonawcy. Upzp nie przewiduje możliwości ograniczania dostępu do ubiegania się o zamówienie publiczne ze względu na formę prowadzenia działalności. Tymczasem ustawa wymaga aby zadania kontrolne były powierzane wyłącznie osobom fizycznym, na podstawie zawartych z nimi umów cywilnych, po pogłębionej indywidualnej weryfikacji braku konfliktu interesów między tymi osobami a kontrolowanymi firmami audytorskimi. Brak konfliktu interesów jest przy tym zasadą nadrzędną w stosunku do wymaganej przez upzp zasady konkurencyjności. Mamy więc w tym względzie kolizję przepisów formalno-proceduralnych ustawy i upzp, w zakresie sposobu wyłaniania ekspertów, o których mowa w art. 109 ust. 1 ustawy.

Ponieważ upzp w art. 7 definiuje zamówienie publiczne jako umowę odpłatną zawieraną z wykonawcą m.in. na „nabycie usług”, a pojęcie „usług” definiuje jako wszelkie świadczenia, które nie są robotami budowlanymi lub dostawami – nie jest możliwe rozstrzygnięcie w sposób nie budzący wątpliwości, w drodze interpretacji przepisów, czy ustawa stanowi *lex specialis* wobec przepisów upzp. Dlatego zaproponowana nowelizacja jest konieczna w celu zagwarantowania prawidłowej realizacji przez Agencję zadań kontrolnych, przy jednoczesnym wyeliminowaniu ryzyka zarzutu naruszenia upzp.

Ustawodawca przewiduje podobne wyłączenia w ustawach regulujących ustroj podmiotów, gdy specyfika przedmiotu usługi implikuje konieczność jednoznacznego

wyłączenia danego zamówienia z reżimu upzp np.: ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (art. 55), ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (art. 38).

Proponowany art. 92 ust. 7 ma na celu w wprowadzenie przejrzystej procedury naboru kandydata na eksperta. Procedura ta będzie konkurencyjna. Wszyscy eksperci będą spełniać warunki z art. 109 ustawy, ale w zależności od specyfiki badanych jednostek może być konieczne znalezienie eksperta, który ma doświadczenie zw. z badaniem przez firmy audytorskie danego sektora. Zakres obejmuje szeroko rozumiane kontrole, a przedmiotem umów są czynności związane z kontrolą (przygotowanie do kontroli, kontrola, spisanie protokołu kontroli).

W proponowanym art. 92 ust. 8 na Agencję nakłada się obowiązek przeprowadzenia, nie rzadziej niż co rok weryfikacji adekwatności liczby kontrolerów do potrzeb w zakresie przeprowadzania kontroli (procedura wyłaniania nie jest czynnością jednokrotną). Będzie to powiązane z określaniem rocznych planów kontroli. Warunkiem wszczęcia procedury naboru kandydatów na ekspertów będzie stwierdzenie niewystarczającej liczby kontrolerów Agencji.

Zgodnie z proponowanym art. 92 ust. 9 procedura wyłaniania kandydatów będzie przejrzysta, a inicjowana z dniem udostępnienia ogłoszenia o rozpoczęciu tej procedury na stronie internetowej Agencji.

Proponowany art. 92 ust. 10 stanowi, że w ogłoszeniu będą wskazane terminy - składania dokumentów, w tym ankiety, okresu wykonywanych zadań rekrutacyjnych, czy rozmów kwalifikacyjnych, a także kryteria (ustawowe oraz te związane ze szczególnymi typami jednostek). Ekspert powinien wykazywać wiedzę niezbędną do przeprowadzania weryfikacji działalności firm audytorskich, a także biegle posługiwać się krajowymi standardami badania lub krajowymi standardami kontroli jakości.

Zgodnie z proponowanym art. 92 ust. 11 kandydat na eksperta na podstawie udostępnionego na stronie internetowej Agencji formularza kwestionariusza osobowego będzie przekazywał podstawowe dane i informacje celem ustalenia jego kompetencji. Oprócz doświadczenia zawodowego znaczenie będą miały odbyte szkolenia, wykraczające poza obligatoryjne doskonalenie zawodowe.

Proponowany art. 92 ust. 12 ustala powołanie przez Prezesa Agencji komisji do przeprowadzenia procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów. Aktem wewnętrznym ustalona zostanie organizacja, skład (do 3 członków), tryb pracy, charakter (stały lub czasowy), sposób dokumentowania prac oraz zakres obowiązków

		<p>członków komisji. Celem komisji zgodnie z art. 92 ust. 13 będzie przeprowadzenie procedury i wyłonienie kandydatów na ekspertów.</p> <p>Proponowany art. 92 ust. 14 ustala okres przechowywania dokumentacji z procedury wyłaniania kandydatów na ekspertów. Okres ten jest zespolony z minimalną częstotliwością przeprowadzania kontroli w firmie audytorskiej po analizie ryzyka.</p> <p>W proponowanym art. 92 ust. 15 określa się, że Agencja po zakończeniu procedury będzie sukcesywnie, w zależności od jej potrzeb, kierować zapytania do wybranych kandydatów w przedmiocie ich niezależności w stosunku do wskazanych w zapytaniach. Kandydaci będą na etapie kierowania takich zapytań obowiązani do zachowania tajemnicy zgodnie ze złożonym oświadczeniem oraz na podstawie proponowanego art. 92 ust. 22. Warunkiem przeprowadzenia kontroli przez eksperta jest jego niezależność od kontrolowanej firmy audytorskiej.</p> <p>Kandydatowi na eksperta, po złożeniu oświadczenia o niezależności i przedstawieniu przez niego informacji o możliwości (dostępności) przeprowadzenia kontroli będzie składana oferta zawarcia umowy o przeprowadzenie kontroli. Wyłoniony kandydat na eksperta może w praktyce cyklicznie otrzymywać zapytania od Agencji o jego dostępność i niezależności (harmonogram na kolejny miesiąc). Agencja będzie przedstawiać te zapytania w zależności od zaangażowania kontrolerów Agencji oraz stopnia realizacji planu kontroli.</p> <p>W proponowanym art. 92 ust. 16 ustala się zakres <i>essentialia negotii</i> umowy o przeprowadzenie kontroli, w szczególności dane identyfikujące kontrolowaną firmę audytorską, przewidywany czas i termin prowadzenia kontroli (uzależniony od momentu wejścia na kontrolę oraz współpracy w ramach kontroli i stanu badanej dokumentacji), obowiązki stron, rozliczenia kosztów (gwarancja dla kontrolera) oraz wynagrodzenie.</p> <p>W proponowanym art. 92 ust. 17, mając na uwadze prawidłowość organizacji procesu planowania kontroli przez Agencję, przewiduje się ograniczenie ram czasowych wyrażenia przez kandydata na eksperta oświadczenia o przyjęciu oferty. Kandydat, zgodnie z art. 92 ust. 21, po złożeniu oświadczenia o przyjęciu oferty będzie uzyskiwał status eksperta. Status eksperta będzie powiązany z określoną albo określonymi kontrolami.</p> <p>Proponowany art. 92 ust. 18 wprowadza uprawnienie dla Rady Agencji do określania stawki godzinowej na dany rok, stanowiącej podstawę ustalania wynagrodzenia ekspertów. Stawka ta będzie ustalana w roku poprzedzającym i będzie mogła być zmieniona do maksymalnego pułapu określonego przez ustawę. Pułap ten powinien</p>	
--	--	---	--

			<p>umożliwić, biorąc pod uwagę wzrost minimalnej stawki godzinowej w ostatnich latach ustalanie stawki godzinowej adekwatnej do wynagrodzenia biegłych rewidentów i warunków rynkowych. Tożsama regulacja jest przewidziana w przepisie przejściowym. Zgodnie z proponowanym art. 92 ust. 19 wysokość wynagrodzenia będzie stanowiła iloczyn liczby godzin poświęconych przez eksperta na wykonanie tych czynności i kwoty stawki godzinowej. Liczba godzin kontroli nie będzie mogła przekroczyć maksymalnej czasochłonności określonej w umowie o przeprowadzeniu kontroli, limitując po stronie Agencji potencjalne koszty. Natomiast proponowany art. 92 ust. 20 przewiduje zwrot kosztów przejazdów, dojazdów środkami komunikacji miejscowej, noclegów, które mogą zostać poniesione przez eksperta przede wszystkim w przypadku prowadzenia kontroli w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności.</p> <p>W proponowanym art. 92 ust. 23 wprowadza się odesłanie mające na celu wyłączenie osób wykonujących czynności w postępowaniu, które mogą wpłynąć na jego wynik albo jeżeli zachodzi konflikt interesów.</p>	
65)	art. 3 pkt 8 (art. 110a ust. 2 pkt 1)	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	<p>W projektowanym art. 110a ust. 2 pkt 1 posłużono się pojęciem „depozyt”, a także pojęciem „czasowe wyłączenie od udziału w czynnościach służbowych”. Pojęcia te nie są w ustawie zdefiniowane. Proponujemy takie sformułowanie art. 110a ust. 1 pkt 1, aby zobowiązywał on osobę, której wydano legitymację do jej zwrotu na żądanie Agencji. Pozwoli to zrezygnować z projektowanej regulacji art. 110a ust. 2 pkt 3. Sugerujemy następujące brzmienie art. 110a ust. 2 pkt 1:</p> <p><i>„1) zwrotowi na żądanie Agencji oraz w przypadku ustania stosunku pracy albo innego stosunku cywilno-prawnego z osobą, której wydano legitymację służbową;”</i>.</p> <p>Ponadto odpowiednio powinna zostać zmieniona delegacja do wydania rozporządzenia w przepisie art. 110a ust. 3 ustawy.</p>	Uwaga kierunkowo uwzględniona w projekcie wprowadzone zostały odpowiednie zmiany doprecyzowujące
66)	art. 3 pkt 9 (art. 113 ust. 1)	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	<p>W projektowanym art. 113 ust. 1 proponujemy zastąpić wyraz „doręczenia” wyrazem „okazania”. Okazanie legitymacji uniemożliwia zapisanie pliku z metadanymi identyfikującymi jego prawdziwość a jednocześnie gwarantuje prawa podmiotu kontrolowanego do weryfikacji tożsamości i uprawnień osoby przeprowadzającej kontrolę.</p>	Uwaga uwzględniona W projekcie wprowadzone zostały odpowiednie zmiany
67)	art. 3 pkt 11 (art. 116a ust. 1)	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	<p>Projektowany art. 116a ust. 1 ustawy ustanawia warunek zgody firmy audytorskiej na prowadzenie kontroli zdalnej. Uprawnienie firmy audytorskiej do cofnięcia zgody prowadziło do pozbawienia Agencji jakichkolwiek realnych możliwości planowania i wykonywania kontroli a w konsekwencji nieefektywnego wykorzystania zasobów kadrowych i poprzez dezorganizację tych procesów stwarzałyby zasadnicze zagrożenia</p>	Uwaga nieaktualna W projekcie wprowadzone zostały odpowiednie zmiany związane z nowym brzmieniem przepisu, które

			<p>dla wykonania obowiązków Agencji wynikających z przepisów prawa krajowego i unijnego. Należy mieć także na uwadze funkcje nadzoru publicznego oraz to, że efektem kontroli są działania mające na celu prawidłowy rozwój rynku biegłych rewidentów (kompetencji) i firm audytorskich.</p> <p>Proponujemy zatem rezygnację z możliwości dowolnego cofnięcia zgody firmy audytorskiej i nadanie projektowanemu art. 116a ust. 3 ustawy brzmienia:</p> <p><i>„3. Kontrolowana firma audytorska może, za zgodą Agencji, cofnąć zgodę na przeprowadzenie kontroli w sposób, o którym mowa w ust. 1. W takim przypadku kontrola jest przeprowadzana w siedzibie tej firmy audytorskiej.”.</i></p> <p>W konsekwencji zbędnym staje się projektowany art. 116a ust. 4 ustawy – proponujemy jego usunięcie.</p>	nie warunkują podjęcia kontroli od zgody firmy audytorskiej – uwaga stała się nieaktualna.
68)		Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	<p>Projekt zmiany ustawy winien przewidywać również kontrolę w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego. Podobne rozwiązanie znajduje się w ustawie – Prawo przedsiębiorców. Przepis ten winien też przewidywać możliwość wykonania tylko niektórych czynności kontroli w sposób zdalny (kontrola hybrydowa) – jak ma to miejsce w ustawie Prawo przedsiębiorców.</p>	Uwaga nieuwzględniona Specyfika działalności Agencji wskazuje, że przeprowadzenie kontroli za pośrednictwem operatora pocztowego, ze względu na konieczność zadawania pytań oraz udzielania wyjaśnień w toku rozmowy nie znajduje uzasadnienia.
69)		Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>Wszczęcie kontroli, o której mowa w art. 106 ust. 1, następuje z dniem doręczenia kontrolowanej firmie audytorskiej imiennego upoważnienia udzielonego osobie kontrolującej przez Agencję oraz okazania legitymacji służbowej osoby kontrolującej lub – w przypadku przeprowadzania kontroli w sposób zdalny, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1, lub w siedzibie Agencji – z dniem doręczenia na adres poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 57 ust. 2 pkt 12 dokumentu legitymacji służbowej w postaci elektronicznej. Doprecyzowanie zapisów. W celu uniknięcia nieporozumień, w przypadku kontroli zdalnej ustawa powinna określić na jaki adres przesyłane jest zawiadomienie o wszczęciu kontroli.</p>	Uwaga uwzględniona W projekcie zostały wprowadzone odpowiednie zmiany.
70)	art. 3 pkt 11 (art. 116a ust. 3 i 4)	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	<p>Proponowane zapisy powinny zostać usunięte. Skoro kontrole zdalne i w siedzibie Agencji zależą od zgody kontrolowanego, to zgodę taką kontrolowany może cofnąć w każdym czasie, bez dodatkowych warunków. Rozwiązania zaproponowane w projekcie ustawie naruszają swobodę prowadzenia działalności gospodarczej. Warunki techniczne kontrolowanego w trakcie kontroli mogą ulec zmianie i może on nie chcieć</p>	Uwaga nieaktualna W projekcie wprowadzone zostały odpowiednie zmiany związane z nowym brzmieniem przepisu, które

			dalszego prowadzenia inspekcji w trybie zdalnym. Brak możliwości cofnięcia zgody na kontrolę w siedzibie Agencji po jej rozpoczęciu jest niezrozumiały. Możliwość prowadzenia takiej kontroli powinna być dopuszczona w wyjątkowych przypadkach. Kontrola co do zasady odbywa się w podmiocie kontrolowanym, a nie podmiocie kontrolującym czy w trybie zdalnym.	nie warunkują podjęcia kontroli od zgody firmy audytorskiej – uwaga stała się nieaktualna.
71)	art. 3 pkt 11 (art. 116a ust. 4)	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	Nie negując ogólnej słuszności zasady dobrowolności poddania się przez firmę audytorską kontroli zdalnej Agencja proponuje ustanowienie regulacji umożliwiającej przeprowadzenie kontroli zdalnej pomimo braku zgody firmy audytorskiej. Możliwość taka powinna być otwarta gdy istnieje istotny interes publiczny uzasadniający przeprowadzenie kontroli niezależnie od zgody firmy audytorskiej. Regulacja taka powinna mieć zastosowanie przede wszystkim do firm audytorskich, które prowadzą badania jednostek zainteresowania publicznego, z uwagi na potencjalne efekty jakie te jednostki mogą wywierać na rynek. Wobec powyższego sugerujemy dodanie w art. 116a ust. 4 w brzmieniu: <i>„4. Agencja może przeprowadzić kontrolę w firmie audytorskiej w zakresie dotyczącym badań ustawowych jednostek zainteresowania publicznego w sposób, o którym mowa w ust. 1 bez zgody firmy audytorskiej, jeżeli istnieje ryzyko prawidłowego funkcjonowania, stabilności lub bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, w tym rynku usług świadczonych przez firmy audytorskie.”</i>	Uwaga nieaktualna W projekcie wprowadzone zostały odpowiednie zmiany związane z nowym brzmieniem przepisu, które nie warunkują podjęcia kontroli od zgody firmy audytorskiej – uwaga stała się nieaktualna.
72)	art. 3 pkt 11 (art. 116b ust. 1)	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	Jako konsekwencję uwagi dot. projektowanego art. 113 ust. 1 ustawy w zakresie okazywania legitymacji służbowej proponujemy wykreślenie z projektowanego art. 116b ust. 1 pkt 2 ustawy konieczności doręczania legitymacji służbowej. W art. 116b ust. 1 ustawy należy usunąć pkt 6, ponieważ zalecenia są zawarte w raporcie z kontroli. Zbędne wydaje się doprecyzowywanie w art. 116b ust. 1 pkt 7 o jakim raporcie z kontroli jest mowa. Proponujemy zatem następujące brzmienie art. 116b ust. 1 ustawy: <i>„Art. 116b. 1. W przypadku przeprowadzenia kontroli w sposób zdalny, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1, doręczenie:</i> 1) <i>zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, o którym mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086),</i> 2) <i>imiennego upoważnienia udzielonego osobie kontrolującej przez Agencję do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacji służbowej osoby kontrolującej w postaci elektronicznej;</i> 3) <i>zawiadomienia o zakończeniu kontroli,</i> 4) <i>protokołu kontroli,</i>	Uwaga częściowo kierunkowo uwzględniona W projekcie wprowadzone zostały odpowiednie zmiany doprecyzowujące dotyczące rezygnacji z legitymacji w postaci elektronicznej. W pozostałym zakresie uwagi nie zostały uwzględnione, gdyż zaproponowane zmiany prowadziłby do usunięcia kwestii, które zostały doprecyzowane.

			<p>5) informacji o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń, o której mowa w art. 120 ust. 2,</p> <p>6) zaleceń, o których mowa w art. 121 ust. 1 pkt 1,</p> <p>6)7) raportu z kontroli, o którym mowa w art. 122,</p> <p>7)8) innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą</p> <p>- następuje przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych."</p>	
73)	art. 3 pkt 11 (art. 116b – art. 116c)	Polska Izba Biegłych Rewidentów	Projekt ustawy, w zakresie przepisów dotyczących kontroli zdalnej (art. 116b - 116c) posługuje się sformułowaniem "dowodu w postaci potwierdzenia transmisji danych". Proponujemy, dla uniknięcia wątpliwości przy stosowaniu procedury kontroli, aby pojęcie to zostało zdefiniowane.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie sformułowania „dowodu w postaci potwierdzenia transmisji danych” nie ma potrzeby wprowadzania definicji tego pojęcia.
74)	art. 3 pkt 11 (art. 116b ust. 6)	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	Zdaniem UKNF proponowany zapis powinien zostać usunięty. Kontrolowany podmiot nie powinien ponosić negatywnych konsekwencji tego, że wyraził zgodę na kontrolę zdalną, a organ kontrolujący nie jest w stanie jej przeprowadzić (ze względu np. na brak możliwości technicznych). Te rozwiązania skutecznie zniechęcą do wyrażania zgody na kontrolę zdalną. Ponadto nie wiadomo co oznacza wskazanie, że "czasu przerwy między poinformowaniem firmy audytorskiej o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (...), a przeprowadzeniem danej czynności w siedzibie firmy audytorskiej nie wlicza się do czasu trwania kontroli", tj. czy kontrola jest zawieszona w tym czasie czy też jest przedłużona. Kontrola jest ingerencją w nienaruszalność miejsca pracy, prawo do prywatności, prawo swobody prowadzenia działalności gospodarczej. W tych okolicznościach kontrola nie może być wydłużana na podstawie niejasnych przesłanek w postaci trudności po stronie organu kontrolującego. Na podstawie niejasnych przesłanek tego przepisu zespół kontrolujący będzie mógł mnożyć trudności i wydłużać kontrolę w sposób zupełnie arbitralny, nawet bez potrzeby uzyskania zgody osoby wystawiającej upoważnienie do kontroli.	Uwaga nieuwzględniona Wyjaśnić należy, że uwaga w części jest nieaktualna, gdyż w projekcie zostały wprowadzone zmiany i nowe brzmienie przepisu. W pozostałym zakresie uwaga nie została uwzględniona, gdyż prowadzona kontrola będzie odbywać się na podstawie przepisu ustawy jako źródła powszechnie obowiązującego prawa.
75)	art. 3 pkt 11 (art. 116c ust. 1)	Narodowy Bank Polski	<i>W art. 3 pkt 11, w dodawanym art. 116c ust. 1 w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, na końcu zdania o treści „Przepisy art. 116b ust. 2 i ust. 4-6 stosuje się." proponujemy dodać wyraz „odpowiednio".</i>	Uwaga częściowo uwzględniona W projekcie zostały wprowadzone odpowiednie zmiany doprecyzowujące. W

				wyniku zmian nie będzie potrzeby stosowania przepisu „odpowiednio”.
76)	art. 3 pkt 11 (art. 116c ust. 2)	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	Zdaniem UKNF proponowany zapis powinien zostać usunięty, ze względu na fakt, iż jest pomieszaniem różnych trybów kontroli.	Uwaga nieaktualna Wyjaśnić należy, że uwaga w części jest nieaktualna, gdyż w projekcie zostały wprowadzone odpowiednie zmiany i nowe brzmienie przepisu.
77)		Polska Agencja Nadzoru Audytowego	<p>We wszystkich miejscach w projekcie, gdzie mowa o przeprowadzeniu kontroli proponujemy posłużenie się sformułowaniem „przeprowadzanie”, które jest w ustawie konsekwentnie odnoszone do kontroli (art. 116b ust. 3 i art. 116c ust. 1 ustawy). Proponujemy także zmianę redakcji ww. przepisów polegającą na rezygnacji z powtórzeń logicznych; przepisy te odnoszone są do określonego przypadku (przypadków), na co wskazuje brzmienie ich wstępnych części, zbędnym jest zatem powtarzanie w ich częściach końcowych, że znajdują one zastosowanie „w takim przypadku”.</p> <p>W celu jednoznacznego określenia zachowań nakazanych w art. 116c ust. 2 ustawy, proponujemy nadać mu brzmienie: <i>„2. W przypadku przeprowadzania kontroli w siedzibie Agencji kontrolowana firma audytorska na żądanie osoby kontrolującej: wykonuje czynności w sposób, o którym mowa w art. 116b ust. 3.</i> <i>1) stosuje środki komunikacji elektronicznej umożliwiające wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym;</i> <i>2) wyjaśnienia, oświadczenia i dokumenty kierowane do Agencji składa w formie pisemnej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.”.</i></p>	Uwaga częściowo kierunkowo uwzględniona W projekcie zostały dokonane odpowiednie zmiany doprecyzowujące.
78)	art. 3 pkt 11 (art. 116a-116c)	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	Agencja proponuje wprowadzenie kontroli przeprowadzanej w sposób zdalny jako podstawowego sposobu przeprowadzania kontroli poprzez uchylenie art. 116 ust. 1a oraz dodanie art. 116a – 116c w następującym brzmieniu: <i>„Art. 116a. 1. Kontrola, o której mowa w art. 106 ust. 1, może być prowadzona także:</i>	Uwaga kierunkowo uwzględniona W projekcie zostały dokonane odpowiednie zmiany.

		<p>1) w sposób zdalny przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub</p> <p>2) w siedzibie Agencji.</p> <p>2. Agencja w zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli, o którym mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162) wskazuje sposób przeprowadzenia kontroli a w przypadku zamiaru przeprowadzania kontroli w sposób określony w ust. 1 przedstawia firmie audytorskiej informacje dotyczące środków komunikacji elektronicznej umożliwiających wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym, które mogą być stosowane w trakcie tej kontroli.</p> <p>3. Kontrolę przeprowadzaną w siedzibie firmy audytorskiej lub w siedzibie Agencji, Agencja może kontynuować w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.</p> <p>4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, dotychczas przeprowadzone w trakcie kontroli czynności oraz dokonane w jej trakcie ustalenia pozostają w mocy.</p> <p>Art. 116b. 1. W przypadku przeprowadzenia kontroli w sposób, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1, doręczenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, o którym mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, 2) imiennego upoważnienia udzielonego osobie kontrolującej przez Agencję do przeprowadzenia kontroli, 3) zawiadomienia o zakończeniu kontroli, 4) protokołu kontroli, 5) informacji o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń, o której mowa w art. 120 ust. 2, 6) zaleceń, o których mowa w art. 121 ust. 1 pkt 1, 7) raportu z kontroli, o którym mowa w art. 122, 8) innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą <p>- może być dokonane na adres poczty elektronicznej, o którym mowa w art. 57 ust. 2 pkt 12, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.</p> <p>1a. W toku kontroli firma audytorska może wskazać Agencji adres poczty elektronicznej do doręczeń związanych z tą kontrolą inny niż ten, o którym mowa w art. 57 ust. 2 pkt 12.</p>	
--	--	---	--

		<p>2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, a w przypadku innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą, które stanowią odwzorowanie cyfrowe dokumentów w postaci papierowej – kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym osoby potwierdzającej zgodność odwzorowania cyfrowego z dokumentem w postaci papierowej.</p> <p>3. W przypadku przeprowadzenia kontroli w sposób, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1, kontrolowana firma audytorska:</p> <ol style="list-style-type: none">1) stosuje środki komunikacji elektronicznej umożliwiające wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym;2) wszelkie wyjaśnienia, oświadczenia i dokumenty kierowane do Agencji składa w formie pisemnej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych. <p>4. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzenia kontroli w sposób, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1, nie jest możliwe przeprowadzenie danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, czynność tę przeprowadza się w siedzibie kontrolowanej firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności. W takim przypadku dotychczas przeprowadzone w trakcie kontroli czynności oraz dokonane w jej trakcie ustalenia pozostają w mocy.</p> <p>5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, osoba kontrolująca informuje kontrolowaną firmę audytorską przy użyciu środków komunikacji elektronicznej o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej i terminie przeprowadzenia tej czynności w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności.</p> <p>6. Czasu przerwy między poinformowaniem firmy audytorskiej o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, o którym mowa w ust. 5, a przeprowadzeniem danej czynności w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności nie wlicza się do czasu trwania kontroli. Przerwa nie może być dłuższa niż 5 dni roboczych.</p> <p>Art. 116c. 1. W przypadku przeprowadzania kontroli w siedzibie Agencji doręczenie dokumentów, o których mowa w art. 116b ust. 1, może nastąpić przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r.</p>	
--	--	---	--

o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych. Przepisy art. 116b ust. 1a i 2 stosuje się.

2. W przypadku przeprowadzania kontroli w siedzibie Agencji kontrolowana firma audytorska na żądanie osoby kontrolującej:

1) stosuje środki komunikacji elektronicznej umożliwiające wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym;

2) wyjaśnienia, oświadczenia i dokumenty kierowane do Agencji składa w formie pisemnej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym w takim przypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.

3. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzenia kontroli w siedzibie Agencji nie jest możliwe przeprowadzenie danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, czynność tę przeprowadza się bez wykorzystania tych środków w siedzibie Agencji albo w siedzibie kontrolowanej firmy audytorskiej. W takim przypadku dotychczas przeprowadzone w trakcie kontroli czynności oraz dokonane w jej trakcie ustalenia pozostają w mocy.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, osoba kontrolująca informuje kontrolowaną firmę audytorską przy użyciu środków komunikacji elektronicznej o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej i terminie przeprowadzenia tej czynności w siedzibie Agencji albo w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności.

5. Czasu przerwy między poinformowaniem firmy audytorskiej o braku możliwości przeprowadzenia danej czynności przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, o którym mowa w ust. 4, a przeprowadzeniem danej czynności w siedzibie Agencji bez wykorzystania tych środków albo w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności nie wlicza się do czasu trwania kontroli. Przerwa nie może być dłuższa niż 5 dni roboczych.”;

Uzasadnienie

Celem projektowanych zmian w ramach projektowanego **art. 116a - art. 116c** oraz uchylecia wskazanych przepisów ustawy o biegłych rewidentach jest ujednoczenie zasad kontroli względem wszystkich firm audytorskich, zarówno wykonujących usługi na rzecz JZP, jak i wykonujących usługi na rzecz jednostek innych niż JZP.

Obecnie znaczna część firm audytorskich wykonuje czynności rewizyjne w sposób zdalny, pozwalający na stały, bezpośredni kontakt z jednostką badaną. Przekazywanie dokumentów i informacji w tych relacjach również odbywa się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Powyższe wskazuje na zdolność firm audytorskich do udziału również w kontrolach prowadzonych zdalnie.

W związku z tym proponuje się dodanie **art. 116a - art. 116c ustawy o biegłych rewidentach**, które przewidują możliwość przeprowadzania kontroli przez Agencję w sposób zdalny lub w siedzibie Agencji. Proponuje się, aby przepisy te miały zastosowanie do każdego rodzaju kontroli przeprowadzanej przez Agencję. W konsekwencji powyższego konieczne jest uchylenie **ust. 1a w art. 116 ustawy o biegłych rewidentach**, który określał możliwość szczególnego sposobu przeprowadzenia kontroli w przypadku kontroli w zakresie badań ustawowych jednostek innych niż JZP oraz wskazanych przepisów ustawy.

Kluczowym założeniem jest przeprowadzanie przez Agencję, co do zasady większości kontroli w firmach audytorskich w sposób zdalny. Doświadczenia funkcjonowania w okresie pandemii istotnie zmieniły sposób prowadzenia działalności przez Agencję w zakresie weryfikacji sposobu przeprowadzania badań sprawozdań finansowych przez firmy audytorskie. Podczas kontroli zdalnej poprzez pełniejszy i umożliwiający pełne prześledzenie wszystkich zależności widocznych w przekazanej dokumentacji obraz sposobu przeprowadzenia przez biegłego rewidenta badania, możliwe jest wskazanie potencjalnych zagrożeń i nieprawidłowości w sposobie prowadzenia usług rewizji finansowej. Dostęp elektroniczny do dokumentacji badania, która obecnie jest prowadzona elektronicznie podczas całego toku kontroli oraz podczas sporządzania protokołu, umożliwia osiągnięcie wyższej precyzji we wskazywaniu koniecznych zmian oraz korekt na przyszłość. Wskazuje to na lepszą możliwość zareagowania przez firmę audytorską na konieczność modyfikacji sposobu badania, a co za tym idzie podnosi jakość usług wykonywanych przez firmy audytorskie w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Istotne jest, że w sytuacji występowania pandemii kontrola zdalna ogranicza ryzyko rozprzestrzeniania się infekcji, chroniąc zdrowie biegłych rewidentów i pracowników firmy audytorskiej oraz kontrolerów. Możliwość przeprowadzania kontroli zdalnie wpłynie pozytywnie na planowanie przez Agencję kolejnych kontroli oraz realizację planu kontroli. Efektem będzie wspieranie prawidłowego funkcjonowaniu rynku biegłych rewidentów i firm audytorskich.

Należy wskazać, że projektowane zmiany umożliwią przeprowadzenie przez Agencję kontroli: 1) w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności; 2) w sposób zdalny; 3) w siedzibie Agencji. Każdy ze sposobów przeprowadzenia kontroli będzie przy tym równorzędny. Kontrola będzie mogła być prowadzona w sposób zdalny bez zgody firmy audytorskiej. W sferze uznania Agencji w zależności od uwarunkowań technicznych czy ograniczeń (pandemia) będzie leżała możliwość wyboru oraz zmiany sposobu przeprowadzania kontroli. W zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli w sposób zdalny lub w siedzibie Agencji, Agencja będzie wskazywać wymagania techniczne, konieczne do spełnienia przez kontrolowaną firmę audytorską.

W przypadku braku możliwości przeprowadzenia danej czynności w kontroli zdalnej albo w siedzibie Agencji możliwe będzie przeprowadzenie tej konkretnej czynności w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności albo zmiana sposobu kontroli na kontrolę prowadzoną w firmie audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności. Powyższe będzie wynikać z faktu zrównania kontroli zdalnej z kontrolą w siedzibie firmy audytorskiej. Należy podkreślić, że na każdym etapie Agencja będzie komunikację z firmą audytorską, starając się uwzględniać możliwości tej firmy oraz możliwy termin przeprowadzenia kontroli lub poszczególnych czynności.

Projektowane w **art. 116a ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** sposoby przeprowadzenia kontroli będą zbliżone do rozwiązań zawartych w art. 51 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.), które przewidują możliwość przeprowadzania kontroli w siedzibie przedsiębiorcy lub miejscu prowadzenia działalności gospodarczej, w siedzibie organu kontroli, a także uwzględniają możliwość przeprowadzania kontroli zdalnych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Skutkiem projektowanych zmian będzie także ujednoczenie sytuacji firm audytorskich w ramach ustawy o biegłych rewidentach w zakresie dotyczącym kontroli, bo projektowane zmiany – jak wskazano powyżej – zmierzają do objęcia jedną kompleksową regulacją w zakresie sposobu przeprowadzenia kontroli (tj. w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności, w siedzibie Agencji albo w sposób zdalny – za pomocą środków komunikacji elektronicznej) wszystkich kontroli przeprowadzanych przez Agencję.

Należy zauważyć, że umożliwienie przeprowadzania kontroli „zza biurka” we wszystkich firmach audytorskich oraz stworzenie możliwości przeprowadzania kontroli zdalnie, zmniejszy czasochłonność, a także koszty związane z przygotowaniem, udostępnianiem i przekazywaniem dokumentów i informacji po stronie kontrolowanych firm audytorskich w związku z przeprowadzaną kontrolą. Z dotychczasowych doświadczeń nadzorczych Agencji w czasie pandemii znacząca większość kontrolowanych firm audytorskich zdecydowało się na przeprowadzenie kontroli zdalnej. Warto zauważyć, że art. 86 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach nakłada na biegłych rewidentów obowiązek sporządzania sprawozdania z badania w postaci elektronicznej. Nowe możliwości w zakresie przeprowadzania kontroli pozwolą na efektywniejsze zarządzanie procesami planowania i przeprowadzania kontroli i sprzyjać będą skuteczniejszemu sprawowaniu nadzoru publicznego. Obniżeniu mogą ulec także koszty wykonywania zadań w zakresie kontroli powstające po stronie Agencji, co szczegółowo wskazano w treści Oceny Skutków Regulacji załączonej do projektu.

Przewiduje się także, że projektowana regulacja pozwoli na elastyczne dostosowanie momentu przeprowadzania czynności kontrolnych do działalności kontrolowanych firm audytorskich. Pozwoli to na minimalizację zakłóceń powodowanych kontrolami w zwykłym toku funkcjonowania firm audytorskich.

Projektowany **art. 116a ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje, że Agencja w zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli będzie przedstawiać firmom audytorskim informacje dotyczące środków komunikacji elektronicznych, które będą wykorzystywane w trakcie kontroli zdalnych lub mogą być wykorzystywane w trakcie kontroli w siedzibie Agencji. Powyższe jest niezbędne dla odpowiedniego przygotowania firm audytorskich do przeprowadzenia kontroli w określony sposób.

Projektowane przepisy **art. 116a ust. 3 i 4 ustawy o biegłych rewidentach** przewidują możliwość kontynuowania kontroli przeprowadzanej w siedzibie firmie audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności lub w siedzibie Agencji w sposób zdalny. Jednocześnie dla zapewnienia skuteczności kontroli oraz jej niezakłóconego przebiegu przewiduje się, że czynności dokonane dotychczas w trakcie kontroli pozostaną w mocy po zmianie sposobu jej przeprowadzenia.

W ramach projektowanych przepisów **art. 116b ust. 1 i 2 ustawy o biegłych rewidentach** przewiduje się, że doręczanie pism w przypadku kontroli zdalnych będzie następować na adres poczty elektronicznej firmy audytorskiej zgodnie z danymi listy firm audytorskich, zaś dowodem doręczenia jest w takim przypadku potwierdzenie

transmisji danych. Dokumenty wskazane w projektowanym **art. 116b ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach** będą wymagały opatrzenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Jednocześnie w odniesieniu do innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą, które zostały sporządzone w postaci papierowej, koniecznym będzie sporządzenie ich odwzorowania cyfrowego, a następnie opatrzenie tego odwzorowania kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

W projektowanym **art. 116a ust. 1a ustawy o biegłych rewidentach** przewidziane jest umożliwienie firmie audytorskiej wskazania innego adresu poczty elektronicznej do doręczeń niż ten, który jest wskazany na liście firm audytorskich. W przypadku różnych struktur organizacyjnych bardziej korzystne dla firmy audytorskiej może być bowiem wykorzystanie dedykowanego adresu poczty elektronicznej dla kontroli.

W projektowanym **art. 116b ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach** przewidziano, że kontrolowana firma audytorska będzie:

- 1) stosowała środki komunikacji elektronicznej umożliwiające wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym;
- 2) składała wszelkie wyjaśnienia, oświadczenia oraz dokumenty kierowane do Agencji w formie pisemnej przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przy czym dowodem doręczenia będzie w takim przypadku potwierdzenie transmisji danych.

W projektowanym **art. 116b ust. 4-6 ustawy o biegłych rewidentach** uregulowano sytuacje dotyczące braku możliwości przeprowadzenia czynności w sposób zdalny za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. W takim przypadku przewiduje się, że wskazane czynności będą przeprowadzane w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu prowadzenia przez nią działalności, zaś czas przerwy w kontroli, spowodowanej brakiem możliwości wykonania czynności, nie będzie wliczany do czasu trwania kontroli. Przeprowadzone w trakcie kontroli zdalnej czynności oraz dokonane w jej trakcie ustalenia pozostają w mocy po zmianie sposobu kontroli.

Wymaga podkreślenia, że ze względu na przerwanie czynności kontrolnych i konieczność ich wznowienia w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności, firma audytorska mogłaby mieć problem z ponownym

			<p>rozplanowaniem czasu przeznaczonego na kontrolę (np. powinna zmienić harmonogramy wykonywanych przez nią prac, czy też inaczej zaplanować czynności osobiste). Wydaje się więc, że czas 5 dni roboczych powinien wystarczyć firmie audytorskiej na dostosowanie się do sytuacji wynikającej z braku przeprowadzenia określonych czynności w sposób zdalny za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Czas ten (niewliczony do czasu kontroli) pozwoli również na zapewnienie dojazdu osób kontrolujących do siedziby kontrolowanej firmy audytorskiej lub miejsca wykonywania przez nią działalności i zapewnienie im noclegów.</p> <p>W ramach projektowanego art. 116c ustawy o biegłych rewidentach przewidziano rozwiązania dotyczące przeprowadzania kontroli w siedzibie Agencji. W art. 116c ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach przewidziano możliwość (a nie obowiązek – jak w przypadku kontroli przeprowadzanych w sposób zdalny) doręczenia określonych pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zaś dowodem doręczenia jest w takim przypadku potwierdzenie transmisji danych. Przepis odsyła do stosowania art. 116b ust. 1a i 2 w zakresie obejmującym wykorzystanie w ramach komunikacji adresu poczty elektronicznej z listy firm audytorskich oraz możliwości posłużenia się innym adresem. W ramach projektowanego art. 116c ust. 2 ustawy o biegłych rewidentach przewiduje się obowiązek stosowania przez firmę audytorską środków komunikacji elektronicznej umożliwiającej wykonywanie czynności kontrolnych, w tym przekazywanie obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym. Dokumenty wskazane w art. 116c ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach będą wymagały opatrzenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Jednocześnie w odniesieniu do innych niezbędnych dokumentów związanych z kontrolą, które zostały sporządzone w postaci papierowej, koniecznym będzie sporządzenie ich odwzorowania cyfrowego, a następnie opatrzenie tego odwzorowania kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.</p> <p>W projektowanych przepisach art. 116c ust. 4-6 ustawy o biegłych rewidentach wprowadzone zostały regulacje analogiczne jak w art. 116 ust. 4-6 ustawy o biegłych rewidentach.</p>	
79)	Art. 123, 123a i 124 uob	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	<p>Proponowane są także następujące zmiany przepisów regulujących poszczególne typy kontroli (art. 123, 123a i 124) w następujący sposób:</p> <p>„1) w art. 123:</p> <p>a) w ust. 5 uchyla się zdanie drugie,</p> <p>b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:</p>	<p>Uwaga kierunkowo uwzględniona</p> <p>W projekcie zostały dokonane odpowiednie zmiany.</p>

			<p>„8. Do kontroli tematycznych przepisy art. 111 ust. 1 i 2, art. 113, art. 114 ust. 1 i 2, art. 115, art. 116 ust. 4, art. 116a, art. 116b ust. 1 pkt 1-3 i 8 i ust. 2-6, art. 116c, art. 117 i art. 118 ust. 1 stosuje się odpowiednio.”;</p> <p>2) w art. 123a:</p> <p>a) w ust. 4 uchyla się zdanie drugie,</p> <p>b) ust. 8 otrzymuje brzmienie: „8. Do kontroli przepisy art. 109 ust. 1, art. 111 ust. 1 i 2, art. 113, art. 114 ust. 1 i 2, art. 115, art. 116 ust. 2-4, art. 116a-art. 122 stosuje się odpowiednio.”;</p> <p>3) w art. 124:</p> <p>a) w ust. 5 uchyla się zdanie drugie,</p> <p>b) w ust. 6a w części wspólnej zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Agencja może przeprowadzić kontrolę doraźną również wtedy, gdy w kontrolowanej firmie audytorskiej prowadzona jest równocześnie kontrola przez inny organ lub Agencja wyczerpała limit czasu trwania kontroli w danym roku kalendarzowym, o którym mowa w art. 55 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.”,</p> <p>c) ust. 7 otrzymuje brzmienie: „7. Do kontroli doraźnych przepisy art. 109 ust. 1, art. 111 ust. 1 i 2, art. 113-art. 115, art. 116 ust. 4, art. 116a- art. 122 stosuje się odpowiednio.”;</p> <p>Uzasadnienie Zmiany projektowane w art. 123 ust. 5 i 8, art. 123a ust. 4 i 8 oraz art. 124 ust. 5, 6a (brzmienie części wspólnej) i 7 ustawy o biegłych rewidentach stanowią konsekwencję zmian omówionych w sposób szczegółowy powyżej.</p>	
80)	art. 3 pkt 15	Polska Izba Biegłych Rewidentów	<p>Propozycja usunięcia proponowanego zapisu. Wskazujemy, że Prawo przedsiębiorców inaczej reguluje zagadnienie związane z kontrolami i opinii samorządu biegłych zasady płynące z Prawa przedsiębiorców nie powinny być łamane. Przed wszystkim konieczne jest uzasadnienie propozycji tej zmiany. W uzasadnieniu do projektu brak jest jakiegokolwiek odniesienia do zmiany art. 124 ustawy o biegłych rewidentach. Proponujemy usunąć zapis. Prowadzenie kontroli bez limitu czasowego lub w sytuacji, gdy jest prowadzona inna kontrola, może być nadmiernym obciążeniem dla firmy audytorskiej. Wpływać to będzie na możliwości prowadzenia działalności, a co za tym idzie na wywiązanie się z obowiązków dotyczących czynności rewizji finansowej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Należy wskazać, że obecna nowelizacja nie wkracza w zakres tego przepisu. Jest to jedynie zmiana techniczna, która wiąże się z kwestią usunięcia oznaczenia publikatora.</p>

			<p>Wskazać należy, że w tzw. Konstytucji biznesu - Prawie przedsiębiorców - zostały w sposób enumeratywny wymienione wyjątki od przyjętych limitów czasowych trwania kontroli, a także zakaz przeprowadzania więcej niż jednej kontroli jednocześnie. W katalogu tym nie znajduje się kontrola doraźna w zakresie firm audytorskich. Pomimo, że jest to również akt rangi ustawy, to w uzasadnieniu do Prawa przedsiębiorców wskazywane na jego znaczenie jako aktu, który normuje podstawowe, nienaruszalne zasady prowadzenia biznesu w Polsce. M.in. wskazano, że "<i>Prawo przedsiębiorców jawi się jako akt prawny, który ma w sposób spójny, całościowy i konsekwentny uregulować w Polsce zasady oraz reguły podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej;</i>". Z tych względów zmiany w ustawie o biegłych nie powinny zostać dokonane z pogwałceniem zasad wynikających z art. 54 i art. 55 Prawa przedsiębiorców.</p>	
81)	art. 3 pkt 15 (art. 124 ust. 6a)	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	<p>W związku z projektowaną zmianą art. 124 ust. 6a ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym proponuję jego całkowite wykreślenie, ponieważ będzie stanowił zbędne powtórzenie treści art. 54 Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu), który zawiera niezmiernie istotne gwarancje dla przedsiębiorców w zakresie obciążania kontrolami, jak również niezbędne wyłączenia, pozwalające na efektywne działanie organom administracji państwowej / organom nadzorczym - m.in. w ust. 1 pkt 2, który przewiduje, że podejmowanie i prowadzenie równocześnie więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy jest dopuszczalne, gdy przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia. Podobne zastrzeżenia powstają ze względu na relacje projektowanego przepisu do art. 55 Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu), w którym określono maksymalne terminy trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym, ale i ten ostatni z przywołanych przepisów w ust. 1 pkt 2 zawiera uregulowania wyjątkowe, analogiczne do tych w art. 54 Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu). Należy przyjąć, że wyłączenie albo ograniczenie istotnych dla przedsiębiorców gwarancji określonych w art. 54 i 55 oraz innych przewidzianych w Prawie przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu), może być uzasadniane jedynie nadzwyczajnymi okolicznościami i może być dokonywane w ustawach szczególnych jedynie wtedy, gdy zezwala na to przepis Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu). Należy przy tym nadmienić, że w Prawie przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu) nie wprowadzono upoważnienia do</p>	Uwaga nieuwzględniona j.w.

			dokonywania w ustawie o biegłych rewidentach specyficznych regulacji odnośnie podstawowych reguł dopuszczalnego natężenia kontroli, w tym wypadku w firmach audytorskich. Za nadzwyczaj wątpliwe należy uznać więc wprowadzanie do ustawy o biegłych rewidentach jakichkolwiek odstępstw od zasad i przepisów Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu) albo ich pogłębianie, odnośnie podejmowania i prowadzenia równocześnie więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy oraz odnośnie maksymalnego czasu trwania kontroli u przedsiębiorcy. Projektowana zmiana przedmiotowego przepisu nie jest ponadto niestety należycie omówiona i uzasadniona w uzasadnieniu do Projektu.	
82)		Uwaga wynikająca z pisma z 19 stycznia 2021 r. załączonego do pisma RzMiŚP	Zapis ten jest wyłomem w stosunku do zasad kontroli uregulowanych w art. 54 i 55 ustawy Prawo przedsiębiorców. Ponadto uzasadnienie do ustawy nie zawiera żadnej treści w stosunku do tej zmiany, tj. do zmiany art 124 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym. Niewątpliwie, prowadzenie kontroli bez limitu czasowego lub w sytuacji, gdy jest prowadzona inna kontrola, będzie nadmiernym obciążeniem dla firmy audytorskiej.	Uwaga nieuwzględniona j.w.
83)	art. 136 ust. 2 pkt 6	Polska Izba Biegłych Rewidentów	Usługami zabronionymi zgodnie z art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 537/2014 nie są: 6) potwierdzanie spełnienia warunków zawartych umów kredytowych związanych z finansowaniem, innych umów lub urzędowych decyzji związanych z postępowaniami koncesyjnymi, licencyjnymi lub innymi postępowaniami administracyjnymi na podstawie analizy informacji finansowych pochodzących ze zbadanych przez daną firmę audytorską sprawozdań finansowych. Propozycja nowelizacji tzw. białej listy usług dozwolonych dla JZP. Jednostki gospodarcze, w tym JZP, korzystają z różnych źródeł finansowania zewnętrznego w postaci między innymi kredytów bankowych, pożyczek, obligacji lub umów leasingu. Udzielający finansowania (banki, pożyczkodawcy, obligatariusze leasingodawcy) w celu zabezpieczenia swoich interesów nakładają na jednostki będące ich dłużnikami liczne obowiązki, w tym między innymi utrzymanie niektórych wskaźników finansowych na określonych poziomach (tzw. kowenanty). Wskaźniki najczęściej są raportowane dostawcom kapitału po zakończeniu roku obrotowego dłużnika, jednak coraz częściej instytucje finansowe zawierają w warunkach umowy również obowiązek raportowania wskaźników na podstawie informacji finansowych pochodzących ze śródrocznych sprawozdań finansowych. W celu zwiększenia wiarygodności przekazywanych wskaźników, instytucje finansujące oczekują ich uwiarygodnienia przez biegłego rewidenta. To	Uwaga częściowo uwzględniona Uwaga uwzględniona częściowo przez doprecyzowanie brzmienia przepisu w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych. Nie jest natomiast zasadne rozciąganie przepisu na wszelkie umowy, gdyż w efekcie takie podejście zaburza przyjętą konstrukcję usług dozwolonych, tworząc otwarty i szeroki katalog w tym zakresie.

uwiarygodnienie jest szczególnie istotne w okresie pandemii, kiedy jednostkom korzystającym z finansowania trudniej jest spełniać warunki umów, w tym osiągać wymagane wskaźniki finansowe. Z kolei instytucje finansujące stoją przed wyzwaniem właściwej oceny ryzyka kredytowego, a atestacja wskaźników może przyczyniać się do ograniczenia tego ryzyka.

Na podstawie obserwacji praktyki przyjętej na rynku, usługi tego typu są wykonywane przez biegłych rewidentów jako usługi atestacyjne lub usługi uzgodnionych procedur, lub też jako inne usługi nieobjęte zakresem żadnego standardu wykonywania zawodu biegłego rewidenta.

Jest naturalnym i najbardziej efektywnym kosztowo, aby usługi potwierdzania wskaźników wykonywał ten sam biegły rewident/firma audytorska, który bada roczne sprawozdanie finansowe jednostki. Art. 136 ust. 2 pkt 6 ustawy o biegłych rewidentach zezwala na świadczenie przez biegłego rewidenta badającego roczne sprawozdanie finansowe JZP następującej usługi: *„potwierdzanie spełnienia warunków zawartych umów kredytowych na podstawie analizy informacji finansowych pochodzących ze zbadanych przez daną firmę audytorską sprawozdań finansowych”*, bez wskazania jej rodzaju (atestacyjna czy też inna usługa biegłego rewidenta). Tym samym biegli rewidenci badający sprawozdania finansowe jednostek JZP mogą potwierdzać wskaźniki finansowe wymagane przez umowy finansowania zewnętrznego, o ile ich wyliczenie oparte jest na zbadanych przez tego samego biegłego rewidenta sprawozdań finansowych.

Zwracamy uwagę, że zgodnie z interpretacją opublikowaną na stronie Ministerstwa Finansów (<https://www.gov.pl/web/finanse/czy-w-swietle-przepisow-art-136-ustawy-o-bieglych-rewidentach-oraz-wymogow-wynikajacych-z-rozporzadzenia-ue-nr-5372014-mozliwe-jest-wykonanie-przez-firme-audytorska-badajaca-sprawozdania-finansowe-jzp>) możliwe jest również świadczenie analogicznej usługi w przypadku wskaźników zawartych w warunkach emisji obligacji, o ile jest to usługa atestacyjna. A zatem wg tej interpretacji można ją również stosować w przypadku umów kredytowych, pożyczkowych czy też innych umów finansowania.

Jak wskazano powyżej, instytucje finansowe wymagają od swoich dłużników raportowania wartości wskaźników finansowych wraz z ich potwierdzeniem przez biegłego rewidenta, nie tylko za okresy roczne, ale również za okresy krótsze, za które jednostki nie sporządzają sprawozdań finansowych podlegających badaniu przez biegłego rewidenta. W takiej sytuacji literalne brzmienie przepisu zawartego w art. 136 ust. 2 pkt 6 ustawy o biegłych rewidentach sugeruje, że jednostki JZP, które chcą

skorzystać z usług biegłego rewidenta powinny poddać badaniu sprawozdanie finansowe sporządzone na inny dzień niż dzień kończący rok obrotowy, na podstawie którego wyliczane są wskaźniki finansowe. Wydaje się, że warunek ten jest nadmierny. W opublikowanej na stronie Ministerstwa Finansów odpowiedzi czytamy: „Przesłanką przyjęcia w ustawie o biegłych rewidentach przepisów art. 136 było m.in. umożliwienie badającym firmom audytorskim świadczenia usług atestacyjnych, które nie mieszczą się w katalogu czynności rewizji finansowej, a od czynności rewizji finansowej różnią się jedynie tym, iż ich świadczenie nie jest obowiązkowe (nie jest wymagane przepisami ustawowymi) oraz nie jest zastrzeżone dla biegłego rewidenta. Istotnym czynnikiem, który wzięty został pod uwagę przez ustawodawcę, było także zapewnienie jednostkom zainteresowania publicznego (JZP) dostępu do usług atestacyjnych innych niż czynności rewizji finansowej, które świadczone są w najbardziej efektywny sposób, tj. przez podmioty najlepiej znające jednostkę badaną - ich audytorów najlepiej mogących sprostać oczekiwaniom odbiorców usługi (m.in. kredytodawców czy też obligatariuszy), co również przyczynia się do ograniczenia kosztów pozyskania finansowania – w drodze kredytu czy też emisji akcji lub obligacji.”

Ponadto, jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki należące do ich grup kapitałowych są stroną określonych umów innych niż związanych z finansowaniem (np. inwestycyjnych lub prywatyzacyjnych) lub są stroną postępowań/decyzji urzędowych dotyczących koncesji, licencji, gwarancji lub postępowań administracyjnych w ramach których wymagane jest przez drugą stronę spełnienie określonych w umowie/decyzjach warunków lub informacji a spełnienie to powinno zostać potwierdzone przez niezależną stronę trzecią, np. biegłego rewidenta. Bardzo często warunki te lub informacje wynikają bezpośrednio z ksiąg rachunkowych lub sporządzanych sprawozdań finansowych jednostki. Wydaje się zatem w pełni uzasadnione, tak jak w przypadku umów związanych z finansowaniem, aby usługa potwierdzenia spełniania warunków była usługą dopuszczoną do wykonania przez biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe jednostki. Pozwoliłoby to na znaczne ograniczenie czasu i kosztów po stronie JZP bez uszczerbku dla niezależności biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe jednostki. Ma to szczególnie istotne znaczenie w czasie pandemii COVID-19.

Wnioskujemy na podstawie powyższego, uzupełnienie / doprecyzowanie usługi wskazanej w tym przepisie o usługi potwierdzania wskaźników finansowych za okresy niepodlegające badaniu, a także w zakresie wszelkich umów finansowania lub innych,

			gdzie takie potwierdzenie wymagane jest przez stronę umowy lub odpowiedni organ lub urząd.	
84)	Przepisy przejściowe	Polska Agencja Nadzoru Audytowego	<p>Jednocześnie konieczne byłoby wprowadzenie przepisu przejściowego, a także uchylene art. 106 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 695, z późn. zm.³⁾); proponowane brzmienie przepisu przejściowego:</p> <p>„Art. X. 1. Do kontroli w firmach audytorskich wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu dotychczasowym.</p> <p>2. Do kontroli w firmach audytorskich wszczętych na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 4 niniejszej ustawy, i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 106 ustawy, o której mowa w art. 4 niniejszej ustawy.</p> <p>3. Kontrolowana firma audytorska, w stosunku do której przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wszczęto kontrolę w siedzibie firmy audytorskiej lub miejscu wykonywania przez nią działalności albo w siedzibie Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego i jej nie zakończono, może zwrócić się do Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego o kontynuowanie rozpoczętej kontroli w sposób, o którym mowa w art. 116a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.</p> <p><u>Uzasadnienie</u></p> <p>Zgodnie z projektowanym przepisem przejściowym do kontroli w firmach audytorskich wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, będą miały zastosowanie, co do zasady, przepisy ustawy zmienianej w brzmieniu dotychczasowym.</p> <p>W przypadku kontroli w firmach audytorskich wszczętych na podstawie art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej zmiany, do kontroli takich będą miały zastosowanie przepisy art. 106 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (ust. 2 projektowanego przepisu przejściowego).</p>	<p>Uwaga kierunkowo uwzględniona</p> <p>W projekcie zostały wprowadzone odpowiednie zmiany.</p>

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 875, 979, 1086, 1423, 1493 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 159.

			<p>Powyższe rozwiązania pozwolą na niezakłócone kontynuowanie wszczętych kontroli na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących, co sprzyjać będzie także pewności firm audytorskich w zakresie sposobu przeprowadzania tych kontroli.</p> <p>Jednocześnie na podstawie projektowanego ust. 3 przepisu przejściowego przewiduje się, że kontrolowana firma audytorska, w stosunku do której przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy wszczęto kontrolę w siedzibie firmy audytorskiej albo w siedzibie Agencji i jej nie zakończono, będzie mogła zwrócić się do Agencji o kontynuowanie rozpoczętej kontroli w sposób, o którym mowa w projektowanym art. 116a ust. 1 pkt 1 ustawy o biegłych rewidentach. Rozwiązanie to umożliwi kontrolowanym firmom audytorskim skorzystanie z nowych regulacji dotyczących sposobu przeprowadzania kontroli w sposób zdalny, co jest rozwiązaniem – jak się wydaje z dotychczasowej praktyki – co do zasady korzystnym dla firm audytorskich.</p> <p>Zgodnie z projektowanym ust. 4 przepisu przejściowego w przypadku wyrażenia przez Agencję zgody na kontynuowanie kontroli wszczętej i niezakończony przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy w sposób, o którym mowa w projektowanym art. 116a ust. 1 pkt 1 ustawy o biegłych rewidentach, przewidziane zostało, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) czynności dokonane przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy pozostaną w mocy; 2) do kontroli będzie się stosowało przepisy ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą. 	
85)	art. 7	Urząd Ochrony Danych Osobowych	<p>Wątpliwości organu nadzorczego budzi także ujęta w art. 7 projektu propozycja tymczasowego posługiwania się przez osoby kontrolujące dokumentem potwierdzającym tożsamość (do czasu wydania legitymacji służbowych). Co prawda projektodawca proponuje ograniczenie takiej formy legitymowania się kontrolerów do 6 miesięcy, niemniej jednak wskazać należy, że posługiwanie się dokumentem stwierdzającym tożsamość, którym może być m.in. dowód tożsamości rodzi wiele zagrożeń związanych z ujawnieniem prywatnych danych osobowych (nie związanych z wykonywaniem zadań służbowych) osób kontrolujących. Zwrócić należy uwagę, że dokumenty potwierdzające tożsamość mogą zawierać dane osobowe takie jak miejsce zamieszkania czy PESEL. Nie jest adekwatne zaś w celu prowadzenia kontroli ujawnianie tego rodzaju danych. Ustawodawca ma obowiązek tworzenia przepisów w sposób zapewniający stosowanie przepisów rozporządzenia 2016/679, jego rolą jest bowiem wyznaczenie wszystkim podmiotom wykonującym jakiegokolwiek operacje na danych osobowych, począwszy od ich pozyskiwania po ich usuwanie, przepisów</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Okres przejściowy związany jest z koniecznością zlecenia oraz wykonania legitymacji służbowych wyspecjalizowanemu podmiotowi. Przepis ten nie wprowadza nowego wymogu w zakresie okazania dokumentu tożsamości, a jedynie wydłuża stosowanie dotychczasowych rozwiązań (art. 113 ust. 1 uob).</p>

			zgodnych ze standardami wynikającymi z rozporządzenia 2016/679. W ten sposób - tworzone i wprowadzane są do przepisów prawa krajowego – normy zapewniające stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych oraz zapewniające, że wykonawcy tych norm przetwarzają dane osobowe zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.	
86)		Polska Agencja Nadzoru Audytowego	W celu zapewnienia Agencji czasu na przygotowanie się do wydawania legitymacji służbowych oraz zapobieżeniu utrudnieniom w wykonywaniu zadań w zakresie kontroli, proponujemy nadanie art. 7 projektu następującego brzmienia: <i>„Art. 7. Do dnia wejścia w życie rozporządzenia wydanego na podstawie art. 110a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz w okresie 3 miesięcy od tego dnia osoba kontrolująca zamiast legitymacji służbowej może okazywać dokument potwierdzający jej tożsamość.”</i>	Uwaga kierunkowo uwzględniona Wydłużenie okresu przejściowego z 6 do 9 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.
87)	art. 9	Railway Business Forum	Wnosimy o zmianę numeracji artykułów tak, aby ostatni obecnie artykuł otrzymał numerację 10 a jako artykuł 9 proponujemy wprowadzenie nowego przepisu przejściowego o treści: <i>„Jednostki niebędące emitentami, sporządzające sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR, sporządzają sprawozdania finansowe, sprawozdanie z działalności jednostki I skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie stosowanym przez jednostkę dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815, lub innym formacie przeszukiwanym za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2021 roku i później.”</i> Problem tkwi w nieznanym terminie wejścia w życie ustawy. Wprowadzenie przepisu przejściowego ma na celu usunięcie istotnej niepewności w zakresie formatu, w jakim jednostki niebędące emitentami, sporządzające sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR powinny sporządzić sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z działalności jednostki i skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2020. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami sprawozdania takie sporządza się w formie elektronicznej, zwykle w formacie pdf. Biorąc pod uwagę termin sporządzenia sprawozdania finansowego określony w art. 52 ust. 1 Ustawy o rachunkowości, tj. 31 marca, wprowadzenie w okresie sporządzania sprawozdań finansowych projektowanego wymagania w zakresie nowego formatu z 7-dniowym terminem wejścia w życie powoduje istotną niepewność co do formatu w jakim jednostki winny sporządzić sprawozdania. Wynika ona z tego, że nie jest znany	Uwaga uwzględniona kierunkowo Projekt został uzupełniony o przepisy przejściowe dot. obowiązku sporządzania sprawozdań finansowych w określonym formacie za rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2021 i później oraz możliwości sporządzania sprawozdania finansowego w określonym formacie za rok obrotowy rozpoczynający się przed 1 stycznia 2021

		<p>ostateczny kształt przepisów i termin ich wejścia w życie, a regulacje unijne wprowadzały obowiązek raportowania w przedmiotowym formacie tylko dla emitentów. Wprowadzenie przedmiotowych wymagań w pierwszym kwartale 2021 roku z 7-dniowym terminem wejścia w życie może w praktyce uniemożliwić dotrzymanie terminu sporządzania sprawozdań finansowych określonego w art. 52 ust. 1 Ustawy o rachunkowości.</p> <p>W naszym przekonaniu potrzebne jest wskazanie nie tylko daty wejścia w życie ustawy odnoszącego się do ogółu jej przepisów* ale wyraźne określenie od którego roku sprawozdawczego obowiązuje nowy format, tak jak to zaproponowano w naszej poprzedniej uwadze. Proponujemy zatem dodać dodatkowo na końcu nowego art. 10 frazę:</p> <p><i>„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia z zastrzeżeniem artykułu</i></p>	
88)	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce	<p>Zwracamy uwagę na art. 9, który przewiduje, że ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.</p> <p>Zmiany wprowadzane w ramach analizowanego projektu ustawy wydają się istotne i z tego względu ich wejście w życie powinno być poprzedzone odpowiednio długim vacatio legis. Propozycja, aby nowe przepisy obowiązywały już po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, może zrodzić szereg problemów praktycznych, np. sprawozdanie zostanie sporządzone przed wejściem w życie ustawy, a będzie składane już po wejściu w życie tej nowelizacji (czy autorzy nowelizacji mają pewność, że nie wystąpią żadne niezgodności?). <u>Naszym zdaniem, przepis przejściowy powinien precyzyjnie określać, że nowe zasady mają zastosowanie do sprawozdań sporządzonych dopiero od określonego dnia.</u> Takie podejście co do zasady, rozwiewa większość wątpliwości, i pozwala podmiotowi sporządzającemu sprawozdanie, z większym prawdopodobieństwem sporządzić je i złożyć zgodnie z obowiązującymi przepisami.</p>	Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.
89)	Konfederacja Lewiatan	<p>W naszej ocenie zaproponowane vacatio legis, wynoszące 7 dni od dnia ogłoszenia ustawy, jest niewystarczające. Spowoduje sytuację, w której w zależności od terminów przygotowywania sprawozdań w spółkach, sprawozdania za ten sam rok obrotowy mogą zostać złożone przez różne jednostki w różnej formie, w zależności od tego czy sprawozdanie było przygotowane przez jednostkę przed, czy też po wejściu w życie zmian w ustawie. Proponujemy ustalenie roku obrotowego, za który sprawozdania</p>	Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.

			powinny być przygotowane w nowej formie, najwcześniej dla sprawozdań sporządzonych za okres od 1 stycznia 2021 r., z założeniem, że zmiany w ustawie wejdą w życie w 2021 roku. Nowe formaty raportowania wprowadzane przez ustawę (jak format XBRL), będą miały istotny wpływ na dotychczasowy proces sporządzania i publikowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego przez spółki, szczególnie tę korzystającą ze standardów MSR. Firmy powinny mieć możliwość dostosowania się do wprowadzanych zmian w normalnym, a nie nadzwyczajnym trybie. Pozytywnie odnosimy się do zaproponowanych rozwiązań, które zmniejszą ilość obowiązków i formalności obciążających zarządy firm.	
90)		Stowarzyszenie Księgowych w Polsce	<p>Odnosnie do zmiany przeprowadzanej w art. 45 w ten sposób że po ust. 1g, ma być dodany ust. 1ga uważamy, że w ramach przepisów wprowadzających, warto byłoby przewidzieć sytuację, w której przepis ten miałby zastosowanie do rocznych raportów finansowych zawierających sprawozdania finansowe za lata obrotowe rozpoczynające się po dniu 1 stycznia 2021 r.</p> <p>Ujednolicenie przepisów z Rozporządzeniem, które wprowadza tylko możliwość fakultatywnego stosowania tych przepisów do rocznych raportów finansowych zawierających sprawozdania finansowe za lata obrotowe rozpoczynające się przed dniem 1 stycznia 2021 r. Proponowany obecnie przepis, wymuszałby np. na jednostce sporządzającej Raport roczny po wejściu w życie ustawy.</p>	Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.
91)		Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych	<p>Ministerstwo Finansów i Urząd Komisji Nadzoru Finansowego wydały wspólny komunikat ws. przesunięcia o rok stosowania wymogu ESEF w sprawozdaniach emitentów. Komunikat ten jest związany z faktem, iż w dniu 11 grudnia 2020 r. Parlament Europejski oraz Rada osiągnęły wstępne porozumienie, będące obecnie przedmiotem formalnego zatwierdzenia, dot. zmiany Dyrektywy 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.</p> <p>Dyrektywa ta w obecnym kształcie przewiduje, że emitenci sporządzający raporty roczne zawierające skonsolidowane sprawozdania finansowe sporządzone zgodnie z MSR powinni je znakować począwszy od sprawozdań za lata obrotowe rozpoczynające się od 1 stycznia 2020 r. Wstępne porozumienie przewiduje umożliwienie państwom członkowskim przesunięcie tego obowiązku o rok.</p> <p>Powyższy komunikat wskazuje na zamiar skorzystania z tej opcji krajowej przez państwo polskie. Oznacza to, że po zakończeniu procesu legislacyjnego na poziomie organów unijnych, emitenci będą zobowiązani stosować wymogi ESEF w</p>	Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.

		<p> sprawozdaniach finansowych za lata obrotowe rozpoczynające się dopiero od 1 stycznia 2021 r. Jednocześnie, zgodnie uzyskaną opinią Urzędu komisji Nadzoru Finansowego komunikat ten odnosi się zarówno do obowiązku znakowania sprawozdań finansowych przy użyciu standardu Inline XBRL jak również obowiązku sporządzania sprawozdań finansowych w formacie XHTML.</p> <p>Zgodnie z art. 9 projektu ustawy przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia. Zgodnie z uzasadnieniem do projektu proponowany skrócony termin wejścia w życie ustawy ma na celu umożliwienie jednostkom zastosowania projektowanych przepisów do sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2020. Większość jednostek, przyjmując za rok obrotowy rok kalendarzowy, sporządza swoje sprawozdania finansowe do 31 marca roku następującego po zakończeniu roku obrotowego.</p> <p>W związku z powyższym może dojść do sytuacji, w której wejdą w życie przepisy ustawy o rachunkowości zobowiązujące do sporządzania za rok 2020 sprawozdań finansowych w formacie XHTML oraz znakowania skonsolidowanych sprawozdań finansowych za rok 2020 sporządzonych według MSR przy użyciu standardu Inline XBRL a przepisy unijne, na które powołuje się projekt ustawy nie będą jeszcze stosowane.</p> <p>Zdając sobie sprawę ze złożoności powyższego procesu Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych deklaruje pomoc w wypracowaniu optymalnego rozwiązania powyższej sytuacji i niezwłoczne zakomunikowanie go emitentom. Jest to o tyle istotne, że pierwsze raporty roczne zawierające sprawozdania finansowe za rok 2020 będą prawdopodobnie publikowane już w lutym 2021 r.</p>	
92)	Związek Banków Polskich	<p>Z projektu ustawy wynika, że wchodzi ona w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia [...].</p> <p>Zgodnie z punktem 2 Załącznika nr II Rozporządzenia: <i>Emitenci muszą znakować wszystkie ujawnienia dokonane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z MSSF lub dokonane poprzez zamieszczenie w tym sprawozdaniu odniesień do innych części rocznych raportów finansowych za lata obrotowe rozpoczynające się dnia 1 stycznia 2020 r. lub później.</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.</p>

			<p>Zgodnie z opublikowanym 11 grudnia 2020 r. Komunikatem prasowym Parlament Europejski oraz Rada osiągnęły wstępne porozumienie w kwestii zmiany Dyrektywy Transparency. Zmiana Dyrektywy Transparency ma na celu odłożenie w czasie obowiązkowego zastosowania wymogów ESEF o rok - dla raportów za lata obrotowe zaczynające się 1 stycznia 2021 r. lub później, tj. począwszy od raportów za 2021 rok. Decyzja dotycząca odsunięcia w czasie ma należeć do państw członkowskich. Oznacza to, że w przepisach unijnych znajdzie się tzw. opcja krajowa w sprawie odroczenia obowiązku stosowania ESEF.</p> <p>Zgodnie z komunikatem MF i UKNF w sprawie odroczenia obowiązku stosowania ESEF, w związku z COVID-19, Ministerstwo Finansów oraz Urząd Komisji Nadzoru Finansowego zdecydowały o odsunięciu o rok obowiązku stosowania ESEF w sprawozdawczości finansowej ww. emitentów. Jednocześnie utrzymana zostanie możliwość raportowania w tym formacie już za rok 2020. MF we współpracy z UKNF, opracuje przepisy implementujące unijne prawo do polskiego porządku prawnego niezwłocznie po przyjęciu zmiany Dyrektywy Transparency oraz jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.</p> <p>W świetle powyższego chcielibyśmy zwrócić uwagę na kwestię dat wejścia w życie przedmiotowych przepisów - gdyby przepisy ustawy o rachunkowości zaczęły obowiązywać wcześniej niż przepisy implementujące unijne prawo o odsunięciu o rok obowiązku stosowania ESEF (nie wiemy na ten moment, jakie to będą przepisy), podmioty publikujące sprawozdania za 2020 po dacie wejścia w życie znowelizowanej ustawy o rachunkowości musiałyby sporządzić sprawozdanie zgodnie z wymogami rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/815 pomimo, że intencja MF i UKNF była inna.</p>	
93)		Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami	<p>Dodawany do art. 45 Ustawy o Rachunkowości ust. 1ga przesądza format sprawozdań finansowych sporządzanych przez emitentów, wskazując jako jedyny możliwy, format stosowany dla celów rocznego raportu finansowego, o którym mowa w <i>rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającego dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania</i> (dalej: „ESEF”). Wskazać należy, że emitentami są chociażby publiczne fundusze inwestycyjne zamknięte. Jednocześnie, zgodnie z art. 9 Projektu ustawa ma wejść w życie po upływie 7 dni od</p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo j.w.</p>

			<p>dnia jej ogłoszenia, co zgodnie z uzasadnieniem do Projektu ma na celu „<i>umożliwienie jednostkom zastosowania projektowanych przepisów do sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2020.</i>”. W ocenie IZFiA tak ukształtowany przepis art. 9, przy jednoczesnym braku przepisów przejściowych, wskazuje nie tylko na możliwość zastosowania nowych przepisów do sprawozdań finansowych sporządzanych za rok 2020 ale wręcz na obowiązek ich zastosowania. Co w kontekście podmiotów objętych normą projektowanego art. 45 ust. 1ga oznaczało będzie obowiązek zastosowania formatu przewidzianego w ESEF.</p> <p>Stoi to w sprzeczności z dotychczasowymi komunikatami ze strony Ministerstwa Finansów i Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, z których jasno wynika, że organy te podjęły decyzję o odsunięciu o rok (to jest poczynając od raportów za lata obrotowe zaczynające się od 1 stycznia 2021 r.) obowiązku stosowania przez emitentów dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym formatu przewidzianego przez ESEF, przy jednoczesnym utrzymaniu takiej możliwości odnośnie sprawozdawczości za rok 2020. W ocenie IZFiA takie stanowisko Ministerstwa Finansów i Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w chwili obecnej nie zostało w żaden sposób odzwierciedlone w przepisach Projektu.</p> <p>W związku z czym wnosimy o uzupełnienie Projektu o przepisy przejściowe, które wprowadzą obowiązek stosowania formatu przewidzianego w ESEF dopiero poczynając od raportów za lata obrotowe rozpoczynające się od 1 stycznia 2021 r., z utrzymaniem do tego czasu możliwości stosowania formatów dotychczasowych.</p>	
94)	Uzasadnienie	Polska Agencja Nadzoru Audytywego	<p>Wobec istnienia regulacji art. 106 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 695, z późn. zm.⁴⁾) oraz art. 51 ust. 3a ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.) proponujemy w uzasadnieniu projektu zaakcentować, że zmiany mają na celu wprowadzenie narzędzi dostosowanych do realizacji ustawowych zadań Agencji.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Zmiany mają na celu doprecyzowanie narzędzi stosowanych w trakcie kontroli przez Agencję. Przyjąć należy, że przewidziane narzędzia nie tyle są wprowadzane, co doprecyzowywane.</p>
95)		Giełda Papierów	<p>W art. 3 ust. 1 pkt 6 Ustawy o rachunkowości proponujemy uściślić definicję kierownika</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p>

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 875, 979, 1086, 1423 i 1493.

		Wartościowych	jednostki i wskazać, że za kierownika jednostki uważa się również likwidatora, a także syndyka lub zarządcę ustanowionego w postępowaniu restrukturyzacyjnym także w przypadku, gdy dłużnikowi udzielone zostało zezwolenie na wykonywanie zarządu nad całością lub częścią przedsiębiorstwa w zakresie nieprzekraczającym zakresu zwykłego zarządu (zgodnie z art. 288 ust. 3 prawa restrukturyzacyjnego).	
96)		PRF Ventures Polskie Stowarzyszenie Inwestorów Kapitałowych	<p>Prośba o dokonanie zmiany ustawy o rachunkowości w zakresie wyłączenia obowiązku konsolidacji alternatywnych spółek inwestycyjnych (ASI) oraz spółek zarządzających tymi funduszami (ZASI).</p> <p>Na gruncie ustawy o rachunkowości, widzimy dwie możliwości wyłączenia ASI i ZASI z obowiązku konsolidacji sprawozdań finansowych:</p> <p>1. Poprzez dopisanie do art. 56 UoR pkt. 6 w brzmieniu:</p> <p><i>6. Przepisu art. 55 ust. 1 nie stosuje się, jeżeli jednostka dominująca jest podmiotem wymienionym w art. 8a lub 8b Ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.</i></p> <p>2. Poprzez wprowadzenie zmiany definicji jednostki dominującej w art. 3 ust. 1 pkt. 37:</p> <p><i>„37) jednostce dominującej - rozumie się przez to jednostkę będącą spółką handlową inną niż alternatywna spółka inwestycyjna lub podmiot zarządzający alternatywną spółką inwestycyjną, o których mowa w art. 8a lub 8b Ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi lub przedsiębiorstwem państwowym, sprawującą kontrolę nad jednostką zależną, w szczególności:(...)”.</i></p> <p>Definicja alternatywnej spółki inwestycyjnej (ASI) zgodnie z przepisami o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi jest co do zasady zgodna z definicją jednostki inwestycyjnej zawartą MSSF 10. Jedynym celem działalności podmiotów działających zgodnie z obiema definicjami jest prowadzenie działalności inwestycyjnej polegającej inwestowaniu środków pozyskanych od inwestorów celem generowania maksymalnych zwrotów z tych środków. Zgodnie z MSSF 10 jednostki inwestycyjne są zwolnione z obowiązku konsolidacji ze względu na charakter prowadzonej działalności.</p>	<p>Uwaga uwzględniona kierunkowo przez zmianę art. 57</p> <p>Dyrektywa 2013/34 nie zezwala na podmiotowe wyłączenie tych jednostek z obowiązku sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Prawo UE nie zezwala także na stosowanie rozwiązań zawartych w MSSF 10 w jednostkach niestosujących MSSF.</p>

Zgodnie z art. 8 ust. 3 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi: „3. Wylącznym przedmiotem działalności alternatywnej spółki inwestycyjnej, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ustawie, jest zbieranie aktywów od wielu inwestorów w celu ich lokowania w interesie tych inwestorów zgodnie z określoną polityką inwestycyjną.”

Spółki portfelowe jednostek inwestycyjnych są nabywane wyłącznie w celu ich odsprzedaży w późniejszym okresie, a nie w celu prowadzenia działalności tych spółek i uzyskiwaniu przychodów w ramach istniejącej grupy kapitałowej. Prezentacja udziałów w tych spółkach wyłącznie jako inwestycji ma zatem uzasadnienie biznesowe.

Co ważne, sprawozdania skonsolidowane należy rozpatrywać w kontekście ich odbiorców. W przypadku ASI, mowa tutaj o inwestorach, dla których skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie ma wartości informacyjnej. Dla inwestorów najistotniejsza jest informacja o wartości godziwej poszczególnych spółek portfelowych ASI na dzień wyceny. Przez ten pryzmat oceniany jest *performance* ASI. Stąd wycena portfela ASI według wartości godziwej stanowi najwłaściwsze odzwierciedlenie aktywów posiadanych przez ASI.

W odniesieniu do Zarządzających ASI (ZASI) należy zwrócić uwagę, że zawsze pozostają mniejszościowym udziałowcem ASI, ponieważ obok wkładu ZASI do funduszu (zwyczajowo ok 2% kapitalizacji), pozostała część kapitału wnoszą inwestorzy. Na gruncie polskim najczęściej stosowaną formą ASI jest SKA, gdzie obok wkładu komandytariusza (ZASI) istnieją wkłady akcjonariuszy (inwestorów). ZASI kierują co prawda polityką inwestycyjną oraz operacyjną ASI, istnieje jednak katalog działań, których samo ZASI nie jest w stanie przeprocesować bez zgody akcjonariuszy, np. podział zysku za poprzedni rok, wybór biegłego, zatwierdzenie sprawozdań finansowych. W przypadku typowego układu ZASI-ASI możemy mówić prawdopodobnie o relacji najwyżej znaczącego wpływu pomiędzy ZASI, a ASI, jednak rzadko o sprawowaniu kontroli. Niemniej jednak obie formy powiązania wymagają w aktualnym brzmieniu ustawy sporządzenia sprawozdania skonsolidowanego.

Analogicznie jak w przypadku ASI, należy również spojrzeć na odbiorców sprawozdania skonsolidowanego ZASI. W tym przypadku odbiorcami są jedynie osoby fizyczne,

		<p>które są jednocześnie zarządzającymi w funduszu. Sprawozdanie skonsolidowane ZASI zatem nie niesie dla ich wartości informacyjnej.</p> <p>Większość ASI to podmioty korzystające z finansowania PFR i NCBR. Brak rozwiązania problemu konsolidacji znacząco skomplikuje proces sprawozdawczy dla ASI/ZASI, wiązać się będzie z dodatkowymi kosztami przygotowania i badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a co najważniejsze skonsolidowane sprawozdanie będzie stanowić całkowicie fałszywy obraz portfela inwestycyjnego. Mamy nadzieję, że problem opisany powyżej uda się rozwiązać z korzyścią dla rynku i inwestorów, w tym inwestorów publicznych.</p>	
97)	Związek Banków Polskich	<p>Przekazuję propozycję nowelizacji przepisu art. 73 ust 2 oraz art. 74 ust. 2 pkt 4: - proponowane brzmienie art. 73 ust 2: <i>„ust. 2 Z wyłączeniem dokumentów dotyczących przeniesienia praw majątkowych do nieruchomości, powierzenia odpowiedzialności za składniki aktywów; znaczących umów i innych ważnych dokumentów określonych przez kierownika jednostki, treść dowodów księgowych może być przeniesiona na informatyczne nośniki danych pozwalające zachować w trwałej i niezmiennionej postaci zawartość dowodów. Warunkiem stosowania tej metody przechowywania danych jest posiadanie urządzeń pozwalających na odtworzenie dowodów w postaci wydruku, o ile inne przepisy nie stanowią inaczej. Wydruk jest dowodem równoważnym z dowodem księgowym, z którego treść została przeniesiona na informatyczny nośnik danych. Za takie przeniesienie uznaje się również zapisy w księgach rachunkowych, powstałe w wyniku rejestracji dowodu księgowego w systemach informatycznych.”</i></p> <p>Bank może obecnie przenosić treść dowodów księgowych na informatyczne nośniki danych pozwalające zachować w trwałej i niezmiennionej postaci zawartość dowodów (art. 73 ust. 2 UoR). Nośniki muszą spełniać warunki określone w ustawie (art. 71 ust. 2 UoR). Bank musi jednak, zgodnie z obecnymi przepisami § 49 ust. 2 Rozporządzenia, przechowywać oryginały dowodów księgowych.</p> <p>Warunkiem stosowania metody przechowywania dokumentów w sposób określony w art. 73 ust. 2 UoR, tj. na trwałych nośnikach danych, jest posiadanie urządzeń pozwalających na odtworzenie dowodów w postaci wydruków, o ile inne przepisy nie stanowią inaczej. Wydruk jest dowodem równoważnym z dowodem księgowym, którego treść została przeniesiona na informatyczny nośnik danych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Kwestia przechowywania dowodów księgowych w bankach podlega regulacjom rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.</p>

W naszym rozumieniu realizacją warunku określonego w art. 73 ust. 2 UoR jest przechowywanie danych w systemach informatycznych, które powstały na podstawie zarejestrowanych dowodów księgowych. Dowody księgowe, otrzymane od klienta w postaci papierowej, rejestrowane są w systemie informatycznym w postaci zapewniającej kompletność danych gwarantujących identyfikację zlecenia; a następnie przetwarzane na zapisy księgowe tworzące księgi rachunkowe. Tak gromadzone dane zapisywane są na trwale w systemie informatycznym, a następnie na trwałym nośniku danych. Dane te zawierają niezbędne elementy do identyfikacji transakcji, tj. dane klienta oraz beneficjenta, kwotę transakcji, tytuł transakcji i datę jej realizacji.

- proponowane brzmienie art. 74 ust. 2 pkt 4::

„4) dowody księgowe dotyczące środków trwałych w budowie, a także będących przedmiotem dochodzenia w postępowaniu cywilnym lub objętych postępowaniem karnym albo podatkowym pożyczek, kredytów, umów handlowych i innych roszczeń - przez 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym operacje, transakcje i postępowanie zostały ostatecznie zakończone, spłacone, rozliczone lub przedawnione;”

Celem powyższej zmiany jest, aby okres przechowywania dowodów księgowych, wyznaczony terminem zakończenia inwestycji, spłatą kredytu, obejmował jedynie dowody księgowe dotyczące pożyczek, kredytów oraz umów handlowych i innych roszczeń, będących jednocześnie przedmiotem dochodzenia roszczeń w postępowaniu cywilnym lub objętych postępowaniem karnym albo podatkowym oraz środków trwałych w budowie. Obecne brzmienie art. 74 ust. 2 pkt 4 nakłada na jednostki wymienione w art. 2 obowiązek przechowywania dowodów księgowych dotyczących środków trwałych w budowie, pożyczek, kredytów oraz umów handlowych przez okres 5 lat od roku następującego po roku, w którym zostały ostatecznie spłacone, zakończone, rozliczone lub przedawnione.

Przechowywanie dowodów w odniesieniu do umów kredytowych przez cały okres kredytowania oraz 5 lat po ich spłacie oznacza, w szczególności w odniesieniu do kredytów długoterminowych (hipotecznych, inwestycyjnych) archiwizację dowodów księgowych związanych z ww. umowami przez długi okres, nawet przez kilkadziesiąt lat od daty zaistnienia pierwotnej operacji.

Zawarta w treści art. 72 ust. 2 pkt 4 instytucja umów handlowych referuje do umów o prowadzenie rachunków bankowych, w tym bieżących, których okres trwania jest długi, co w konsekwencji skutkuje koniecznością gromadzenia i archiwizacji znaczącej bazy dowodów księgowych, generowanych w okresie życia tych produktów. Obowiązek wynikający z obecnego brzmienia art. 74 ust. 2 pkt 4, polegający na przechowywaniu dokumentów

księgowych dotyczących kredytów i pożyczek do daty ostatecznego rozliczenia (spłaty), a w przypadku umów handlowych do czasu zamknięcia rachunku, oznacza konieczność ponoszenia niewspółmiernie wysokich kosztów przez podmioty gospodarcze, w tym banki.

Uzasadnienie:

Zmiana art. 74 ust. 2 pkt 4, w zaproponowanym przez Bank brzmieniu, przyczyni się do:

- zapewnienia spójności między okresem przechowywania dowodów księgowych, a okresem przechowywania ksiąg rachunkowych oraz dokumentacją inwentaryzacyjną oraz wykorzystania dowodów księgowych w procesie sprawdzalności ksiąg rachunkowych, których okres przechowywania wynosi 5 lat. Przyjmując, iż wszystkie operacje są ujmowane w księgach rachunkowych okresu, którego dotyczyły, stanowiąc element ksiąg pomocniczych, odłożonych odpowiednio w ujęciu systematycznym na kontach księgi głównej, zastosowanie innego okresu przechowywania dla dowodów dokumentujących te operacje, nie znajduje w ocenie Banku uzasadnienia, gdyż wprowadza całkowicie zbędną asymetrię pomiędzy okresem przechowywania zapisu księgowego, a okresem przechowywania dowodu księgowego dokumentującego ten zapis. Wątpliwości budzą cele, jakim mają służyć wydłużone okresy przechowywania dowodów księgowych dotyczących kredytów, pożyczek do momentu ich spłacenia, czy dotyczące umów o prowadzenie rachunków bankowych do czasu ich rozwiązania, z uwagi na fakt, iż ustawodawca zezwala na niszczenie ksiąg rachunkowych już po 5 latach od początku roku następującego po roku obrotowym, którego dane zbiory dotyczą.

Dodatkowym elementem, który należy uwzględnić są uregulowania art. 26 Ustawy, nakładającego na podmioty gospodarcze, w tym banki, obowiązek przeprowadzania inwentaryzacji posiadanych aktywów i pasywów. Zgodnie z regulacjami zawartymi w tym artykule, celem przeprowadzenia ww. procesu inwentaryzacji jest sprawdzenie

danych wynikających z ksiąg rachunkowych ze stanem rzeczywistym i ustalenie różnic inwentaryzacyjnych. Brak stwierdzenia różnic stanowi potwierdzenie faktu prawidłowości prowadzenia przez banki oraz inne jednostki ksiąg rachunkowych, a tym samym, prawidłowość prowadzenia procesu ewidencji księgowej poszczególnych operacji składających się na poszczególne salda kont, dokumentowane pojedynczymi dowodami księgowymi, niezależnie od faktu upływu okresu przechowywania dowodów księgowych, tj. 5 lat nawet w odniesieniu do dowodów dokumentujących długoletnią realizację budowy środków trwałych lub finansowania i obsługi spłaty długoterminowych kredytów czy obsługę długoletnią rachunków bankowych.

- ograniczenia przechowywania dowodów księgowych do okresu wynikającego z terminu przedawnienia roszczeń (zgodnie z kodeksem cywilnym art. 118- termin przedawnienia roszczeń wynosi 6 lat, a w przypadku roszczeń o świadczenia okresowe - 3 lata), zarówno po stronie banku jak i klienta,

- wyeliminowania niespójności w odniesieniu do pozostałych dowodów księgowych stanowiących podstawę roszczeń okresowych, które były objęte przedmiotem dochodzeń w postępowaniu cywilnym lub objętych postępowaniem karnym albo podatkowym, pomiędzy okresem ich przechowywania a możliwością ich wykorzystania jako wartości dowodowej, Istotą przedawnienia jest ograniczenie lub wyłączenie możliwości dochodzenia roszczeń po upływie określonego czasu. Jest to racjonalny kompromis pomiędzy ochroną interesu wierzyciela (w tym przypadku klienta banku), który ma prawo domagać się prawidłowego wykonania umowy, a interesem dłużnika (np. banku), który wykonał określone zobowiązanie, na skutek upływu czasu może nie być w stanie tego wykazać.

Po upływie terminu przedawnienia ewentualnych roszczeń wynikających z niewykonania umowy lub nienależytego wykonania poszczególnych transakcji w ramach realizowanej umowy, znacznemu obniżeniu ulega możliwość wykorzystania, a tym samym rola i wartość dowodowa dokumentów księgowych przechowywanych w archiwum jednostki na mocy przepisów regulujących okres przedawnienia dowodów księgowych stanowiących podstawę zapisów w księgach rachunkowych.

- zniesienia konieczności ponoszenia przez jednostki gospodarcze niewspółmiernie wysokich kosztów związanych z przechowywaniem dowodów księgowych przez cały okres trwania umów kredytowych, pożyczek, umów handlowych, w tym o prowadzenie rachunków bankowych, przy braku racjonalnej potrzeby ich wykorzystania, Dotyczy to

			<p>zwłaszcza banków, gdzie liczba wykonywanych na rachunkach klientów operacji finansowych sprawia, że przechowywanie i zapewnienie dostępu do oryginalnych dowodów księgowych dotyczących każdej zrealizowanej operacji przez kilkadziesiąt lat, wiąże się z olbrzymimi kosztami archiwizacji oraz stanowi olbrzymie wyzwanie, także logistyczne.</p> <p>Koszty te wynikają z konieczności zapewnienia w długim horyzoncie czasowym gromadzenia, transportowania, przechowywania, skutecznego dostępu (w tym dostępu do danych w formie elektronicznej łącznie z kosztami serwisowania przestarzałych funkcjonalności informatycznych), odtwarzania oraz identyfikacji dowodów księgowych do zdarzeń warunkujących okresy archiwizacji oraz możliwości niszczenia. Wydaje się, że celem przyświecającym ustawodawcy winno być zapewnienie na gruncie przepisów ustawy o rachunkowości rozwiązań dla sytuacji, w których w ramach działania norm regulujących inne dziedziny prawa ponadstandardowo wydłużeniu ulegnie okres, w którym dowody księgowe mogą być wykorzystane jako materiał dowodowy dla podjęcia wiążących rozstrzygnięć. Wydłużenie to może wynikać zarówno ze szczegółowych uregulowań Kodeksu Cywilnego w powiązaniu z normami Kodeksu Postępowania Cywilnego, Kodeksu Karnego w powiązaniu z normami Kodeksu Postępowania Karnego, Ordynacji Podatkowej, Kodeksu Pracy i innych, jak również zawartych tam i zidentyfikowanych norm dotyczących przerwania lub zawieszenia biegu przedawnienia. Brak jest zatem racjonalności stwierdzenia wymogu wydłużenia okresów archiwizacji dokumentacji księgowej, pomimo, iż ich użyteczność (moc dowodowa) zniwelowana została przez upływ terminów przedawnienia określonych w innych dziedzinach prawa.</p>	
98)		Polska Izba Ubezpieczeń	brak uwag	
99)		Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych	brak uwag	
100)		Porozumienie Zielonogórskie	brak uwag	
101)		Rada Działalności Pożytku	Opinia pozytywna	

		Publicznego		
102)		Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego	Opinia pozytywna	

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

3. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

1) Brak zgłoszeń w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

(nazwa podmiotu, który zgłosił zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa wraz z podaniem daty zgłoszenia; wpisu należy dokonać według kolejności dokonania zgłoszeń)

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW, FUNDUSZY I POLITYKI
REGIONALNEJ¹⁾

z dnia

w sprawie legitymacji służbowej wydawanej przez Polską Agencję Nadzoru
Audytowego

Na podstawie art. 110a ust. 6 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415 oraz z 2021 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wzór legitymacji służbowej wydawanej przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego, zwaną dalej „Agencją”, oraz tryb wydawania, wymiany i zwrotu tej legitymacji.

§ 2. Wzór legitymacji służbowej osoby kontrolującej określa załącznik do rozporządzenia.

§ 3. Odbiór legitymacji służbowej osoba odbierająca potwierdza własnoręcznym podpisem, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

§ 4. 1. Osoba kontrolująca obowiązana jest osobiście zwrócić legitymację służbową do Agencji.

2. Jeżeli występują okoliczności uniemożliwiające osobisty zwrot legitymacji służbowej, czynności te wykonuje członek rodziny albo bezpośredni przełożony pracownika.

§ 5. 1. Wymiany legitymacji służbowej dokonuje się na wniosek osoby kontrolującej albo na żądanie Agencji.

¹⁾ Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (Dz. U. poz. 1719).

2. Wymiana legitymacji służbowej następuje po uprzednim dokonaniu zwrotu legitymacji, o ile nie nastąpiła jej utrata. Przepis § 4 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 6. Informacje o wydanych legitymacjach służbowych, w tym dotyczące ich wymiany oraz zwrotu, odnotowuje się w rejestrze legitymacji służbowych.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 od dnia ogłoszenia.

**MINISTER FINANSÓW, FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ**

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
z dnia
(poz.)

WZÓR LEGITYMACJI SŁUŻBOWEJ WYDAWANEJ PRZEZ POLSKĄ AGENCJĘ NADZORU AUDYTOWEGO

Strona 1:

PANA | Polska Agencja Nadzoru Audytowego

LEGITYMACJA
SŁUŻBOWA

Imię i Nazwisko
stanowisko / funkcja

legitymacja nr: **XXXXX**
ważna do: XX.XX.XXXX

data wydania: XX.XX.XXXX
organ wydający: Polska Agencja Nadzoru Audytowego

podpis Prezesa Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego

Legitymacja służbowa ważna wraz z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli

Strona 2: pusta, bez nadruków, tło w kolorze bieli.

OPIS LEGITYMACJI SŁUŻBOWEJ WYDAWANEJ PRZEZ POLSKĄ AGENCJĘ NADZORU AUDYTOWEGO

Legitymacja służbowa ma formę karty identyfikacyjnej o wymiarach 90x50 mm wykonanej z plastiku, spersonalizowanej metodą nadruku.

1. Strona 1:

- 1) pasek w kolorach identyfikacji – wysokość: 1 mm szary i 2 mm czerwony;
- 2) tło w kolorze bieli oraz jasnym szarym;
- 3) nadruki farbami w kolorze czerwonym oraz szarym;
- 4) wizerunek posiadacza legitymacji służbowej – zdjęcie w kolorze o wymiarach 14x18 mm;

- 5) napisy różnej wielkości:
- a) oznaczenie Agencji przez:
 - skrót nazwy – znak graficzny „PANA”,
 - nazwę „POLSKA AGENCJA NADZORU AUDYTOWEGO” obok skrótu nazwy,
 - oznaczenie organu wydającego,
 - podpis Prezesa lub Zastępcy Prezesa Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego,
 - b) LEGITYMACJA SŁUŻBOWA – czcionka
 - c) legitymacja nr – czcionka
 - d) data wydania – czcionka
 - e) data ważności – czcionka
 - f) imię i nazwisko – czcionka
 - g) stanowisko/funkcja – czcionka
- 6) znak graficzny tworzący skrót „PANA”, koloru czerwonego i szarego;
- 7) w dolnej części napis: „Legitymacja służbowa ważna wraz z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli”.

2. Strona 2: pusta, bez nadruków, tło w kolorze bieli.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie legitymacji służbowej wydawanej przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego stanowi realizację upoważnienia zawartego w art. 110a ust. 6 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415, z późn.zm.), zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej wydawanej przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego, zwaną dalej „Agencją”, oraz tryb wydawania, wymiany i zwrotu tej legitymacji, uwzględniając potrzebę zapewnienia właściwej ochrony legitymacji służbowych i możliwości identyfikacji ich posiadaczy.

Wydanie aktu wykonawczego jest związane z wprowadzeniem zmian do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, które nastąpiły ustawą z dniao zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...), która wejdzie/weszła w życie w dniu

W związku z ww. zmianą do ustawy został dodany art. 110a, który przewiduje, że Agencja będzie wydawała legitymacje służbowe kontrolerom Agencji, ekspertom przeprowadzającym kontrole oraz osobom niebędącym kontrolerami uczestniczącym w kontroli. W art. 110a ust. 2 i 3 ustawy zostały wskazane przypadki wymiany i zwrotu legitymacji służbowej. W art. 110a ust. 4 ustawy zostały wskazane dane, jakie ma zawierać legitymacja służbowa, a w ust. 5 ustawy przewiduje się, że podpis Prezesa Agencji albo Zastępcy Prezesa Agencji może być na legitymacji służbowej odtworzony mechanicznie. Natomiast w art. 110a ust. 6 ustawy – jak wskazano powyżej – sformułowano upoważnienie do wydania aktu wykonawczego.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że do czasu wydania osobom, o którym mowa w ustawie, legitymacji służbowych na podstawie projektowanego rozporządzenia, jednak nie dłużej niż przez 9 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw, kontrolerzy Agencji, eksperci, o których mowa w art. 109 ustawy, oraz osoby niebędące kontrolerami Agencji, o których mowa w art. 106 ust. 3a ustawy, będą – tak jak dotychczas – okazywać dokument potwierdzający tożsamość. Natomiast w upoważnieniu do przeprowadzania kontroli zamiast numeru legitymacji służbowej będą wskazywane dane dotyczące numeru dokumentu potwierdzającego jej tożsamość. W związku z tym przepisy ograniczają czasowo okazywanie dokumentu tożsamości do czasu

wprowadzenia legitymacji służbowych na podstawie projektowane rozporządzenia, co powoduje – zgodnie z ww. przepisami – konieczność wydania rozporządzenia.

Biorąc pod uwagę konieczność wprowadzenia legitymacji służbowej w projekcie przewidziane zostały poniższe rozwiązania.

W § 2 projektu zostało przewidziane, że wzór legitymacji służbowej określa załącznik do rozporządzenia. Zakłada się, że legitymacja służbowa będzie zawierała dane takie jak: imię (imiona), nazwisko, stanowisko lub funkcję, wizerunek twarzy, numer legitymacji służbowej, datę wydania, datę ważności oraz oznaczenie Agencji, a także podpis Prezesa Agencji albo Zastępcy Prezesa Agencji (art. 110a ust. 4 ustawy).

W § 3 projektu zostało przewidziane, że odbiór legitymacji służbowej osoba odbierająca potwierdza własnoręcznym podpisem, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

W § 4 projektu zostało przewidziane, że osoba kontrolująca obowiązana jest osobiście zwrócić wydającemu legitymację służbową. Jeżeli występują okoliczności uniemożliwiające osobisty zwrot legitymacji służbowej, czynności te wykonuje członek rodziny albo bezpośredni przełożony pracownika. Rozwiązanie powyższe zapewnia kontrolę nad wydawanymi dokumentami, a tym samym zapewnieniu właściwej ochrony tej legitymacji służbowej.

W § 5 ust. 1 projektu zostało przewidziane, że wymiany legitymacji służbowej dokonuje na wniosek osoby kontrolującej albo na żądanie Agencji. Legitymacja służbowa będzie podlegała wymianie w przypadku zmiany danych zawartych w legitymacji służbowej (np. zmiany nazwiska), jej uszkodzenia, zniszczenia lub upływu terminu jej ważności (art. 110a ust. 3 pkt 2 ustawy).

Zgodnie z § 5 ust. 2 projektu, wymiana legitymacji służbowej będzie następowała po uprzednim dokonaniu zwrotu legitymacji, o ile nie nastąpiła jej utrata. Przepis § 4 ust. 2 będzie stosowany odpowiednio. Powyższe rozwiązanie służy również zapewnieniu właściwej ochrony tej legitymacji służbowej.

W § 6 projektu wprowadzony został również przepis, który ma na celu potrzebę zapewnienia właściwej ochrony legitymacji służbowej. Dlatego też informacje o wydanych legitymacjach służbowych, w tym dotyczące ich wymiany oraz zwrotu, będą odnotowywane w rejestrze legitymacji służbowych.

W § 7 proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn.zm.), zatem nie podlega ono notyfikacji.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U z 2017 r. poz. 248) oraz stosownie do postanowień § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie legitymacji służbowej wydawanej przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Patkowski, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agnieszka Stachniak, Zastępca Dyrektora Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości tel. 22 694 4402, e-mail: agnieszka.stachniak@mf.gov.pl Iwona Karpińska, Naczelnik Wydziału, e-mail: iwona.karpinska@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 16 sierpnia 2021</p> <p>Źródło Art. 110a ust. 6 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415, z późn.zm.)</p> <p>Nr w Wykazie prac Ministra</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie legitymacji służbowej wydawanej przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego zgodnie z upoważnieniem wynikającym z art. 110a ust. 6 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415, z późn.zm.) określa wzór legitymacji służbowej wydawanej przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego, zwanej dalej „Agencją”, oraz tryb wydawania, wymiany i zwrotu tej legitymacji, uwzględniając potrzebę zapewnienia właściwej ochrony legitymacji służbowych i możliwości identyfikacji ich posiadaczy. Zastąpienie dokumentu tożsamości, który dotychczas był okazywanym w trakcie kontroli przez kontrolerów, legitymacją służbową ma na celu zmniejszenie okazywania przez kontrolera danych w porównaniu do danych zawartych w dokumencie tożsamości. Tym samym zakres danych kontrolera ujawnianych w trakcie okazywania legitymacji służbowej podczas kontroli ulegnie ograniczeniu do danych niezbędnych do identyfikacji tożsamości kontrolera.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konieczność opracowania nowego wzoru legitymacji służbowej wynika ze zmian wprowadzonych do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, które zostały wprowadzone ustawą o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...). W ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym został dodany nowy art. 110a, zgodnie z którym Agencja będzie wydawała legitymacje służbowe kontrolerom Agencji, ekspertom przeprowadzającym kontrole oraz osobom niebędącym kontrolerami uczestniczącym w kontroli.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Polska Agencja Nadzoru Audytowego	1	Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym	Wydawanie legitymacji służbowych.
Osoby kontrolujące Agencji	100	Dane Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego	Posługiwanie się legitymacją służbową w trakcie kontroli w firmach audytorskich.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został poddany opiniowaniu przez Agencję. Agencja będzie adresatem legitymacji służbowych. Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w celu umożliwienia zgłaszania opinii przez zainteresowane podmioty.

Projekt w ramach opiniowania i konsultacji publicznych zostanie skierowany do następujących podmiotów:

1. Komisji Nadzoru Finansowego;
2. Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego;
3. Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Krajowej Rady Biegłych Rewidentów;
5. Stowarzyszenia Księgowych w Polsce;
6. Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.;
7. Stowarzyszenia Biegłych Rewidentów, Księgowych, Doradców Podatkowych, Prawników i Ekonomistów „LIBERTAS”;
8. Krajowej Izby Gospodarczej;
9. Izby Pracodawców Polskich;
10. Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
11. Konfederacji Lewiatan;
12. Business Centre Club;
13. Polskiej Rady Biznesu;
14. Związku Przedsiębiorców i Pracodawców;
15. Federacji Przedsiębiorców Polskich;
16. Związku Rzemiosła Polskiego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	0												
budżet państwa	0												
JST	0												
pozostałe jednostki (oddzielnie) Agencja	0												
Wydatki ogółem	0												
budżet państwa	0												
JST	0												
pozostałe jednostki (oddzielnie) Agencja	0												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
budżet państwa	0												
JST	0												
pozostałe jednostki (oddzielnie) Agencja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Źródła finansowania													

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>1. Wejście w życie projektu rozporządzenia nie wpłynie na wynik sektora finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>2. Koszty wydawanych legitymacji służbowych Agencja będzie pokrywać z opłat z tytułu nadzoru. Szacuje się, że koszt jednej legitymacji plastikowej z nadrukiem wyniesie 2,60 zł. W pierwszym roku w związku z wejściem w życie rozporządzenia koszt roczny legitymacji służbowej dla 100 legitymacji służbowych dla osób kontrolujących wyniesie 260 zł. Agencja szacuje, że w kolejnych latach będzie wydawanych rocznie 100 sztuk legitymacji służbowych. W związku z tym koszt legitymacji służbowych w kolejnych poszczególnych latach szacuje się na kwotę 260 zł rocznie.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt w szczególności nie wpływa na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także na osoby niepełnosprawne i osoby starsze.											
Niemierzalne													

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie firm audytorskich.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: zmniejszenie danych osobowych	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Zmniejszenie danych osobowych proporcjonalnie do potrzeb niezbędnych dla realizacji celu kontroli - związanych z okazaniem legitymacji służbowej w trakcie kontroli i potwierdzenia danych identyfikacyjnych kontrolera.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na pozostałe obszary.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się, że projektowane przepisy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Wykonanie przepisów aktu prawnego nastąpi wraz z jego wejściem w życie.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	